

Алберто Васкес-Фигероа

Игуаната

Огромният албатрос с грациозни крехки криле, с бяло по краищата, се извъртя и планира бавно и величествено на двеста метра височина, без каквато и да е показност, сякаш поддържан във въздуха от невидима сила.

Това бе третият му миграционен полет оттам, от самата граница на Еквадор до студените патагонски островчета, следвайки по въздуха пътя, начертан от милиони негови предци и безбройните им поколения.

Неговият внимателен и жаден поглед бе доловил, десетки мили навътре в морето, че вечното чудо се бе повторило пак и че синият цвят на най-големия от океаните започваше да се изпъстря с кафяви петна от морските рапани, които в някакъв неударим изблик на живот се раждаха около острова, открояващ се сега черен, див и пуст под крилето му.

Това бе неговият дом, родината на гигантските албатроси, мястото на раждането, на любовния период и на смъртта на птицата, царстваща над моретата, и в сравнение с която чайки, пеликани, фрегати и сиви чапли представляваха жалки карикатури без никаква грациозност.

Високомерен албатросът закръжи, като изучаваше познатото възвишение от застинала лава, формиращо се под въздействието на вятъра, в спокойния и малък залив с бял пясък, за да се изкачи и издъхне бавно сред високите и непрестъпни скалисти брегове, в които се разбиваха ревящите морски вълни.

Гледката го разтревожи. Без съмнение беше валяло, докато го нямаше, и кактусите и храсталациите сред скалите и парчетата лава бяха израснали прекомерно. Те сякаш търсеха непрекъснато плодородна почва, донесена от вятъра и наторена с изпражненията на милионите му събратя, която образуваше неравна и криволичеща пътека, трудна и опасна, белязана вече – той не беше последният, пристигнал тук – от труповете на три стари мъжари, изпреварили го в дългия му път.

Възрастта караше най-старите и едновременно най-тежки и величествени албатроси да губят рефлексите си, с което се увеличаваха опасностите пред тях в часа на насочването им към пътеката и избягването на препятствията към безумното им приземяване с убийствена скорост, когато дойдеше моментът, на около два метра от земята, където не съществуваше никаква възможност да наберат височина, и алтернативата беше или да кацнат щастливо, или да се разбият на парчета.

Те, огромните албатроси, ненадминати във въздуха, имаха прекалено къси крака в сравнение с дължината на крилето и размера на тялото им. За да полетят към небето, те се нуждаеха от стръмни, ветровити брегове, откъдето да се гмурнат в пространството по посока на вятъра, а

кацането изискваше обширно място без върхушки или въздушни течения, които да ги отклоняват рязко, и дълга „писта“, по която да тичат, докато се мъчат да спрат при лудото си спускане.

Полетя още веднъж над острова, предупреждавайки със шумното си грачене, че се хвърля към отворения гроб, снижи се досами главата на мъжа, който го наблюдаваше, седнал удобно на високата стена, полугол, но пазещ си сянка с избеляла и воняща на пот шапка; отдалечи се на юг на бучащото море и се върна със силата и скоростта на стрела, изстреляна от гигантски лък, с изправена човка и наведена глава, заслушан в свистящия в ушите му вятър и впил поглед във влажната и черна стена, в която са се блъскали много други преди него, за да мине на метър и половина от върха ѝ, като остави вяло самотния кактус и избегне червеникавия камък, отбелязващ началото на възвишението.

Тогава разбра, че бе прескочил границата на възможното връщане и че се изправя срещу смъртта или загубата на най-красивото, дадено му от природата: дългите, грациозни и така ценни криле, окрайчени с бяло...

Той сякаш се потопи в някакъв неописуем въздушен вихър, без време да размисли, движен от инстинкта и рефлексите си, криволичейки в един лабиринт от клони и камънаци, докато ненадейно почувства забравената твърдост на нещо масивно и здраво под натрошените си крака; грапава почва и горещи скали, върху които той скачаше с късите си смешни скокове на пиан, за да застане накрая спокоен с протегнати криле и сякаш изненадан от собствения си подвиг и от мистерията да се намери отново здрав и читав на сигурно място.

– Браво!

Граченето на мъжа и шумът от силното пляскане на горните му крайници накараха сърцето на албатроса да забие лудо и той побягна отново към скалистия бряг, за да се хвърли повторно в пространството, но мъжът, счел спектакъла за приключен, се изправи полека и се отдалечи бавно, към канарите на запад.

– Браво! – повтаряше мъжът високо, сякаш говореше с някого или просто му се нравеше звука на собствените му думи. – Тази проклетата птица с петниста перушина е страхотна... Измери с поглед височината, движенията ѝ са с точността на хирург, когато ампутира нечия ръка... И спря точно на мястото, където трябваше да го стори... – Още един метър и щеше да си строши кратуната...

Харесваше му да седи привечер на онази скала и да се обзалага за живота или смъртта на огромните албатроси, които се връщаха,

„вкъщи“ след дълго приключение, като изпитваше завист към спокойната хубост на бавния им полет и се питаше какво ли чувстват те при вида на острова, когато се приближават, привлечени неудържимо от някаква странна сила; скрит гигантски магнит, който веднъж в годината оказваше върху тях непреодолимо влияние, макар и да се намираха твърде далеч от бреговете му.

Слънцето, което залязваше червено и свирепо зад линията на хоризонта, щеше да изпрати скоро зеления си лъч, за да се сбогува със света, а силуетите на предметите щяха да станат съвсем неясни и никой албатрос нямаше да дръзне да повтори подвига и да се приземи тази вечер, а щеше да изчака до следващия ден.

Десет минути по-късно, в шест часа, с астрономическа точност, независимо от годишното време, над острова се спускаше непрогледна тъма, резултат от бързото екваториално свечеряване, а след дванадесет часа, също така бързо и с абсолютна точност, слънцето щеше да изгрее от изток – златисто, великолепно и гневно.

И с идването на сенките нашият герой се сви на кълбо в дъното на дълбоката пещера и заспа.

Мъжът никога не бе разбрал как се наричаше в същност, къде беше роден, нито кои са родителите му. Първите му спомени се отнасяха до морето и до мръсния китоловен кораб, разбил се край Канарските острови през 1930 година и когато отново тръгна да плава след доста време, не беше в състояние да каже кой е, нито откъде е дошъл, поради което капризният капитан замени името Джек или Джон (каквото е било в началото) с нелепия прякор Рижия Оберлус.

Израсна бавно, кривокрак, мършав и гърбав, без да усети мириса, на земя или звука от приятелски глас. Наръга с нож първия си неприятел в една панамска кръчма и трябваше да се скрие на борда на притежаваното от пирати корито, което заседна една безлунна нощ на влизане в залива Сен Хуан в Порто Рико.

Оръдията на крепостта „Ел Моро“ се забавляваха целия следващ ден, упражнявайки се в стрелба по разбития корпус на нещастното корабче, докато го превърнаха в купчина от трески, а акулите наоколо се наслаждаваха на великолепия банкет от пияни пирати, които като обезумели се хвърляха във водата, за да се спасят от снарядите.

Именно тогава Рижия Оберлус разбра какво може да очаква от себе си и от способностите си да се съпротивява на страха, който невъзможно понасяше, вкопчил се в последната дъска с вода до гърдите, огнените залпове, експлозията и смъртта, вътрешно убеден, че нито морето,

нито оръдията ще го победят.

Под прикритието на тъмнината заплува сред рибите, които едва го докосваха, стигна до сушата, прекоси острова и в Маящес открадна една лодка, с която се промъкна край доминиканските брегове и се добра до сигурното убежище „Ла Таруга“ на север от Хаити.

Там уби някакъв негър, а след няколко месеца започна да му никне някаква рижава брада, рядка и чорлава, подчертаваща отблъскващата грозота на физиономията му, яростна и страховита, която плашеше децата, караше жените с отвращение да извържат глава и тревожеше мъжете, неспособни да издържат на погледа му.

– Приличаш на игуана... – подхвърли някакъв швед на борда на третия китоловен кораб и въпреки че той му обезобрази носа, прякорът се разпространи сред моряците и не остана плавателно средство, пристанище или кръчма, където да не го знаеха като Игуаната Оберлус, най-ужасяващото изчадие, кръстосващо моретата на борда на кое да е корито.

Многобройни бяха подигравките и презрението, отвращението и ужасът, които той понасяше след деня, когато единвож, по-бърз от неговия, му направи страхотен белег, като засегна окото му, единственото прилично нещо, с което Господ бе надарил това противно лице – и един юлски следобед, когато „Олд Лейди II“ товареше гигантски костенурки на самотния остров Худ от Галапаговия архипелаг или Вълшебните острови, Игуаната Оберлус разбра, че не е в състояние да понася повече омразните нему човешки същества и реши да остане там, доброволен корабкрушенец и невярващ отшелник, за да съжителства завинаги с тюлени, албатроси и гушери.

И сега, четири години по-късно, можеше да седи спокойно и да наблюдава в здрача царството си – пусто и скалисто осровче, без нито едно дърво, което да хвърля що-годе прилична сянка, без рекичка или изворче, място за разпри навсички морски птици от Тихия океан, любовно гнездо и убежище на морските вълци, които със стотици почиваха във всяко заливче, всеки плаж и дори по върховете на стръмните брегове, откъдето внезапно се хвърляха в морето с чудновати скокове.

Наистина не беше много и той го знаеше, но поне там на остров Худ или Ла Еспаньола, никой не идваше да го нарича „чудовище“, „син на пъкля“, „живо възплъщение на самия дявол“.

А това беше повече от всичко, притежавано досега от Игуаната Оберлус.

Нагъчкани като зърна в гъста чепка грозде, морските игуани – с мръсно-черен цвят и заплашителен бодлив гребен – се тъпчеха, спореха и караха за всеки сантиметър от грапавата скала, подкопавана от морето, в някакъв нелеп грегариизъм, без логично обяснение, тъй като на по-малко от пет метра друга скала, също неравна и изронена от морето, бе абсолютно пуста.

Никога не успя да проумее, въпреки многогодишното си наблюдение над тях, на какво се дължи прекомерното им желание за споделяне на някакво пространство, което не бе същото всеки ден, и защо неочаквано, щом започнеше отливът, абсолютно всички морски птици от скалата започваха да се движат едновременно и се хвърляха вкупом в морето, за да попасат от гъстите водорасли, където алчно ги дебнеха неназитни акули.

Почти един час по-късно всичките се връщаха по същия начин и първите избираха наслуки новото място, което от този момент се превръщаше в ябълката на раздора.

Наистина изглеждаше глупаво държането на тези отблъскващи същества със стъклен поглед, безизразен и зеленикав, съвсем различен от живостта в очите на сухоземните игуани – самостоятелни, лукави, почти опитомени и с ярки цветове.

Многократно се бе питал за причината на подобни различия в породите, които несъмнено са били близки в началото, и защо едните са избрали да се хранят с водорасли и риби, докато другите са решили да преживяват от бодливите кактуси на малките пъстри растения и лишеи, поникнали тук-там през нощта сред тъмната и пуста лава.

Ненавиждаше морските игуани, тъпи и бавно подвижни, а същевременно харесваше досадната грациозност на техните сухоземни братовчедки, когато идваха да ядат от ръката му, с вдигната глава и изправена опашка, и оценяваше по достойнство месото им, бяло и сочно, крехко и ароматично, по-вкусно от най-вкусната кокошка в ирландска кръчма.

И често прекарваше цели часове в наблюдение над едните и другите, като търсеше в тях черти от собствената си физиономия, черти, които по-късно разглеждаше отново в локайте, останали по скалите след отлива, питайки се по какъв странен каприз на Създателя природата го бе наказала с подобен външен вид.

Нима бяха прави малчуганите, които му викаха по улиците, че майка му е прелюбодействала с дявола. Можеше ли някой да бъде наистина син на Луцифер и да живее като всяко друго смъртно същество на земята?

Години преди това на връщане от остров Тортуга, слязоха на Хаитянския бряг; при появата му една стара магьосница прекъсна внезапно церемонията вуду, накара да замлъкнат певците и да престанат да играят танцьорите. Тя се хвърли в краката му и заповяда на другите да стоят същото, защото, както твърдеше тя пресекливо на живописния си френски на негърка, родена на африканския бряг, белият човек, гърбав и риж, който току-що бе проникнал в колибата ѝ, бе самото превъплъщение на сина на богинята Елегба, такава, каквато ѝ се явяваше всяка нощ, щом наркотиците я потопяха в дълбок транс.

Той избяга оттам и от обожанието на хаитяните, но години по-късно, един от тях, по-малко хистеричен, макар и все така убеден в истинността на вярванията си, го запозна с дълбоката тайнственост на една вяра, вече стара, в Дахомей по времето, когато дърводелецът-евреин проповядваше на брега на езерото Тибериадес и възхваляваше съществуването на „живите мъртъвци“, които посветеният в тайната можеше да върне към живота със съгласието на Елегба, за да ги превърне в роби, които да се подчиняват на най-съкровения му желания.

– Отиващите в ада нямат никакви права – твърдеше негърът. – Нищо дори на собствена смърт и затова Елегба ги дава за роби на онези, които ѝ засвидетелстват безграничната си любов. Ако един ден твоето послушание и самопожертвувателност ѝ се понравят достатъчно, тя ще ти прати един „жив мъртвец“, един зомби, за да ти бъде роб на този и на другия свят.

– А не може ли Елегба да ми даде ново тяло и ново лице?...

Старият негър – забравил бе името му, нещо като Месине или Месрине – обмислеше дълго отговора си, вероятно ровейки в най-далечните си спомени.

– Един ден – рече той накрая, макар и да не беше съвсем сигурен в себе си – някаква девойка се влюбила в бял човек и помолила Елегба също да я превърне в бяла. Толкова дълго я молила и толкова петли принесла в жертва, че богинята се вслушала в молбите ѝ, и тя се оженила за любимия, който я отвел във Франция, без да знае за истинския ѝ произход. Но озовала се вече там, след двегодишно щастие, момичето родило дете, същото като неговия дядо негър, здраво и силно, и пак през тази нощ съпругът ѝ, мислейки, че го е измамил с някой роб, заповядал да я убият. След като умряла, тя отново се превърнала в негърка, но там във Франция, изглежда, никой не разбираше от вълшебствата и магиите на Елегба и побързали да кажат, че е болна от чума, поради което изгорили трупа ѝ... заедно с този на сина ѝ – негърът повдигна рамене като

фаталист. – Може да имаш и по-голям късмет – завърши той.

Сам на острова мъжът на име Игуаната Оберлус беше принасял жертви на богинята всяка пълнолуна нощ, молейки я да му смени физиономията с по-човешка или поне да го дари с един роб; един „жив мъртвец“, който да му помага в тежките задачи, но Елегба не го беше чула още, навярно защото вярата му не се оказа достатъчно силна, или понеже се беше видял принуден да замени ритуалния петел за жертвоприношения с американски пеликан със сини крака или чайка от неопределен пол, единствените крилати жертви, до които имаше достъп в уединения изоставен остров.

Накрая стигна до извода, че морските птици не се харесват на божеството и ги замени с игуани, гигантски костенурки и дори огромен тюлен, който пренесе на гърба си цели три километра от ветровития залив, но дори и това се оказа безполезно и всичко, което постигна, бе зловонието, разнасящо се дни наред от входа на най-голямата му пещера.

– От какво ще се нуждае една черна богиня, за да откликне на молбата на белия син на пъкъл?...

Тогава той сам си измисли ритуали, символи и дори един език – единственият, който се говореше на този остров – и много вечери се изненадваше, пиян от кактусовия спирт, да призовава морската царица от най-високата скала на брега и да я моли да му прати като подарък по изгряващото слънце едно ново лице, с което да напусне завинаги доброволното си заточение.

Но водата от локвите му показваше все същото лице с черти на игуана.

Всяка сутрин, ден след ден, Оберлус повтаряше, сякаш по задължение, един и същ маршрут, започвайки от отдалечената северозападна точка на острова, за да достигне до завоя, образуван от скалите в подножието на издадения Южен бряг, като вървеше бавно, а сините му почти прозрачни очи – „единственото нещо, с което Бог бе дарил това ужасно лице“ – изследваха всеки плаж и всяка вълна и търсеха внимателно, обстойно и напрегнато цялото богатство от предмети, които силното течение от Изток, от бреговете на Чили и Перу, захвърляше на сушата.

Всеки предмет, попаднал от континента, преминаваше за по-малко от три седмици седемстотинте мили, разделящи архипелага от Галапаговите острови, и там, в онова стръмно и опасно място, Оберлус получаваше „съкровищата си“: дървета, бъчви, бутилки, кокосови орехи, торби и

дори парчета амбар, които струпваше в най-забутаното ъгълче на най-непристъпната пещера.

Морето, вечният му доставчик, откъдето мислеше, че е произлязъл, защото с него свързваше първите си спомени, му предлагаше риби, раци и костенурки, за да се прехранва; освежаваше го в горещите следобедни часове, когато слънцето грееше огнено в небето; изпращаше му буреносни облаци, които снабдяваха с прясна вода резервоарите му, и от време на време го изненадваше с някой подарък, дошъл от друг свят и други земи.

Най-накрая морето му даваше и гъстата роса, която покриваше надвечер обработените от него площи. Още като дете, по време на първия си престой на Канарските острови, бе научил от местните жители начина им на обработване на земята, покривайки я с вулканична пепел, така че тя поглъщаше влагата и я предаваше на почвата, като едновременно служеше като изолатор между нея и големите дневни горещини.

Така получаваше почти без вода задоволителна реколта от домати, дини, лук и пъпеша, която заедно с насажденията му от дребни андински картофи, му позволяваха да живее сам, без големи лишения.

Въздържан, почти аскет, твърд като самите скали и привикнал към негодите, още преди да се е замислил върху това, Игуаната Оберлус бе превърнал островчето Хул или Ла Еспаньола в място, където не бе никак сложно да оживее, посещавайки по-голямата част от времето си на другия измъчващ го въпрос: неописуемата му и вероятно непоправима грозота.

„Защо ли не го бяха хвърлили е някой кладенец, щом се е родил, спестявайки му по този начин всички бъдещи страдания“ – бе въпросът, чийто отговор не намираше никога, както и не можеше да отговори защо онези, които му бяха дали живот и го бяха поддържали противно на всяка логика, го бяха изоставили по-късно на съдбата му в момента, когато му бяха най-нужни. Питаше се също дали някога, за кратко време, майка му е била в състояние да го обича и се интересуваше живо от сложността на едно чувство, за което бе чувал често да се споменава от моряците в кубрика или в продължителните разговори на носа, но към което нямаше никакво отношение.

Оберлус никога не заобича никого и никога не бе обичан, и когато юнгите си спомняха за приятелките си или моряците говореха за жените и децата си, променяйки дори тона на гласа си, а това се отнасяше и за най-грубите и безочливите от тях, той слушаше мълчаливо, опитвайки

се да изостри максимално и без това острата си интелигентност, в безнадеждния си, вечно безполезен опит да схване причините, поради които някой можеше да изпитва обич или нежност към друго същество.

Него го избягваха дори кучетата на кораба, които, изглежда, отблъскваше с миризмата и присъствието си, и нито една котка не се потърка с мяучене в краката му, за да си поиска рибена глава, сякаш дълбокото отвращение, което предизвикваше, се простираше извън човешката раса или животинските видове.

Би било справедливо и естествено да си признае, че това отблъскване бе взаимно, защото никога, откакто си спомняше, не бе изпитвал и най-малкото желание да погали куче или да даде нещо за хапване на котка и неведнъж, когато ги изненадаше да се мотаят по палубата по време на вахта, ги ритваше с такава сила, че те падаха направо в морето и изчезваха.

Вечното море, без да може да си спомни и един ден от живота си, когато то не е било около него, макар и понякога да се мъчеше безуспешно да си представи, че има хора, които изобщо не са го виждали, понеже живеят толкова далече и навътре в сушата, че дори нямат ясна представа за неговото съществуване.

„Аз... – твърдеше Пиер, готвачът от последния му кораб, – закъснях с тридесет години да го опозная и те уверявам, че съм единственият жител от моето село, който го е виждал... там, през 80 процента от дните в годината вали само сняг...“

На Игуаната Оберлус също му трябваша осемнадесет години, за да види снега и още си спомняше дълбокото удивление, което изпита, когато една сутрин, след двумесечна борба с вълните и силните течения на нос Хорн, без да напреднат дори с една миля, стана, в очакване да съзре същия далечен, сив, мръсен, полски пейзаж, и откри, че всичко, което не беше вода, включително и корабът, бе покрито с бяла ледена покривка.

Към средата на сутринта студеният вятър наду платната, морето се успокои и „Олд Лейди II“ напусна най-накрая дяволските води на Носа на Бурите и навлезе в Тихия океан, за да търси примамливото пръхтене на китовете.

Тогава извади харпуна от кожения калъф, наостри го дотолкова, че да става за бръснене, и започна да упражнява отново вдървената си ръка, кръстосвайки кораба от носа до кърмата, за да го забие почти с математическа точност в центъра на една вързана за предната мачта дебела дъска.

Съвсем млад, той бе първият харпунджия на кораба, най-силният и

най-добрият, най-дръзкият и най-умният при резки завой на кораба или когато се вдигаха греблата в очакване да се появи огромния звяр от дълбините и се чувстваше горд, че не е загубил способностите си с годините.

Всеки ден, след сутрешната си обиколка из източните брегове, слизаше на плажа и посвещаваше повече от два часа на поддържане на ръката си във форма, като хвърляше тежкия харпун на тридесет метра разстояние, за да го забие до дръжката в пясъчната дюна.

Друг път предпочиташе да дебне от скалите доверчивите акули, чиито зъби щеше да използва по-късно вместо ножове или върхове на стрели, с които да лови по-малките риби, а борбата с рибите го възбуждаше почти толкова, колкото онзи ден, когато се изправи в крехката лодка срещу китовете и кашалотите.

Труден беше животът на китоловеца, защото всеки час на опасност и ентузиазъм бе последван от седмица на досадно очакване, сред непоносима жегата, пълно безветрие, страхотни бури и отвратителната смрад на кораба – зловоние, проникващо в кръвта, попиващо се в кожата, която отблъскваше от него и най-долните проститутки на сушата.

Чудовищен, гърбав, дрипав и вонящ на китова мас – никак не бе чудно, че и в най-долнопробния бордей на най-затътеното пристанище нито една жена не се бе осмелила да прави любов с първия харпунджия на „Олд Лейди II“, защото, като капак на всичко, щом слезеше на сушата, Игуаната Оберлус вече бе загубил предварително на зарове цялата си заплата.

Така че изглеждаше съвсем логично до момента Игуаната Оберлус да не пази нито един мил спомен от своите преживявания.

Бе прекарал цялата нощ в предлагане на жертвоприношения на Елегба, подбирайки за случая огромна сухоземна костенурка „галапаго“, едно от тези огромни животни, които бяха дали името си на островите и чиито грамадни черупки му служеха по-късно да събира дъждовна вода, когато резервоарите преливаха.

Огромната луна го освети, излъчвайки сребърни отблясъци от морето и мокрите скали, и лод нейната почти дневна светлина той се отдаде на все по-сложни ритуали, измъчвайки бедното животно, като се наливаше с кактусова ракия и ругаше бясно, докато се увери, че костенурката не страда, въпреки че заби дългия нож в нея и я нарязва на парчета.

Когато накрая отрязва с един замах главата ѝ и тя падна на земята,

изненадано установи, че главата още се опитва да го ухапе; продължи с опитите си още половин час, докато тялото продължаваше да живее, а сърцето туптеше и щеше да тупти почти нормално повече от седмица.

Тази беше причината, поради която китоловците се стичаха от всички краища на света, за да товарят гигантски костенурки от Вълшебния архипелаг, тъй като никъде другаде не можеше да се намери по-доброкачествено месо, способно да се запази „живо“ и прясно през дългото пътуване.

Възрастната костенурка успяваше да издържи на борда повече от година, без храна и вода, благодарение на твърде бавната си обмяна на веществата и можеше да я нарежат на парчета, според нуждите на готвача, без да умре или да покаже, че изпитва болка. В някои случаи най-жестоките юнги се забавляваха да ѝ изтръгват малко по-големия от тези на грахово зърно мозък, позволявайки ѝ да се движи от единия до другия край на палубата в продължение на месеци.

Поради всичко това и защото ги познаваше добре, след полунощ Игуаната Оберлус, окървавен и със замъглено от алкохола съзнание, захвърли ножа и се строполи върху скалата, убеден, че богинята Елегба изобщо не се е трогнала от неимоверните му усилия, и от жертвоприношението.

Пресуши и последната калка от избухливата напитка, която сам си приготвяше, притвори очи, победен от съня и изтощението, и когато ги отвори отново, го видя, изправен до себе си, висок, силен, полугол и черен като катран, най-съвършения от „живите мъртъвци“, които можеше да си представи; дара, за който умоляваше Елегба почти четири години.

В началото му беше трудно да приеме, че не е нов сън и няколко пъти разтърси глава, като се опитваше да преодолее махмурлука си, но макар че отвори и затвори очи няколко пъти, „зомбито“ стоеше на мястото си, призрачно осветен от луната, която сякаш подпираше хоризонта. Изправи се, завъртя се бавно около негъра, изпълнен с възхищение от силата и стойката му, и накрая протегна ръка, за да опипа мускулите му и да се увери, че действително е тук пред него, и макар и мъртъв, е изтъкан от плът и кръв.

– Ти си силен и красив... – прошепна Игуаната с дрезгав глас, почти на себе си. – Ще можеш да работиш денем и нощем и почти не е нужно да ти давам храна... – той застана пред него и го погледна отблизо, установявайки със задоволство от безизразното му лице, че не се бе впечатлил изобщо от грозотата му. – Много си красив... – повтори. – Един красив подарък от Елегба.

Не получи отговор, защото, както казваше легендата, зомбите не говорят и им се разрешава да напускат гробовете си само за да работят на господарите си, без да кажат дума или да се оплачат, неуморни, изстрадали и несъкрушими, въоръжени единствено с „божествено-динамичната“ сила на Елегба, черната богиня, която царуваше от сътворението на света в най-дълбоката дахомейска джунгла.

– Ела! – заповяда му той властно, щастлив, че вече има кой да го слуша, да му се подчинява и да понася присъствието му, без да покаже презрение или отвращение: – Ела! Следвай ме!...

„Живият мъртвец“ започна да се движи като автомат и походката му беше бавна, тежка, някак несигурна и люлееща се, като тази на моряците, несвикнали да ходят по сушата или на същество, стояло с векове неподвижно на дъното на яма.

Походката на Оберлус, противно на неговата, стана бърза и нервна и тъй като бе привикнал с неравната вулканична почва на острова, прескачаше от скала на скала като обхваната от странна жизненост коза, ликуващ от радост и силно желаещ да дойде новият ден, за да провери на слънчевата светлина в някоя локва дали Елегба е чула молбата му за нова физиономия.

Покатери се по стръмния скалист склон, подплаши семейство корморани, които полетяха навътре в морето, и седна да изчака роба си, който тежко се изкачваше по следите му.

Луната изгуби блясъка си, избледня и много скоро зората щеше да изгрее над островите и да извести непосредствената поява на жълтото и гневно слънце, понесло се към хоризонта, подобно на гигантска хвърлена във въздуха от дете-великанче топка.

– Бих искал да узная какви жестокости си извършил през живота си, щом, докато душата ти се пържи в пъкъла, дори тялото ти няма право на покой – рече Оберлус, когато негърът стигна до него и спря задъхан насреща му. – Но даже и да не разбере, доволен съм от всичко, което си направил, защото по този начин Елегба ме дари с такъв силен роб... Хайде! – подкани го той и отново скочи на крака. – Скоро ще съмне и искам да видя как работиш.

Продължи с дълга крачка към далечния връх и вече бе ден, когато го достигна; доволен се обърна, за да огледа за кой ли път малкия остров; „неговото кралство“, в което разполагаше от тази сутрин с един верен поданик.

Фрегати, чайки и американски пеликани полетяха към небето, готови да започнат ежедневието си риболов в близките, гъмжащи от живот

води, а Великият океан спокойно отдаваше почит на покръстения с името Билбоа. Междувременно високи и гъсти облаци обагриха в бледорозово небето, което скоро щеше да стане тъмновиолетово.

Красиво беше кралството му; пусто, черно и спокойно, а лицето му, смръщено от дълги години, сякаш за пръв път бе готово да се разведри, но изведнъж очите му – „единственото почтено нещо, с което Бог бе дарил това отвратително лице“ – заблестя тревожно, щом се обърна към миниатюрния залив в дъното.

– Кораб!

Негърът, изправен до него, проследи погледа му и оголи белите си зъби:

– Да... Кораб – съгласи се подигравателно. – „Мария Александра“... И моят капитан ще е очарован да провери защо един изрод като теб се е отдал на магьосничество.

Негърът протегна ръка и го сграбчи за врата, стискайки с все сила могъщата си като железен капан лапа.

– Тръгвай! – заповяда със същия ироничен тон, който не търпеше възражения. – Старият ще си разчисти сметките с теб...

Не го оставяше свободен нито за миг, като го заплаши, че ще му прекърши гръбнака, ако поиска да избяга, и го накара да върви клатушкащ се и унизен по криволичещата пътечка, която се виеше сред скалите, горичките от високи кактуси и гъстите храсталаци и водеше до белия плаж на спокойния залив.

Два дълги и елегантни китоловни кораба бяха заседнали на брега и двадесетина мъже се мъчеха да ги натоварят с тежки костенурки, следени от внимателния поглед на други трима, които под закрилата на навеса от презент и колове брояха товара.

– По дяволите...! – възкликна най-възрастният мъжага с дълги мустаци и разрошена бяла коса, когато негърът се изтъпанчи пред него и му посочи пленника, принуждавайки го да вдигне лице, въпреки дръзките опити на същия да не позволи тона. – Откъде го измъкна, Мигелон?...

Другият направи неопределен жест с ръка в посока на високата част на острова:

– Намерих го да спи в дефилето, капитане... – рече той. – Глупакът си беше въобразил, че съм „жив мъртвец“, хаитянски зомби, пратен му от богинята Виду. От това, което се вижда, трябва да е прекарал нощта в магии и жертвоприношения... Или е луд.

Старецът поклати недоверчиво глава, завъртя се бавно около пленника, както бе направил последният преди около час с негъра и много

бавно и убедително изрече:

– Не. Не мисля, че е луд... Вече съм чувал да се говори за него... Игуаната Оберлус, рижия харпунджия... Бил е на борда на „Олд Лейди П“ с капитан Харисън, а преди това с капитан Гуено на „Династик“.

– Разказаха ми някои работи за теб... – прибави той. – Бунтовник, пияница, играч, кавга-джия и убиец... А също и полумагьосник, както разбирам... Истински син на дявола, по-грозен от всички демони, взети заедно... – поклати наново глава старецът, убеден в думите си. – Не си луд, не... Прекалено си хитър и си способен да вдигнеш на бунт целия екипаж...

Мъжете, които изоставиха работата си, се приближиха любопитни да погледат отблизо дрипавото и отблъскващо същество, пленено от Мигелон. Повечето свъсиха вежди отвратени, докато Оберлус въртеше глава, свеждаше поглед в нелепото си и безполезно желание да избегне преките погледи на другите, тъй като от време на време огромният му господар го страбчваше с все сила за чернената коса и го принуждаваше да вдигне глава, за да го видят всички.

От своя страна капитанът дълго не казваше нищо, палеше тъмната си извита лула и размишляваше. Когато мислите му се оформиха, изложи на показ двата си жълти и проядени кучешки зъба в нещо като язвительна усмивка:

– Добре, добре! – продума той, като издуха дима право в лицето му. – Да видим! Знаеш като мен, че в тази част на света магьосничеството се наказва със смърт и аз имам достатъчно власт, за да те пратя още сега на кладата... – Капитанът дълго мълча, като изпитваше удоволствие от ужаса, будещ в жертвата си, и продължи със същия тон: – Но като се има предвид, че ми се струва по-голямо наказанието да те осъдя сам да понасяш присъствието си, отколкото да те превърна в изгоряло месо, заповядам да ти бъдат нанесени петдесет удара с камшик и конфискувани всичките ти имуществва като компенсация за неудобствата, които ни причини... Боцмане! – заповяда той, обръщайки се към слабоватото човече със зловна физиономия. – Заеми се с незабавното изпълнение на присъдата!...

Когато дойде в съзнание, луната бе високо, скрита сред облаците.

Бяха го оставили сам на пясъка и цялото му тяло гореше, превърнато в рани, сякаш палачът му се беше забавлявал да премери всеки удар така, че камшикът да не остави и сантиметър неодрана кожа. Той усети, че няколко рака вече се катереха по гърба му, като се хранеха с парчета разкъсана кожа и месо.

Прогони ги и много бавно се довлече до морето, стиснал зъби, за да не завие от болка, като позволи на водата да оохлади малко неизброените му рани, а солта да помогне за заздравяването им.

Три дни и три нощи прекара в залива, който отсега нататък щеше да носи неговото име, неспособен да се дотътри до убежището си, макар че милионите мухи, които избилстваха сред колонията от морски лъвове, нетърпеливо прииждаха по обед, за да се угояват от гноините му пришки.

Бяха дни на истинско мъчение, в които часовете на безсъзнание и ужасни кошмари се сменяха с мигове на прояснение и нетърпими мъчения. В същото време изпитваше непрестанно желание да се хвърли в морето и да даде възможност на акулите да сложат един път завинаги край на дългата поредица от нещастия.

Но тази мисъл бе бегла, само бързо отхвърляно изкушение, защото на всичко отгоре Игуаната Оберлус бе вкопчило се в живота същество, един роден „жив мъртвец“, който, изглежда, се ръководеше от вечното чувство за възмездие, сякаш в дъното на душата си таеше тайната надежда, че някой ден ще успее да си отмъсти на Бога и на хората, а провидението ще му върне стократно всичко, отнето му така несправедливо.

Не искаше да умира там унизен и победен; ужасно самотен на последния остров сред най-големия от океаните; смазан от бой от неколцината непознати, след като непрекъснато бе смазван от всички и всичко по време на „незайно колко проклетни години на жалко съществуване“.

Не. Той, Оберлус, каквото и да беше и откъдето и да идваше, нямаше да им позволи да свършат с него като с бездомно куче, бито и умерено, без някой изобщо да си спомня, че някога е съществувал и че е бил нещо повече от трагична маска на ужаса и отвращението.

Той, Оберлус, зле ранен, жаден и самотен, изоставен на края на света, щеше да се опълчи, срещу човечеството и да си поиска или вземе насила частица от него, ако действителността беше такава, каквато изглеждаше, т.е. силата бе необходима винаги.

На четвъртия ден той започна мъчително изкачване към пещерите и

установи при минаването си, че „Мария-Александра“ бе отнесла в трюмовете си всичките му плодове и зеленчуци, а екипажът се бе забавлявал да изпочупи дърветата и да изтръгне с корен лозите му.

В най-голямата от пещерите му не беше останала нито една здрава гарафа, нито една маса или годен стол, а най-ценното му съкровище – кехлибарът, събиран търпеливо по морския бряг, бе изчезнал яко дим.

Дори и жалкият му сламеник бе разкъсан с нож и той се строполи сломен върху сухата шума, усещайки как тя полепва по хилядите му рани и позволи за пръв път, откакто се помнеше, на сълзите да потекат по лицето му.

Плака свободно и открито, убеден, че има действително причини за това и че не съществува – а вероятно и никога не е съществувало в цялостната история, – толкова нещастно същество на земята.

Даже Елегба, богинята на злото, го беше изоставила и сега той разбираше грешката си да повери своята съдба на богиня – закрилница на негрите, която виждаше в него, рижия и бледоликия, само един от множеството неприятели на своята раса.

„Боговете на другите не ми служат – си каза убедено. – Нито дяволите им... Трябва да си изградя собствен свят и тъй като съм различен от всички останали, заклевам се в живота си, – единственото, което при тежавам, – че отсега нататък няма да уважавам нищо установено от хората; няма да се подчинявам на никакви закони и не ще приема друго Небе или Ад освен онези, които сам ще сътворя... Аз съм от едната страна, останалите – на другата.“

Повтори клетвата си след няколко дни, дума по дума, с лице към слънцето, което почиваше уморено на линията на хоризонта и щом се почувства здрав и с възстановени сили, грабна тежкия харпун, неоткрит от никого, защото беше забит почти до дръжката в пясъчната дюна, и го запрати силно към големия мъжкар от близкото семейство морски лъвове.

Изненадано от смъртта, разпорено като портокал от край до край от сигурна стрела, бедното животно подскочи във въздуха и се сгромоляса върху скалата, без да гъкне, като удари два пъти с опашка в съседната локва, откъдето полетя във въздуха гейзер от червеникава вода.

Неговите женски и малките, незнаещи нищо за неочакваната и насилствена смърт, се приближиха любопитно, за да подушат кръвта, която бликаше от раната му, и даже не се отдърпнаха страхливо, когато мъжът се затече да вземе оръжието си.

За морските лъвове, населяващи тези острови цели поколения,

вероятно отпреди хиляди години, когато силното студено течение, роде-но в антарктическите ледове, бе захвърлило край бреговете на архипелага най-далечните им прадеди, животът не предлагаше други опасности, освен гладни акули или жестоки тъпомуцуности делфини, от които съумяваха да се изплъзнат благодарение на дяволската си бързина във водата.

Когато някой от възрастните самци грохнеше, заместваше го друг, по-млад, който му оспорваше харема и ако старият най-накрая бъдеше разгромен, се оттегляше мъчително по скалистите брегове в очакване на скорошна смърт – един вид наказание за изоставащите го сили и смелост.

Такава беше естествената и логична смърт на главата на семейство-то и водача на стадото, но никога, откакто съществуваше родът му, не се бе случвало тук, на Галапаговите острови, някой силен и здрав самец да се сгромоляса ненадейно, от някакво си заострено, дълго желязо с дървена дръжка.

Не се разтревожиха, защото не познаваха понятията „страх“, „зло“ или „неприятел“, когато мъжът, сграбчил малко морско лъвче, не по-го-лямо от черна плюшена топка, го издигна над главата си и го запрати с все сила срещу най-близката скала, откъдето се чу прашене на кости. Всичко, което направиха, бе да го наблюдават с големите си и кръгли очи; очи, в които почти можеше да се прочете крайно изумление и смущение. Никакъв вик или стон, или опит за бягство, а може би именно пълното им отдаване и абсолютно подчинение на неговите желания за разруха и мъст, умилостивиха Оберлус, който, след като не срещна съп-ротива на действията си, сякаш се позамисли върху безполезността на същите, внезапно се успокои и реши да се оттегли, накуцвайки нагоре към плажа.

Първият безпристрастен анализ на положението доведе Оберлус до убеждението, че не може да се опълчи срещу света и да се помъчи да го победи невъоръжен и сам, изоставен на необитаемия остров, заобиколен от ято морски птици, чието единствено истинско умение, изглежда, представляваше възможността да го посират, когато минаваше по нев-нимание край зоните им на гнездене.

А в същност не бяха много местата, където можеше наистина да се чувства в безопасност, тъй като гигантските албатроси заемаха дългите централни пътеки от южните брегове досами северните плажове край пристанището; американските синьокраки пеликани владееха скалите на запад; червенокраките се бяха установили във високите горички от

храсталаци, а крадливите фрегати гнездяха в ниските дъбови шубраци.

Очилати чайки снасяха продълговатите си яйца в пукнатините и в отсечените като с нож стени; гъски и комари бяха наводнили манговите горички, позволявайки на гълъби и чайки да се пръснат нашироко из цялата повърхност на островчето, съвсем близо до безчетните му обитатели.

Така че широкополата му раирана шапка съвсем логично понасяше „милостите“ на някои от хвъркатите му поданици, тъй като често имаше дни, най-вече по време на любовния период, когато със сигурност не бе възможно да погледнеш нагоре и да откриеш поне един квадратен метър без птици.

Естествено, дъждът от изпращания нямаше да го пази в бъдеще от неприятелите му и той осъзна, че се нуждае от цялата си хитрост, ако иска да изнамери формула, с която да се противопостави на другите хора.

Мина време. Два кораба, вероятно китоловни, се мернаха в далечината, а третият, който явно беше малка пиратска шхуна, пушна котва в залива, за да натовари с игуани и костенурки празните си трюмове. Оберлус потърси убежище в най-гъстата част на кактусовата горичка, но твърде скоро разбра, че тя не беше сигурно и подходящо скривалище. А когато се отдалечиха гласовете и той напусна укритието си, изподраскан от безбройните, забили се в него тръни, си постави твърдо за цел да посвети по-голяма част от времето си, за да замаскира най-широката пещера, така че никой никога да не успее да я открие.

Захвана се за работа с увереност и енергия, които му помагаша да се справя с всичко. Започна да се чувства доволен от труда си, докато един следобед, както седеше на високата скала и наблюдаваше полета на огромните пеликани, прицелващи се в каменната, изложена на вятъра канара, забеляза удивен, че два „копиеносеца“ изникнаха ненадейно изпод краката му и излетяха стремително, като че от самата вътрешност на скалата. Погониха се малко във въздуха и отново се върнаха, устремили се безстрашно към морския бряг.

Прииска му се да не се блъснат в канарата, за да не паднат с пречупени вратове на дъното на пропастта. Можеше да се помисли, че островът ги е погълнал всичките, за да ги изплюе отново по същия начин след няколко минути.

Призори на другия ден, когато започна отливът, той заобиколи острова и като се възползва от останалото свободно пространство, прекоси брега и стигна до стръмната скала, която му служеше за

наблюдателница.

Беше му нужен почти един час, за да отгатне, по-скоро да се увери, че под една издатина, разположена на около десет метра от върха, се откиваше кухня с неправилна форма, откъдето излитаха и влетяваха бързо и съвсем уверено цели семейства „копиеносци“.

Размисли логично, че като се вземат предвид движенията им и скоростта, която достигаха при влизанията и излизанията си от нея, вътрешната пещера трябваше да има значителни размери, макар отворът ѝ да не бе по-голям от два метра в диаметър; затова още същия следобед той направи опит да се спусне до нея и въпреки че се оказа твърде опасно и на два пъти бе на косъм да се сгромоляса в пропастта, откритието му го възнагради стократно за риска.

Тесен в началото, входът на дупката се разширяваше почти веднага в огромна пещера, дълга петдесетина метра и още толкова широка, висока, суха и уютна, със странна светлина, в неясна тоналност, която проникваше през многобройни малки дупчици на стената, където изобилието от гнезда на морски птици бе създавало с времето своеобразни, недействителни и фини жалузи.

Бавно обходи ценната си находка и забеляза, че тези галерии проникват по-навътре към центъра на острова, а в най-отдалечения ъгъл откри сталактити, от които капеше чиста с леко горчив вкус вода, която се попиваше после в гъбестия под от пръст и натрошени яйчени черупки. Несъмнено на това място винаги бяха гнездили милиони и милиони морски птици.

Остана дълго замислен, наблюдавайки всичко до най-малката подробност. Когато реши да поеме назад към върха на скалистия бряг, беше стигнал до убеждението, че за пръв път в живота си има късмет и че най-накрая разполага с нещо, за да се противопостави на света.

Беше му необходимо повече от месец, за да прогони птиците, да изхвърли в морето яйцата и тоновете изпражнения и да пригоди пещерата, като постави големи раковини от костенурки под сталактитите, с което щеше да се снабдява с питейна вода.

След това затвори още по-здраво входа с камъни, като остави още по-тесен проход само за един човек, и издълба стъпъла в стената, така че да не се виждат отгоре, и единствен той, който познаваше разположението им, можеше да ги открие пипнешком.

По тази причина в деня, когато приключи със задачата, бе абсолютен сигурен, че ако натрупа достатъчно хранителни запаси в убежището

си – за тази цел разполагаше с големи костенурки, които се запазваха живи с месеци – и един милион души, претърсващи острова педя по педя, нямаше да успеят да го намерят.

Вече не се чувстваше във властта на заплашващи кралството му пирати и китоловци, дори от този момент те се намираха изцяло в ръцете му.

Чакаше търпеливо.

Всяка сутрин се изкатерваше до върха на скалистия бряг и душеше във всички посоки, за да открие присъствието на някой кораб, а дори и денем изоставяше по на два пъти всичко, което правеше, и изтичваше да се убеди, че никакво платно не се е появило на хоризонта.

Никога не разбра колко след това – тъй като за него времето бе престанало да съществува – съзря доволен как някакъв мръсен китоловен кораб се отправя точно към центъра на миниатюрния залив и пуска котва.

Светлините на кораба не угаснаха цялата нощ. Оставаше един час до разсъмване, когато Оберлус вече се бе прикрил сред скалите, на помалко от двадесет метра разстояние от мястото, където съвсем логично щяха да акостират лодките. Там все още стоеше разнебитеното укритие, издигнато от екипажа на „Мария-Александра“, където на един от коловете го бяха вързали, за да го бичуват.

С първите лъчи се забеляза движение на борда на тежкия кораб, който носеше звучното име „Монтерей“. До Оберлус достигнаха съвсем ясно гласове, заповядващи да се пусне във водата командния катер.

Петима мъже скочиха в него и загребаха, без да бързат, сред смях и шеги, като поздравяваха звучно първите морски лъвове, показващи любопитните си глави в близост до кърмата, а дрезгавите гласове ехтяха в ранното утро по вълшебен начин, придружени от удрянето на греблата по борда, плискането на вода и жаловитото скърцане на разнебитения корпус на очукания китоловен кораб.

Вече на сушата, петимата мъже измъкнаха лодката на мекия пясък, метнаха на рамо дървени буренца и всеки един се снабди с фуния и очукан железен черпак.

После все още на шега и със смях и побутвания те навлязоха в острова. Заедно обходиха повече от стотина метра, но скоро се пръснаха в различни посоки.

Оберлус изчака, докато се увери, че са се отдалечили окончателно, за да се примъкне по пясъка до лодката, като внимавше тя да го прикрива и да остава винаги между него и онези, които можеха да го забележат

от кораба.

Когато стигна до нея, надникна предпазливо във вътрешността ѝ и се сдоби, без да бърза, с чифт широки ножове, шепя риболовни принадлежности и няколко метра котвена верига.

Върна се с всичко това, като се влачеше, но вече закрилян от скалите и храстите; изправи се, взе тежкия харпун и тръгна бързо и мълчаливо назад към най-дивата част на острова.

Скоро намери онова, което търсеше. Мъжът, дребен и мургав, несъмнено метис от индианка и бял, с дълга черна коса, индиански нос и европейски очи и уста, се беше навел над един от малките резервоари и пълнеше с вода буренцето с помощта на черпака и фунията.

Индианецът не го беше чул да се приближава и подскочи уплашен, когато го видя пред себе си, сякаш бе паднал от небето. Отвори уста, за да извика, но се вцепени ужасен, усетил тънкото острие на ножа в грълото си.

– Ако гъкнеш, ще те заколя... – предупреди го Оберлус с тон, който не будеше съмнение. – Дай си ръцете!

Другият се подчини мигновено, все още отмалял от страх, и с точни движения Игуаната завърза ръцете му, после прекара веригата през врата му в нещо, подобно на примка.

Скри буренцето, черпака и фунията в храстите и с рязък жест почти събори на земята ужасения човечец, за когото не можеше да се каже дали в същност е по-стреснат от необичайното нападение или от чудовищната грозота на похитителя си.

– Хайде! – заповяда той. – И запомни, че гъкнеш ли, ще ти прережа гръкляна.

Задържа го без никакво уважение, сякаш беше товарно животно, напредвайки бързо и нервно, почти със скокове, от скала на скала и от храст на храст, като принуждаваше пленника си да се препъва и пада, тъй като оковите му пречеха да следва наложения ритъм.

– Не смей да хитруваш! – изфъфли, изяждайки звуците, когато се усъмни, че се е изправил малко късно след петото си падане. – Ако се опиташ да ме измамиш, ще ти смажа ребрата...

И сякаш да потвърди намерението си, го ритна с все сила в задника и го блъсна с главата напред в скалата, от което на челото му се появи широка кървяща дупка. Вместо това да го умилостиви, то го раздразни допълнително и Оберлус обтегна веригата и ускори крачка, влачейки жертвата си на четири крака в продължение на стотина метра, докато навлязоха навътре в дълбокия дол, разделящ на две най-източната част

на острова.

Когато накрая спряха пред входа на малка пещера, той завърза кратката на пленника си, превръщайки го във вързоп, неспособен да направи самостоятелно движение; запуши устата му с парче от собствената си риза и го накара да се търкаля до дъното на дупката, където си и остана, проснат по очи като трепереща дрипа.

– Направиш ли опит да се измъкнеш, ще се върна и ще те нарежа на парчета – бе всичкото, което каза, преди да замаскира с камъни и клони отвора на пещерата.

Щом се почувства удовлетворен от делото си и убеден, че никой никога няма да открие скривалището му, той се отдалечи бързо, покате-ри се до върха на скалистия остров и прикрит зад храстите, взе да шпионира действията на останалите членове на екипажа.

Към обед четиримата мъже, които стояха от доста време край лодката, започнаха да се безпокоят от закъснението на другаря си и в първите часове на следобеда се разпръснаха из острова, като викаха с цели гърла.

Оставаше един час до мръкване, когато към тях се присъединиха още десет-дванадесет човека и всички прекараха нощта на плажа, където запалиха огънове. По този начин те се опитваха да ориентират изчезналия, но, изглежда, че след втория ден вече бяха изгубили всяка надежда, убедени, че е умрял или вероятно се крие, опитвайки се да дизертира по собствено желание. С първите сенки „Монтарей“ вдигна котва, опъна платна и полюшвайки се, се отдалечи на Юг.

– Как се казваш?

– Себастиан.

– Себастиан чий?

Можеше да се каже, че въпросът го изненада и трябваше да се замисли, сякаш не беше свикнал някой да се интересува от презимето му.

– Себастиан Мендоса... – рече накрая.

– Къде си роден?

– Във Валпараисо.

– Познавам Валпараисо... На колко си години?

– Не знам.

– И аз въобще не си знам възрастта... Какъв беше на кораба?

– Помощник-готвач и прислужник на капитана.

– Добре! Много добре! Това е хубаво... – устните на Оберлус се разтегнаха в нещо като усмивка, която загаряваше още повече лицето

му. – Тук ще бъдеш готвач, прислужник и роб... Разбра ли? Мой роб.

– Аз съм свободен. Родил съм се свободен, родителите ми бяха свободни и винаги ще бъда свободен...

– Би било така извън острова... – бе сухият и студен отговор, който получи. – Сега си тук, на остров Худ, Островът на Оберлус, както се нарича понастоящем и където не съществува друг закон освен моят.

– Да не си полудял?

– Повториш ли това, ще ти отрежа един пръст... – предупреди го сериозно. – И втори... всеки път, когато сториш или кажеш нещо, което не ми се нрави... – тонът на гласа му явно показваше, че е убеден в думите си. – А ще ти отрежа крак или ръка, ако допуснеш по-груба грешка... Мисля да въведа желязна дисциплина и ще я наложа по мой начин.

– С какво право?

Оберлус го изгледа сякаш действително му струваше усилие да разбере какво цели с подобен въпрос, но след като разсъди за миг, отвърна със същия тон:

– С моето право, което единствено признавам... – уточни той. – С правото, което имахте вие, за да ме унижавате, презирате, обиждате и биете, още откакто отворих очи за света... – замълча той и впи поглед в него е омраза. – Твърдахте непрестанно, че съм чудовище и толкова го повтаряхте, че накрая се скрих тук, на тази гола земя... – пое си дъх, изморен от дългата тирада, с която не беше свикнал. – Но това ми дотегна... Ако аз съм различен за вас, вие също сте различни за мен...

– А аз какво общо имам с това? – взе да протестира чилиецът. – Каква вина имам за случилото се, след като не те познавах?

– Всички сте виновни... Погледни ме... – заповяда той, като го накара да вдигне глава, хващайки го грубо за брадичката. – Погледни ме в лицето... Грозно е, нали? Виж този белег на бузата и това петно, червено и окосмено... А виж и гърба ми, кривите ми крака, ненужната ми лява ръка, която прилича на скоба... – усмихна се. – Разбирам, че не можеш да прикриеш отвращението си... Отблъсквам те!... Но каква вина имам, че съм се родил такъв? Нима аз съм молил да имам такъв външен вид?... Не! Но нито един от вас никога не ми е засвидетелствал разбиране, обич или симпатия... Нито един!... Защо тогава аз трябва да се държа по друг начин?... Сега е мой ред. Ще бъдеш мой роб, ще правиш каквото ти наредя и при най-малкото недоволство от теб, ще бъда толкова строг, че заклевам се, ще се каеш, че си се родил... Ще окова краката ти и ще работиш от тъмно до тъмно. Ще те наблюдавам винаги, макар и да не ме виждаш, а когато падне нощта, ще трябва да спиш там,

където се намираш, защото изненадам ли те да се движиш в тъмнината, ще те изгърбуша... Ясно ли е?

Себастиан Мендоса изгуби два пръста на лявата си ръка – същите, които бяха атрофирали на „господаря“ му – преди да се увери, че не може да си позволи и най-малката грешка и трябва да се подчинява незабавно и без колебание на отпращените към него заповеди.

Оберлус му ги ампутира един след друг, в интервал от петнадесетина дни, без садизъм, но и без никакво колебание, като ги постави на един камък, за да ги отсече с едно сигурно замахване на мачете и да дезинфицира раната с нагорещеното до червено острие на нож.

И в двата случая Мендоса припадна от болка, вдигна температура и два дни имаше виене на свят, но на третия трябваше да стане отново на крак, готов да работи дванадесет часа, ако не иска за няколко месеца да се превърне в безполезна вещ.

С времето страхът се превърна в неудържим ужас, нарастващ от факта, че често минаваха седмици, без да съзре похитителя си, макар че непрекъснато долавяше заплашителното му присъствие около себе си.

Къде се криеше и как успяваше да се мести от едно на друго място, без да се издаде и без да разбере, че е тук и че го наблюдава. Това чилиецът не проумяваше, но беше вярно, че Игуаната Оберлус се носеше като сянка или невидимо същество. Не една нощ Себастиан Мендоса се събуждаше стъписан от страх, убеден, че го наблюдават, докато спи, сякаш неговият ужасяващ враг притежаваше способността на котките да вижда в мрака.

Опитваше се безуспешно да не плаче и с появата на първите сенки, когато трябваше да се просне на земята, където и да е, при добро време или дъжд, жегата или студ, не съумяваше да избегне горчивите сълзи на страх, самота и безпомощност. Сълзите се стичаха по бузите му, а той се чувстваше по-беззащитен и самотен от най-изплашеното дете.

Така изтекоха два месеца. Последните гигантски албатроси бяха напуснали вече острова в посока на Юг, когато от същия този Юг се появи гордо платната на високоборден кораб.

Оберлус пръв го забеляза от наблюдателния си пост на ветровития бряг и незабавно изтича при затворника си, който копаеше земята; препаса веригата около врата му и го накара да го следва към върха, без да му позволи да се отдели от него дори и за миг.

Заедно наблюдаваха как корабът държи курс право към острова, готов като че ли да го заобиколи в търсене на сигурно убежище в северния залив и се възхищаваха на елегантния му силует и великолепните платна, придаващи му грациозния вид на огромна, едва докосваща водната повърхност чайка.

– Това е „Бялата девица“... – продума Мендоса. – Поддържа рейса Валпараисо – Панама, но е много странно, че плава толкова далеч от курса... Може би заради пиратите... Казват, че хърбавият Булоя се подвизава из тези води.

– Един ден видях неговия кораб „Ел алтар майор“... – съгласи се Оберлус. – Хвърли котва в залива, натовариха костенурки и се напиха на плажа... Според това, което чух, отправили са се към Сан Салвадор, на север от архипелага... Онзи е голям и с добри скривалища и затворени заливчета, но пък абсолютно безводни. Същинска каменна пустиня... – Поклати глава. – Не ми харесва този Булоа... Преди това е бил свещеник, а аз мразя хората, които си сменят идеите.

– Пее църковни песни над голите тела на проститутките, като използва за олтар половите им органи...

– Докопат ли го, няма да се задоволи с бесилка... Искат да го изгорят жив.

Игуаната Оберлус се обърна и го изгледа втрещено с неспокойните си очи, които сякаш щяха да изхвъркнат от орбитите си.

– Защо трябва да го горят жив? – запита дрезгаво той. – Всеки човек може да пее религиозни песни и да обожава когото си иска, и както му харесва. Кой са свещениците или Инквизицията, за да решават дали един метод е по-добър или по-лош от другия. Господ, ако той съществува, и Сатаната са тези, които решават дали жертвоприношения им се нравят или не.

Себастиан Мендоса, беден чилийски метис, роден и израсъл в справедлив страх от Бога и Светата майка – Църквата, наложен с огън и меч от испанските свещеници, впери поглед в палача си, но вече не с ужас, защото още от първия миг изпитваше неудържим страх от самото му присъствие, а с истинско изумление; трудно определимо чувство, понеже онова, което чу току-що, надминаваше най-непонятните ереси, за които бе чувал да се говори през целия си живот.

Бог и „Аз, царят“, в този ред или обратно – тъй като тази подробност бе нещо, за което свещеници и съдии никога не постигнаха съгласие – съставляваха вечните основи, върху които се крепеше неговия свят, и никой, откакто се помнеше, не бе дръзнал да постави под съмнение пред него властта на единия или установените канали за обожание или свързване с другия.

Смъртна присъда и в двата случая, била тя бесилка или клада, бяха крайните наказания – след дълга поредица от мъчения – за онези, които само на думи се опълчваха срещу реда, а в съвсем обикновения свят на

Себастиан Мендоса никои не би рискувал да го осъдят на кладата или бесилката заради някакъв си каприз да изразява убежденията си.

– Ще те изгорят жив за това... – рече чилиецът, сигурен в думите си, – Инквизицията изпрати на кладата мнозина за половината от това, което казваш.

– Първо ще трябва да ме хванат... – отбеляза Оберлус. – И никои никога не ще ме пипне вече. Можеш да си сигурен в това... Хайде! – добави той. – Време е да те скрия.

„Бялата девица“ бе направила завой край югозападния бряг на острова и се насочваше на запад, свила платна, за да търси удобно убежище в северния залив, така че Себастиан Мендоса нямаше друг изход, освен да последва похитителя си – с примирението на крава на път за кланицата – неспособен на каквото и да е движение, което би означавало бунт, убеден, че това отвратително същество, беше в състояние безжалостно да изпълни обещанието си и при най-малкия протест да му ампутира останалите пръсти.

Стигнаха до пещерата, където го бе затворил първия път и сцената се повтори, тъй като Оберлус го завърза и му запуши устата, превръщайки го отново във вързоп, който избута на дъното, а после сръчно замаскира входа с клони и камъни.

Въоръжен с харпуна и с дългия си нож, той слезе по-късно до плажа, скри се в храстите и зачака търпеливо слизането на екипажа на „Бялата девица“ на брега.

Спуснаха в морето три лодки и големи бяха изненадата и възбуждението му, щом различи чадърите и пъстрите рокли на две дами, които слизаха по трапа. Те стигнаха до сушата, придружени от благородник с горда осанка и елегантно облекло, и скоро, наблюдавайки ги как се разхождат по брега, разбра, че става въпрос за знатно семейство и тяхната млада дъщеря, още момиче, със смолисточерни коси и бледа кожа.

Толкова се прехласна да следи движението нагоре-надолу на първите жени, които виждаше от много години, че за малко не го изненадаха групата моряци, която навлизаше в острова, за да се запаси с вода. Трябваше да се прилепи до земята в последния момент, съдържайки дори дишането си, когато минаха на три метра от скривалището му.

По тази причина можа съвсем ясно да чуе техните безсрамни коментари за натежалия бюст на момичето и за това, което можеше да му се случи, ако грижовните родители забравеха за миг бдителността си.

– Но тя няма повече от петнадесет години!... – възпротиви се единият от тях.

– Точно на петнадесет години се крие най-много страст между кратката... – отсъди развеселен най-възрастният измежду тях. – По-късно времето изгася безмилостно тази клада.

Изглежда, отговориха нещо шеговито, което Оберлус не чу, въпреки че до него достигна съвсем ясно общият кикот, който последва и се изгуби в далечината, когато оставиха зад гърба си кактусовата горичка и бавно се отдалечиха нагоре по склона.

Тогава насочи пак вниманието си към жените, седнали на една скала и наблюдаващи всичко около себе си с несъмнено любопитство, като слушаше разсъжденията на мъжа, който явно се опитваше да им обясни особеностите на острова и чудатите му обитатели.

Изглеждаше очевидно, че дамите се чувстваха омаяни от девствения пейзаж, от дивната му хубост и необичайната му фауна, а най-вече задържаха вниманието им птицата фрегата, застанала на около десетина метра от тях, но безразлична към присъствието им, която надуваше като огромен балон гушата си, оцветена в красив яркочервен цвят и издаваше ядосани и отчаяни писъци, за да привлече нежната женска, прелитаща неведнъж или дважд над гнездото ѝ, нерешителна в избора си, въпреки настойчивия призив на предания си поклонник.

Оберлус знаеше – беше го виждал хиляда пъти, – че преди да се стъмни, женската щеше да кацне до изтощения ухажъор, вече пресипнал и изморен, но явно беше, че за новопристигналите този очарователен любовен танц, разиграващ се на няколко метра от тях, сред скалите, населени със стотици морски лъвове, игуани или гигантски костенурки, се бе превърнал действително в необичаен и обаятелен спектакъл.

Най-вече младото момиче изглеждаше прехласнато от тайнствеността на островите, чието най-популярно име беше Вълшебните острови, и когато огромната земна игуана, с изправен гребен и кожа, изпъстрена в червено и жълто, се приближи да подуши крайчеца на фустата ѝ, също като домашно кученце, тя се наведе да я погали нежно по главата – толкова ерестествено, като че ли си играеше със зайче от градината си.

Спускаше се вечерта, а лодките продължаваха да пътуват от кораба до сушата и скоро стана ясно, че моряците се мъчат да построят лагер, докато други групи пътници – двама свещеници, един военен и четири или пет благородници, с вид на знатни особи – слязоха последователно на брега и се разпръснаха из острова, едните – отдадени на молитва, другите – на разузнаване на флората и фауната, а двама от тях отидоха да се изкъпят голи в отдалечения край на залива.

По-късно трима мъже влязоха в морето, до колене и се заеха със

задачата да вадят изпод скалите огромни лангусти и да ги хвърлят направо в огъня, разпален в дупка на плажа. Членестоногите подскачаха и се извиваха, преди да останат неподвижни на дъното, а когато бяха събрали почти стотина за по-малко от половин час, ги покриха отново с пясък, като по този начин дадоха възможност на жарта да довърши започнатото от огъня.

Слезе капитанът, пълен мъж, лаком и забавен на вид, който удари три пъти корабната камбана. Пътници и офицери се настаниха около грубата маса, за да изядат лангустите, изровени пред самите тях. Покъсно последваха големи порции сочно месо от костенурка, печено от дървени въглища.

Нощта се спускаше стремително над острова, от което гласовете и смехът сякаш придобиха нови измерения, още повече че този далечен край от света, най-негостоприемният, загубен и изоставен от ръката на твореца и човешката памет, никога преди не бе виждал подобна суматоха.

Семействата морски лъвове край брега, черните игуани, струпани на скалата, или стотиците хиляди птици, накацали по храстите, изглеждаха като хипнотизирани от сиянието на огньовете, звъна на чашите, звънките и спонтанни смехове, и ехтенето на дебелия и жизнерадостен глас на якия капитан.

А Оберлус, притихнал в скривалището си, с широко отворени очи и наострен слух, не изпускаше нищо от празника, макар интересът му да бе напълно завладян от младата пасажерка, седнала точно срещу него, на някакви си дузина стъпки разстояние. Той можеше да си помисли, че когато спираше да изслуша събеседниците си, тя го гледа право в лицето макар да беше очевидно, че той се намира извън светлата линия на огньовете.

А понякога, когато тя избухваше в неочакван, весел и щастлив смях, Оберлус изпитваше чувството, че този смях е специално предназначен за него, сякаш целеше да предизвика любопитството му и да го накара да напусне убежището си на хищник в тъмата, решен да покаже на светло безформеното си отвратително лице.

Капитанът нареди да се отвори бъчва с бира и друга с ром за моряците, докато пътниците се наслаждаваха на тъмния ликьор в красивите бутилки от обработено стъкло. Опиянението даде своите плодове и след малко веселието зарази всички, а един боцман извади от калъфа стара китара и започна да тананика с дълбокия си бас древна испанска мелодия.

Скоро към него се присъединиха моряците, последвани от пасажерите, включително свещеникът и военният, а най-подир капитанът, благородникът и дамите, запяха в хор и с все сила носталгичната мелодия, в която се говореше за земята, останала много, много далеч, и където вероятно никога нямаше да се върнат.

За Оберлус, който се приближаваше все повече и повече, под прикритието на скали и храсти, тези сантиментални спомени бяха лишени от стойност, тъй като никога не узна коя е родината му, нито какво значение можеше да има скръбта, но при все това изпита нещо подобно на трепет, като че ли породен от факта, че поради силата на спомените си не е в състояние да бъде част от общност като тази.

Колкото и да се връщаше към миналите години, той не си припомни нито ден, в който да са му разрешавали да се приобщи към подобни на тези прояви на веселие и забава, и нито в кръчмите, публичните домове или спокойните нощи на борда се почувства близък по някакъв начин към която и да е група от хора. Можеше да се твърди, че неговото присъствие смразяваше и най-горещите духове, дразнеше всички и слагаше край без каквото и да е логично обяснение на спонтанните смехове и ентусиазираните гласове.

И наистина, у Оберлус имаше нещо по-обезпокояващо от отблъскващата му и неопишуема грозота. Нещо смразяващо, заплашително и смайващо като флуид или отрицателна магнетична сила, която тревожеше дотолкова, че бяха започнали да твърдят за него, че е „способен да изсуши растение само като го докосне“.

Откъде се излъчваше тази злокобна сила и отблъскваща способност не можеше да каже никой, но несъмнено това, което го оградяше като ореол или стъклена завеса, бе по-скоро някаква сила, отколкото обикновено естетическо отблъскване.

Настъпи мълчание, в което присъстващите, изглежда, се опитваха да си поемат дъх след гръмката песен и последвалите я смехове и разговори. Точно тогава капитанът помоли младата пътничка да попее сама, понеже се беше убедил по време на рейса, че тя умее да го прави с вкус и приятен глас.

Отначало девойката се опита да се възпротиви, но боцманът изтръгна от китарата си в мрака първите тонове на типична креолска мелодия, което сякаш я накара да се реши, и тя стана, направи жест на съгласие към непринудения си компаньон и започна да пее по сериозен и съвсем индивидуален начин, в известен смисъл несвойствен за младостта и външната ѝ крехкост.

Без съмнение за присъстващите това бе вълшебен миг, но най-вече за дебнещия в тъмата мъж, който седеше тихо и настръхнал съдържаше дъха си, понеже това бе първият път, когато успяваше да присъства, макар и от тъмното, на толкова простичка сцена като тази, в която една нормална жена – не мръсна проститутка от пристанищна кръчма – пееше с чувство и грация за малка група от приятели.

Песента (то бе естествено и логично да се предположи) разказваше за нещастната любов на моряка, търсещ щастието си в други морета и за красивата девойка, която мълчаливо страда от продължителното му отсъствие. Тя не губи надежда и когато я уверяват, че корабът на любимия и е изчезнал в океана, погълнат от вълните. Всяка сутрин момичето слиза на плажа, за да моли океана да ѝ върне годеника и накрая нейните сълзи го омилостивяват и той освобождава моряка от далечния остров, където е бил пленен...

Игуаната Оберлус с изненада установи, че плаче горчиво, но още повече се изненада, щом забеляза неочакваното замлъкване на девойката, която трепереше, сякаш нещо я бе разтърсило от главата до петите, и гледаше втренчено към мястото, където се намираще той, възкликвайки сред общото стъписване:

– Някой ни гледа!

Всички се обърнаха едновременно, но забелязаха само тъмата, а възрастният благородник, баща ѝ, отговори раздражено:

– Е, хайде!... Островът е безлюден.

Тя забави отговорът си и се загърна, като че ли да се предпази с тъмния шал, който дотогава падаше свободно на раменете ѝ:

– Ще спя на борда... – отговори накрая тя с леко треперещ глас. – Не искам да прекарам нощта на сушата.

Без да говори повече, тя се запъти към брега и застана права до една от лодките. Сътрапезниците ѝ се спогледаха, смутени и раздражени, но майката се изправи и рече:

– Може би е права и ще е по-добре жените да спим на кораба. Ще се чувстваме по-удобно, а и на мъжете ще им е по-приятно да са сами.

Тя погледна към съпруга си, който и направи знак, че е съгласен, и мигом петима моряци притичаха и пуснаха във водата лодка, в която се настаниха майка и дъщеря.

Когато лодката се загуби в мрака по посока на светлините на „Бялата девица“, дебелият капитан се обърна към благородника и се усмихна любезно.

– Не трябва да ги укоряваме заради държането им – каза той. –

Такова странно и чудовишно животно като земната игуана би впечатлило всеки, особено едно младо и деликатно момиче.

– Но аз я възпитавах да се противопоставя храбро на трудните времена, в които ни се падна да живеем... Днешното ѝ държане ме отчайва... Да си въобразява, че някой я наблюдава от мрака.

– Мен не ме изненадва... – намеси се от мястото си боцманът с китарата. – Намерихме неотдавнашни следи в клисурата и доловете в западния край.

– Сигурно са на някой, който също като нас е търсил вода и костенурки...

– Открихме също и обработени лехи и овощни дръвчета... – Боцманът замълча. – А някой ми беше разказал някъде, че на един от тези острови е живял преди, а вероятно и продължава да живее, отвратителен бунтовник – харпунджия.

– Легенда!...

– Легендите, господине... – бе спокойният отговор, – в тази част на планетата често се опират на достоверни факти.

Почти несъзнателно очите им се обърнаха към острова в напразен опит да пробият тъмнината. Не видяха нищо, но Игуаната Оберлус ги виждаше всичките.

Модерният норвежки китоловен кораб „Мос-кенсой“ с висок борд и три красиви мачти се приближи един следобед до острова да търси костенурки. Бе започнал пътуването си преди две години и щеше да плава още една, преди да се завърне в Берген, с трюмове, пълни с масло. То щеше да направи още по-богати неговите собственици и вечно пияния му капитан.

Прословутото влечение към рома на капитана през тези две години бе разхлабило до такава степен дисциплината на борда, че когато три дни след отпътуването от остров Худ някой отбеляза за пръв път отсъствието на Кнут (умствено изостаналия юнга), логичният извод бе, че вероятно е паднал в морето през нощта и с това въпросът бе приключен.

На следващото пристанище капитанът прехвърли на своята сметка заплатата, която трябваше да се изплати на изчезналия юнга и никой не се сети по-нататък за нещастния глупак.

Той от своя страна дори нямаше да бъде в състояние да обясни на норвежки – единствения език, който говореше, – какво точно му се беше случило, защото току-що беше обърнал с много труд една сухоземна костенурка и се готвеше да потърси другарите си, за да му помогнат да

я натовари, когато почувства силен удар в главата. Всичко около него потъна в мрак и щом дойде на себе си, се намери окован до някакъв метис, поставен при същите условия като него с лице срещу най-отвратителното и ужасяващо същество, каквото не бе виждал дори и в най-лошите си кошмари.

Всеки опит за установяване на контакт се оказа безполезен още в зародиш, но скоростта, с която „чудовището“ се вбесяваше, и безграничният ужас, който излъчваше метисът, накараха да разбере дори и неговия недоразвит ум, свикнал само да получава заповеди, че това не беше мястото, нито моментът, да променя държането си; и той се подчини безропотно въпреки усилията, които това му струваше.

Оттогава Себастиан Мендоса бе негов учител и надзирател, а норвежецът Кнут, свикнал да го следва като вярно куче, правеше каквото му покажат и повтаряше като папагал думите му. Гледаше накриво, когато другият го караше да търси Оберлус, сядаше да яде, когато ядеше Себастиан, а при падането на нощта се просваше като чилиеца, където и да се намираше, и оставаше неподвижен, мълчалив и уплашен, докато сънят го победеше през дванадесетте часа мрак в тези екваториални ширини.

С времето Мендоса и норвежецът станаха съучастници, макар и съучастничеството им да се ограничаваше в споделянето на страховете и мъките. Но бяха неспособни да измислят план за премахване на робството.

Междувременно Игуаната ги наблюдаваше. Но на Оберлус му се нравеше тази игра, както му харесваше да се оттегли след това в убежището си, в пещерата на брега, която така беше приспособил, че я бе превърнал в доста приятно място – почти като истински дом. Той знаеше, че там навън двама мъже работят за него и живеят в постоянно напрежение, победени от страха.

Чувстваше се могъщ. За пръв път някой беше по-долу от него, а това бе ново и прекрасно усещане, защото никога не бе имал възможност някому да нарежда. Сега го правеше и отгоре на всичко му се подчиняваха.

Действително бе страотно да се плъзгаш по стръмните пътеки на острова, който познаваш твърде добре и тайно да дебнеш движението на робите си; да долавяш силата на страха им и да го поддържаш с малки изключения, които ги лишават от спокойствие и ги държат в непрекъснатата тревога. В такива моменти се чувстваше къде точно се намира и какво прави.

Това, което изпитваше сега, сигурно бе същото, което бе чувствал капитанът на „Олд Лейди II“, наблюдавайки през жалузите на каютана си на носа на кораба движенията на екипажа, без дори помощник-капитанът да бъде в състояние да отгатне дали ги шпионира или хърка като заклан в койката си.

После, през нощта, когато даваше нарежданията си, хитрият капитан наказваше или награждаваше и така получаваше много повече от хората си, защото това невидимо дебнене се бе превърнало в натрапчива мисъл за моряците, които никога не се осмеляваха да безделничат по време на работа.

Сега той, Оберлус, бе капитан, собственик и абсолютен господар на този остров, които един ден, когато войската му от роби нараснеше достатъчно, щеше да се обяви за независим, понеже не разбираше защо трябва да приема властта на испанския крал, след като този крал – който и да бе – вероятно не бе чувал за съществуването на загубеното островче.

Но това беше твърде далечно нещо и той го съзнаваше. Нуждаеше се от хора и оръжие, както и от голямо лукавство, за да превърне този пуст риф, оскан от птиците, в непревземаемо убежище, в бастион, какъвто бе на времето си остров Тортуга, успял да отблъсне най-могъщите флоти.

После оглеждаше оръжията си: стар китоловен харпун и два мухлясали ножа и си даваше сметка, че сънува с отворени очи. Пътят бе много дълъг и фактът, че бе пленил двама тъжни заложници, не означаваше, че участта му се е подобрила.

Съдбата на Игуаната Оберлус започна да се променя през една октомврийска нощ, когато яростният вятър развълнува морето. А то зави страховито и захвърли срещу брулените от ветровете скалисти брегове, на сто метра по-надолу от входа на пещерата му, фрегатата „Мадлен“, която се връщаше в Марсилия по Западния път след продължителен престой в Китай и Япония. Капитанът на „Мадлен“, преминал покрай нос Добра Надежда, се удави същата нощ, без да проумее как е възможно да се разбие в каменна стена, когато според изчисленията му оставаша поне две седмици, за да съзрат перуанските брегове. В лощията му, купена на цената на златото от испански капитан – мошеник, никъде не фигурираше, че тук, на самата екваториална линия и на седемстотин мили от континента, се издига някакъв си остров.

Но положението се оказва именно такова. На разсъмване, след като

утихна вятърът и вълните престанаха да се блъскат в каменната стена, Оберлус забеляза разбития корпус на кораба, кацнал върху скалния корниз, плаващите трупове и чувалите с чай, които морето влачеше навътре.

Трима мъже, изтощени и ранени тежко, със сетни сили бяха успели да се доберат до брега. Те лежаха по очи, кървящи и в безсъзнание, върху малкия каменист плаж. Когато след трагичната одисея, току-що преживяна от тях, преминали на косъм от смъртта, видели как се давят другарите им, успяха да отворят очи, откриха с ужас, че ръцете им са здраво завързани и че се намират във властта на най-отвратителното и гадно човешко същество.

Единият от тях, корабен домакин, нямаше дори възможност да разбере какво му се бе случило, защото поради загубата на кръв издъхна още на плажа, но другите двама бяха отведени насила на сигурно място. По-късно Оберлус потърси Себастиан Мендоса и норвежеца Кнут и им заповяда да извадят на брега всичко полезно от останките на претърпения корабокрушение кораб „Мадлен“.

В капитанската каюта той откри два пистолета й значително количество мунции и барут, а това се оказа несъмнено най-голямото съкровище, което бе притежавал през целия си живот. То бе много по-ценно от малкото ковчеже, претърпкано с перли и тежки дублони, което намери вградено в преградната стена зад картата на Франция.

Накара „робите“ си да преместят чувалите с чай и инструментите от кораба в една от големите пещери на дефилето, а през следващите дни им нареди да разглобят част по част останалото от разбития кораб, да извадят на брега здравите дъски, а останалото да оставят на морето.

Седмица по-късно никой не би могъл да си представи, че на това място е претърпяла корабокрушение красивата фрегата и че единствените двама оживели моряци са се превърнали в оковани роби, които скитат из острова под абсолютната забрана да се приближат на по-малко от триста метра до норвежеца или чилиеца.

Оберлус бе много стриктен в това отношение. Събра четиримата, показа им тежките пистолети и от първия момент им обясни кой е единственият пълновластен господар на острова. После отсъди с глас, нетърпящ никакви възражения:

– Изненадам ли ви заедно, ще теглим жребий: ще убия един, а на останалите ще им отрежа пръстите... Ти! Покажи на французите колко ти липсват... – той изчака Мендоса да вдигне ръката си с ампутираните пръсти и добави със същия тон: – Никога не заплашвам напрасно. И

винаги изпълнявам обещанията си... Който ми се подчинява, ще живее спокойно; който си мисли, че е много хитър, ще се радва, ако е жив.

Оберлус почака, докато единият французин, който владееше испански, преведе думите му на другаря си, а после начерта въображаема линия, свързваща високата скала, служеща му за наблюдателница, с центъра на северния залив:

– Това, което правите, е престъпление и пиратчина... – отбеляза Доминик Ласа, французинът, владеещ испански. – И според морските закони се наказва с обесване...

Похитителят му не можа да прикрие ироничната си усмивка.

– А кой ще ме обеси? Вероятно ти? Морските закони не важат на острова. Тук е в сила единствено законът на Оберлус. Добро е това, което ви казвам; онова, което мисли който и да е друг, е лошо... Искаш ли да ти го докажа?

Запитаният хвърли поглед на чоканите на Себастиан Мендоса и отказа с глава, докато Оберлус изрече доволен от държанието му:

– Така е по-добре! – възкликна той. – Французите имат слава на добри готвачи... Такъв ли си?

Ласа посочи другаря си:

– Той е по-добър.

– Добре... В такъв случай му кажи да се заеме с кухнята, ти ще го снабдяваш с месо и риба, Себастиан ще се грижи за зеленчуковите лехи и за резервоарите с вода, а глупавият норвежец ще му помага, когато е необходимо, и ще събира изхвърленото от морето на сушата... – Оберлус посочи към втория французин. – Как се казва?

– Жорж... – отвърна Ласа.

– Съгласен... – уточни Игуаната Оберлус. – Кажи на приятеля си Жорж, че ще го карам да опитва всичко, което ще ми приготви за ядене, за да не му хрумне да ме трови... И не вярвам, че греша, като ви изяснявам, че всеки атентат срещу моята личност ще бъде наказан незабавно със смърт... – направи той прощален жест. – А сега си вървете... На работа!

Позволи им да се отдалечат едва на двеста метра и като вдигна ръка, дръпна въжето на камбаната и я накара да бие настойчиво.

Препъвайки се и падайки заради късите вериги, вързани около краката им, четиримата мъже дотърчаха бързо в трагикомичен бяг, като скачаха със събрани крака и дори лазеха, а Оберлус взе един от камшиците, намерени на фрегатата и посочи норвежеца, който бе дошъл последен.

– Легни на земята! – заповяда той с властен жест, който другият веднага разбра. – Бързо!

Игуаната отброи десет удара и нареди на Мендоса да му помогне да се изправи:

– Следващия път ще бия по-силно... – отбеляза той. – Мога да удрия много силно, когато си го поставям за цел... Днешното бе само предупреждение... Марш!

С наведени глави и без да говорят, преживявайки страха, болката и гнева си, четиримата мъже се отдалечиха в противоположни посоки.

Игуаната Оберлус ги наблюдаваше, докато се изгубиха сред храстите, после извади стара, почерняла лула, вероятно подарък от съпругата на някой от умрелите моряци на „Мадлен“, и я запали много бавно, като издуха доволно гъст облак дим.

Беше господар.

Абсолютен господар. И той добре го знаеше.

– Какво правиш?

Бе изскочил изневиделица както винаги от нищото и от абсолютната тишина като безплътна сянка. Доминик Ласа подскочи ужасен.

– Пиша.

– Знаеш ли да пишеш? – изненада се Игуаната.

– Ако не знаех, нямаше да пиша... – бе логичният отговор. – Аз водех корабния дневник.

– Той се води от капитана... Капитаните знаят да пишат.

– Капитанът предпочиташе да го правя аз, защото почеркът ми е по-хубав.

– Това ли е корабният дневник?

– Не. Това е моят дневник... Намерих го сред вещите, които норвежецът и Себастиан свалиха на сушата... някои страници са се измокрили, но още е годен.

Оберлус протегна ръка, взе книгата, дебела и тежка, подвързана в измачканата тъмна кожа и като я завъртя в ръцете си, я отвори, изучавайки ситния и изящен почерк и празните страници.

– Не знам да чета... – призна той накрая, като му я връщаше. – Никой не ме е учил.

Другият не отговори, затвори тежката книга и я остави зад гърба си, сякаш беше безценно съкровище, което биха могли да му отнемат, и се загледа с прикрито отвращение в мъжа, седнал срещу него, отправил безучастен поглед в морето. А то се ширнало неописуемо спокойно, оловносиво като огледало без никакво петънце.

– Четенето също не би ми послужило за нищо... – произнесе Оберлус след дълго мълчание.

– За нищо... – дори и да бях станал най-ученият човек в света, пак щях да имам същото лице и всички щяха да ме отблъскват както досега... – Игуаната го изгледа втренчено. – За какво служи четенето?

– За да разбереш какво са писали другите...

– отговори простодушно французинът. – Понякога, когато се чувствате сами, тъжни или почти отчаяни, разказаното от други може да ни успокои... Да знаеш, че те са изпитали усещания, близки до нашите, и по какъв начин им са се противопоставяли, помага...

Игуаната Оберлус размисли за миг и отсече, убеден в думите си:

– Не и в моя случай... Не вярвам, че някой е изстрадал по-рано това, което съм изгърпял аз, и е имал куража да го разкаже.

– Как може да си толкова сигурен? – попита Доминик. – Никой не може да бъде сигурен в подобно нещо, защото никой не е изчел всички

написани книги.

– Знам го, защото онова, което чувствам... онова, което ме накараха да изпитам през всичките тези години, през целия ми живот не може да бъде изразено от никой по никакъв начин... – поклати глава песимистично, потърси лулата и затърка камъчето, за да я запали. – Мъчеха се да ме убедят, че след като съм се родил с недъг, съм истински „син на пъкьла“. И успяха да го сторят... Но къде е дяволът, моят баща? Никога не ми се е притекъл на помощ, а всичките злини, за които се предполага, че е трябвало да ме научи, ги получавах малко по малко, защото другите ми ги причиняваха... Ако аз не съм способен да разкажа, дори и с простички думи, какво съм изстрадал, как би могъл някой да го изрази в писмена форма?

Оберлус не получи отговор, защото французинът не беше в състояние да се държи естествено в присъствието на отвратителното същество, което мразеше вече така, както не бе мразил никого досега, и което го отблъскваше, сякаш с всяка поразителност на тялото му се излъчваше зловонна миризма. Даже не беше възможно да следи насоката на мисълта му, нито пък да проумее през какви страдания е стигнал до това състояние. В известен смисъл само като го погледнеше човек и забележеше противната му грозота, за него се оказваше логично и редно, да одобри жестокостта, с която обществото се бе отнесло с него.

Оберлус бе млъкнал също, загледал в морето и вгълбен в мислите си. След малко впери поглед в перото от морски гарван, оставено върху камъка до грубоватата мастилница, която не беше друго, а ламаринен черпак, и рече сухо:

– Научи ме да пиша!

– Какво казахте? – изненада се Ласа.

– Чу го: да ме научиш да пиша... – Игуаната взе перото и си поигра с него. – Знам, че мога да пиша, а това ще ми послужи да разкажа на света какво ми е сторил и защо му обявих война – усмихна се той весело. – В края на краищата, ако ще ставам крал на Худ, справедливо е като крал да знам да пиша.

– Замисляли ли сте се какво правят испанците с онези, които се домогват да станат крале на някое тяхно имение?... Изтръгват им езика и очите, дават им да пият разтопено олово и ако все още са живи, разчекват ги с помощта на четири коня...

– Струва ми се съвсем справедливо – съгласи се Оберлус спокойно и наистина изглеждаше, че това е най-естественото нещо на света. – Ако не се страхуваше от подобни наказания, всеки страхливец би се осмелил

да се провъзгласи за такъв... – После замълча. – Ние, бунтовниците, трябва да знаем срещу какво се бунтуваме и на какво се излагаме, защото в противен случай този бунт не би имал смисъл... – Той посочи пистолета в скута си. – Аз знам, че ако допусна небрежност, ще свършите с мен по най-жестокия начин, но приемам риска, въпреки че щеше да ми е много по-лесно да продължа да си живея спокойно, скрит тук завинаги.

– И ще разберете, че правите нещо лошо?...

– Лошо, не... Различно – отвърна Оберлус. – В края на краищата с какво се отличава моето държане от това на един крал?... Не разчекват ли онзи, който им се противопоставя? Не изпраща ли Инквизицията на кладата всички, които не гледат на Бога така, както тя иска? Нима не се одобрява поробването на негрите само заради това, че кожата им е различна от нашата?... Законът го приема, а ако се избесят всички робовладелци, малко благородници ще останат живи... Ти се различаваш от мен не заради цвета на кожата си, а просто защото аз съм различен от другите... – повдигна той рамене. – Единствено по тази причина имам същите права като който и да е благородник, за да превръщам в роби всичките, които не са като мен... – Оберлус помълча, за да се усмихне с онази гримаса, която го правеше още по-ужасен, ако това беше възможно. – Ще уважавам, само подобните на мен, които са също толкова чудовищни, недъгави и нещастни...

Игуаната вдигна ръце с жест, който не искаше да каже нищо, но означаваше много.

– Харесва ми държане, съответстващо на времената, в които живеем. Нали така?

Доминик Ласа, роден в Сете, учил в Марсилия и Париж, втори син на древен род, избрал морето като отдушник на жаждата си за приключения и на желанието да опознае света и хората му, не съумя или не поиска да потърси аргументи, които да противопостави на опасната теория на похитителя си. Бе обикалял много, опознал бе най-разнообразни народи и обичаи и се връщаше от продължително пътешествие в Изтока, където контактуването с китайци и японци се бе превърнало в едно от най-интересните му и богати преживявания. Макар и да бяха твърде далеч от начина му на действие и мислене, приемаше с известни резерви фатализма на ориенталците, както и безразличието, с което приемаха смъртта. Можеше да ги разбере, въпреки че техните възгледи за чест, отношенията им с жените и децата, култът им към старците или варварската жажда за кръв по време на война го объркваха.

Но мъжът на име Игуаната Оберлус, седнал насреща му, бе

изолирано явление, уникално същество, единствено и неповторимо и той отказваше да го възприеме. Логично бе да не съществува, нито да бъде част от човешкия род. Но ако за някого беше такъв, какъвто е в действителност – „трагична грешка“, – мястото му беше само тук, на този изоставен остров, скрит от погледите на останалите хора.

Как можеше тази „грешка на природата“, която не бе способна да изрече повече от половин дузина разбираеми думи, да има смелост да се опълчи срещу другите, не толкова чудовищни като него, дръзвайки да се превърне в господар дори и на един квадратен метър площ?

Би изпълнявал блестящо комичната роля на властелин на една скала, управляващ игуани, костенурки и стотици хиляди страхливи морски птици, но наистина бе смешно, че се домогва до по-грандиозни цели, особено ако в тях бяха замесени истински представители на човешкия род.

– Ако всички, смятащи се за различни в известен смисъл, се опитат да наложат собствените си закони над онези, които не са, или не мислят като тях, светът се превръща в ад... – отбеляза Доминик Ласа накрая.

– Светът е ад... – бе отговорът. – Поне е бил такъв за мен и не виждам защо да не допринеса, за да си остане същия, ако съм облагодетелстван... Ще ме научиш ли да пиша?...

– Не вярвам, че ще успеете да го направите.

Заплахата дойде суха и безапелационна:

– Ако след един месец не знам да пиша, ще ти отрежа едната ръка – каза Игуаната Оберлус, а французинът бе абсолютно сигурен, че ще го стори.

В края на първата седмица Оберлус бе в състояние да различава буквите и да ги рисува на пясъка, а после вълните ги изтриваха кротко.

Наистина зрелището бе необичайно и в известен смисъл би било трогателно, ако не бе свързано с толкова отблъскващо същество, коленичещо с часове и изписващо ченгелчета с безкрайно търпение или драскащо грозно букви, които повтаряше на висок глас като първолак, съсредоточен в обясненията на Доминик Ласа.

Французинът, убеден, че похитителят му е напълно способен да изпълни обещанието си и да му отреже ръката, ако не го научи да чете, полагаше големи усилия в качеството си на учител по неволя. Понеже се освобождаваше от тежкия труд.

Бяха избрали испански език по взаимно съгласие, защото това беше езикът, който в общи линии владееха най-добре и двамата, а освен това

на него бяха написани по-голямата част от книгите, спасени от библиотеката на кораба „Мадлен“.

В онези времена повечето офицери на кораби учеха испански език, тъй като се нуждаеха от него за по-доброто опознаване на земите или морските пътища към Новия свят.

Тетрадките на Битакора от испанския кораб или личният дневник, или пък „Лоцията“, в която точно бяха обозначени ветрове, течения, пристанища, рифове или опасности по пътя към Западна Индия и около света представляваха в очите на корабовладелци и чужди капитани същински съкровища с безценна стойност, тъй като не съществуваха морски карти, на които да се доверят напълно.

Цели векове професията „крадец на лоции“ или шпионин на тайни плавателни пътища бе доходна професия, изгодна до деня, в който капитани и корабопритежатели след почти непрестанно залагане на кораби и дори на собствената си кожа проумяха, че мошениците са увеличили фалшивите „лоции“, които обикаляха света за сметка на истинските.

Един андалуски лоцман, вече пенсионер, Луис де Убеда, успя да стане богат и известен благодарение на хитроумния си ход да продаде на холандците повече от двадесет „корабни дневници“, които подробно обясняваха начините за безпроблемното достигане до най-сигурните пристанища на Тихоокеанския бряг, от Валпараисо до Панама, включително и до пристанището на Ла Пас, подминавайки „незначителната“ подробност, че Ла Пас се намира на почти четири хиляди метра навътре в сушата, в сърцето на самите Анди.

Но това бяха само анекдотични подробности, а испанският продължаваше да си бъде въпреки тези хитрини абсолютно необходим за мореплавателите от всички националности.

Благодарение на това месец по-късно Игуаната Оберлус беше в състояние да седне на любимата си скала на стръмния бряг и да среща на висок глас първите глави на „Дон Кихот“, изненадан от многобройните приключения, случили се на човешко същество; приключения, за които никога не бе и предполагал, че са възможни. Оберлус питаеше в себе си абсолютното убеждение, че всичко, несвързано пряко с морето, няма причини, за да съществува.

Седмица по-късно започна да изисква от Доминик Ласа да му обяснява онези неща от характерите на Дон Кихот и неговия оръженосец, които му се струваха неясни, учуден от разкритието, че става дума за измислени, никога несъществуващи герои.

– Защо тогава трябва да се разказва? – бе въпросът му. – Защо се

отделят толкова време и усилия, за да се разправи нещо, което не е истина?

Като използва цялото си умение, французинът се помъчи да го накара да разбере, че вероятно за писателя е по-важното не дали героите му са истински или не, а съвкупността от идеи, които успява да предаде на читателите си чрез подобни герои.

– Нима смяташ, че Дон Кихот е бил луд? – завърши той, като за пръв път от идването си на острова се обърна към него на ти.

– Разбира се... – отговори Оберлус.

– Защо? Защото той гледа света по един начин, а останалите – по друг, или защото е живял с миналото, за което неговите съвременници са се мъчели да докажат, че вече не съществува...

– Нима не е луд дръзналият да се бори срещу великани, които в действителност са мелници?...

– Струва ми се, че би било по-просто да се превърнат мелниците в гиганти чрез магия и да се опитаме да ги победим, отколкото да се опълчваш срещу краля на Испания, срещу огромната му империя и срещу хилядите войници. А ти се опитваш...

– Луд ли ме наричаш?

– Карам те да забележиш, че всичко зависи от гледната точка... – уточни Ласа. – Дон Кихот се е опитвал да преобрази света, който не му харесва, защото е осъзнал, че другите не са като него... Ти правиш същото.

Игуаната Оберлус се замисли за миг, а когато отговори, беше сериозен и убеден в думите си.

– Аз не се опитвам да променям света... – обясни той. – По този въпрос идеите ми са съвсем ясни... Единственото, което искам, е да изградя на този забравен от всички остров по мой образец и подобие друг свят, тъй като вътрешният ме е отхвърлил и не ми служи... Те могат да си останат с техния, но онзи, който дойде в моя, трябва да мисли за последниците.

– Би трябвало най-напред да го предупредиш... – напомни му французинът. – Да поставиш в залива и на кея поне един плакат, за да знае всеки новопристигнал на какво се излага... В противен случай той би се досетил, че е проникнал в друг свят.

Оберлус пак премисли отговора си, като посвети на това цялото време, необходимо за да напълни лулата си. Накрая, вдишвайки силно дима, се съгласи:

– Може и да го направя... – рече той. – Някой ден, когато преценя,

че съм достатъчно силен, ще поставя на плажа надпис: „Това е кралството на Оберлус. Тук се зачита само неговата воля...“ – усмихна се той полувесело, полуирнично и добави: – Ще ми е нужно знаме, няма кралство без знаме... Умееш ли да рисуваш?

– Горедолу.

– Нарисувай ми едно знаме тогава... Голямо и червено, с огромна игуана в средата... Така ще си имам знаме, остров и поданици. Какво друго ми е нужно?...

– Четирима поданици не са много – отбеляза Ласа.

– Ще дойдат още, не се безпокой... Сигурен съм, че скоро ще се увеличим...

Но Игуаната Оберлус се лъжеше.

Броят на поданиците му не нарасна, а напротив – намалю рязко с една четвърт, което означаваше – както във всяко друго „царство“ на земята – истинска катастрофа.

Пет дни по-късно, когато по пладне отново се бе отдал в сричане на приключенията на хитроумния кастилски идалго, Игуаната Оберлус за миг изпусна из очи готвача Жорж. Тогава последният се опита в момента, когато му сервираше голяма чиния с яйца от костенурка, да го намушка с нож а сърцето.

Може би треперенето на ръката, поднасяща блюдото, привлече вниманието на Оберлус. Жорж бе попаднал в крайчеца на окоото му, защото с инстинктивна котешка реакция отскочи назад, при което смъртоносния удар се превърна в обикновено одраскване. Но въпреки това кръвта му бликна обилно и обля парцаливия му панталон.

Оберлус се заклати четири-пет метра. После се спъна в камък, падна по гръб и изръмжа от болка. Но когато готвачът се нахвърли върху му, готов да го довърши, той се изправи рязко.

– Още една крачка и ще ти пръсна черепа! – процеди Оберлус яростно, а французинът остана прикован към земята и ужасен изпусна оръжието. При звъна на камбаната пристигнаха останалите пленници, които тутакси разбраха, без да задават никакви въпроси, какво се бе случило.

Игуаната още кървеше, изобщо не се стареше да спре кръвта, а отчаянието на готвача говореше за хода на събитията.

Присъдата бе произнесена веднага. Оберлус изтегли, дългото и остро мачете, което винаги носеше на кръста си, и го подаде на Доминик Ласа:

– Отрежи му главата! – заповяда той.

– Да не си луд! – отказа да вземе оръжието французинът... – Той ми е приятел.

– Престани да ме наричаш луд, ако не искаш да свърша и с теб... – заплаши го Оберлус. – Точно затова, че ти е приятел, искам ти да изпълниш присъдата... Заповядах ти да го предупредиш за опасността, на която се излага, ако се опита да ме убие...

Ласа отново отказа:

– Няма да го направя. Това е престъпление. – Това е закон... „Моят закон“. И понеже му е за пръв път, няма да бъде прекалено жесток. Заповядвам ти да му дадеш разтопено олово или тримата заедно да го разчекнете. – Игуаната замълча и ги изгледа заплашително. – Следващия път ще се държа като истински крал и ще измъчвам виновния, докато започне да моли да го убия... – той пак предложи мачете на французина. – Направи, каквото ти заповядвам!

– Не.

Оберлус се втренчи в него, но без гняв и злоба, а почти присмехулно. После се обърна към норвежеца и метиса, които мълчаливо присъстваха на сцената, като се мъчеха да бъдат незабелязани. Накрая пак се извърна към обвиняемия, който хлипаше, седнал на камъка с лакти, опрени на колената, и лице, скрито в шепите му.

– Вярно... – съгласи се Игуаната. – Той ти е приятел, плавал си дълги години с него, а освен това е единственият, останал жив от кораба ти... Дълбоко сте свързани, нали?...

Ласа мълчаливо потвърди, докато Жорж леко надигна глава, сякаш слушаше, като риданията му поутихнаха. Слаба жажда за живот се зараждаше дълбоко в сърцето му.

– Приятелството е красиво... – Продължи Оберлус със същия тон, почти любезен и без признаци на гняв. – Давам ти пет минути, за да му отрежеш врата... След това той ще разполага с пет минути, за да отреже твоя, с което ще бъде удовлетворен и ще бъде изпълнена присъдата... – усмихна се подигравателно той. – Нядавам се да ти е такъв приятел, какъвто, си му ти, защото после ти ще разполагаш отново с други пет минути и така, докато някой от вас се реши. Защото ти гарантирам, че преди да се свечери, един от двамата ви, не ме интересува кой, ще трябва да умре.

– Това е свинщина!... – запротестира Ласа. – Най-отвратителната свинщина, за която съм чувал да се говори... Това ли е чувството ти за справедливост? Да противопоставиш двама мъже, които са споделили много злочестини? Убий го ти! Знам, че ти харесва да убиваш... Знам,

че мразиш цялото човечество, защото не е така ужасно като теб. Сега имаш добра възможност да отмъстиш... Убий го и ме остави на мира!...

– Един крал никога не убива лично... – напомни му с тих и почти ироничен тон. – А трябва вече да започна да се държа и като такъв.

– Ти, крал?... – изненада се французинът. – Крал на игуаните, това си ти... Крал на морските лъвове, на албатросите и на костенурките... Може би крал на всички дяволи от пъкъла, на всички изчадия, които са се раждали някога; на жабите, на червеите и на кайманите... крал на...

– Петте ти минути свършват... – прекъсна го Оберлус. – Ако не искаш да ги използваш, седни на камъка и позволи на „твоя приятел“ да хване мачетето... – После добави присмехулно. – Ако не ти отреже главата, поне ще си държи устата затворена...

Доминик го изгледа объркан. После извъртя поглед към двамата безмълвни свидетели на сцената, сякаш търсеше помощта, за която знаеше по-отрано, че не ще я намери. Накрая впери очите си в Жорж, който бе престанал да плаче и, изглежда, очакваше напрегнато да изтекат с най-голямата възможна скорост останалите секунди, за да се възползва от предоставящата му се възможност.

Можеше да се каже, че Ласа си прави равностметка на отминалите времена, опитвайки се да се убеди на всяка цена, че Жорж, неговият приятел и другар в умората от дългите години на плаване, няма да бъде способен, при каквито и да е обстоятелства, да му отреже главата, макар да загубеше заради това собствената си.

Оберлус повдигна повторно ръка и я задържа за миг, давайки да се разбере, че ще я свали всеки момент и така ще приключат първите пет минути.

Тялото на осъдения се напрегна още повече, ако това беше възможно, и ненадейно, сякаш обхванат от неудържима паника, Доминик Ласа се хвърли върху мачетето, сграбчи го с две ръце, направи решителна крачка напред и само с един замах, дивашки и брутален, отрязва врата на жертвата, която нямаше време дори да изстене.

Главата се търкулна към краката на Себастиан Мендоса, който отскочи назад отвратен, а очите на мъртвия гледаха норвежеца още една десета от секундата. А той повръщаше неудържимо, разболял се внезапно от зловещия спектакъл.

Доминик Ласа отвори ръце и изпусна мачетето. След това се затича към кактусовата горичка и се изгуби от погледа на Оберлус, който, все така сериозен и безразличен, наблюдаваше тялото на Жорж, останало в същото положение, в което го изненада смъртта, и направи жест към

чилиеца.

– Хвърли го в морето!... – каза той.

След това събра в чиния остатъците от обета, които не бяха паднали на земята, и се отдалечи няколко метра, седна на една скала и започна да се храни, сякаш нищо не се беше случило.

Библията изобщо не възбуди любопитството му. Започна да я чете, седнал както винаги на високата скала. Там той се мъчеше насила да се заинтересува, понеже отдавна знаеше значението на тази книга за повечето от човешките същества и най-вече онези, които рискуваха ежедневно живота си в морето. Но скоро я изостави, разбрал, че вероятно няма да намери сред многобройните ѝ герои нито един, който да му прилича.

Това беше книга, която говореше твърде много за Бога, онзи Бог, пред който се прекланяха другите и от когото се беше отказал. Затова предпочиташе да си представи ясно как е изграден светът, от който познаваше само някои пристанища, брегове и необятността на океаните му.

Ето защо се съсредоточи в двата географски тома, в „лоциите“, голямата история, разказваща за минали времена, за които не бе подозирал, че някога са съществували, и в едно ботаническо съчинение, от което напразно се опитваше да получи по-задълбочени знания за флората на острова.

Вечер, самичък в необятната, призрачно осветена с маслени лампи от костенурка, пещера, той прекарваше часове в мъчителното и монотонно сричане като първолак, който спира от време на време, за да обмисли наученото. След това се връща търпеливо назад, като се опитва да схване точното значение на написаното, или си правеше бележки на ум, за да поиска подходящо обяснение на следващия ден.

Сега и Мендоса, често бе бомбардиран с въпроси относно испанските думи, които Оберлус не разбираше, но подчертаваше твърде внимателно. Евентуалният зрител би изтръпнал от ужас, ако съзре силуета на това прегърбено недъгаво същество, танцуващо под игривите пламъци върху високата каменна стена на пещерата, покрита със сталактити. Игуаната бе свел глава над книгата и шепнеше непрекъснато неясни, подобни на възшебни заклинания думи. А навън бяха прохладните екваториални нощи; небето бе осеяно със звезди и изглеждаха съвсем близки в сравнение с всичко друго.

И пак навън трима изплашени мъже, в чиито зеници бе жив споменът за разбиващата се в скалите глава или за все още живите, гледащи умолително и осъзнаващи страха си и факта, че са неспособни да се разбунтуват срещу този, който така несправедливо ги беше поробил, очи: един все по-неясен и тайнствен изрод, който сякаш се изгубваше по цели дни, сякаш напускаше острова заедно с големите албатроси, за да се появи внезапно – от нищото.

Норвежецът Кнут, глупав и прекалено суверен, като че ли

вярваше, че Оберлус е наистина получовек, полудявол, нереално същество, надарено с вълшебна власт, способни да се изпарява пред очите му, или да се появява в най-неподходящия момент. Затова живееше в непрестанна тревога, с изострен слух и с очи, почти изхвъркнали от орбитите си, в постоянно ослушване за страшното присъствие, готов да хукне, щом забие омразната камбана. Той най-често получаваше обещаните удари с камшик за закъсненията си поради мудност и тромавост.

Той се подчиняваше и на метиса, който започваше да се проявява като хитър и коварен интригант, търсещ денонощно начин, за да се измъкне от това проклето място или да свърши с тирана, подлагайки го на дълги мъчения – но страхът го вцепеняваше, когато се намираше в присъствието на Оберлус, изпразваше мозъка му и го караше моментално да забравя скроените планове.

Третият пленник, французинът Доменик Ласа, даваше признаци, че е изгубил контрол над себе си поради екзекуцията на Жорж, а можеше да се предположи, че се чувства виновен за смъртта на приятеля си. Сякаш самият факт, че го бяха изправили пред дилемата да убие или да умре, бе стоварил върху плещите му цялата отговорност за отвратителното престъпление.

– Един съдия – му беше казал Оберлус, – а ти проявяваш интерес към съдиите, няма да се поколебае да те обеси незабавно, защото го уби, когато той стоеше с гръб и бе невъоръжен. Трима са свидетелите.

– Ти ме принуди...

– Не е истина... – опроверга го твърдо Игуаната. – Аз се ограничих да ти покажа, че ако не го убиеш, той би могъл да те убие. И ти го извърши... Може би си действал в самозащита или пък избърза: може би той нямаше да направи нищо.

– Но един от двамата трябваше да умре, преди да се свечери. Въпросът беше той или аз. Уверен бях, че не би се поколебал да ни убиеш.

– Това е само предположение... – бе казал Оберлус, запазвайки вечното си спокойствие. – Най-вероятно щях да се огранича да кажа на Мендоса или норвежеца, че ако искат да запазят живота си, един от четиримата трябва да умре, преди да се стъмни... И те сигурно щяха да изберат... Можеше да ви убият, а можеше и да не го направят. Така че нямаш право да ме обвиняваш в престъпление, което сам извърши доброволно, основавайки се само на предположения... – смехът му беше язвителен. – Не вярвам някой съдия да ме осъди за това, макар че не съм като теб и слабо ме засяга мнението на съдиите. Аз сам съм си съдия – заключи той. – И никоя друга присъда не тежи повече от моята.

В този разговор Доминик Ласа осъзна до каква степен е побъркан техният тъмничар и колко се наслаждава на властта, която упражняваше върху жертвите си. Явно изпитваше болезнено удоволствие чрез господството си над тях – господство както физическо, така и психическо.

Разумът му бе прекалено объркан и често се обвиняваше, че е избързал да вземе решение да убие стария си другар по нещастие, подтикван несъмнено от обхваналата го паника.

Жорж бе действал храбро, като се опълчи срещу чудовището и рискува живота си, за да ги освободи, а той, неговият приятел, бе отговорил на този смел жест, като му отсече главата. Естествената реакция би била да сграбчи предложеното му оръжие и да се нахвърли върху чудовището, без да му даде време да се защити.

Имаше само два пистолета, а бяха четирима. Дори и оковани, в случай че го нападнеха едновременно, щяха да успеят да го съборят и екзекутират веднъж завинаги – даже и с цената на гибелта на половината от тях. Но ужасът, който изпитваха в присъствието на това дяволско изчадие, бе толкова голям, че само от погледа му мускулите им се размекваха, а крайниците им не реагираха на заповедите на мозъка.

Доминик Ласа, обиколил всички океани, издържал на най-яроствните бури и понесъл стоически дни и седмици на безветрие в откритото море; оня, който бе преживял две войни и дузина кръчмарски свади, се чувстваше изплашен и беззащитен като дете през нощта. Той разбираше, че онзи човек – онзи звяр – го превъзхожда във всичко и си играе с него като котка с мишка.

Но какво можеше да направи срещу мъжа, на когото беше показал първите букви преди два месеца, а сега той вече беше прочел повече книги и от него.

Маслените лампи затрептяха под ненадейния пристъп на кашлица, сянката затанцува по грапавите стени на голямата пещера, а след малко самите стени затрепераха, заскърцаха, заплашвайки да се разпукат на хиляди парчета или да се срутят изведнъж. От вътрешността на ада се долавяше глухо бучене, което се изкачваше като виещо от болка чудовище, за да търси нощен въздух.

Игуаната Оберлус изпусна на пода книгата, която четеше, вкопчи се със сила в грубото кресло и се бори безстрашно, за да запази равновесие. Но накрая бе съборен и разлюлян от невидима гигантска ръка, която сякаш се забавляваше жестоко да го подхвърля от единия до другия край на обширното помещение.

После настъпи спокойствие: спокойствие, в което Земята като че ли беше ненормално устойчива, а с този покой дойдоха тишината и моментната неподвижност, в която живите същества дори не се осмеляваха да дишат.

По-късно лекият шум се засилваше непрекъснато и отново стените на пещерата щяха да се съборят, неколцина сталактити се откъснаха с трясък, маслото от лампите се разля по пода, а пламъкът на една от тях обхвана алчно дюшека на капитана на „Мадлен“.

Оберлус направи опит да избяга от пламъците към изхода, но беше все едно да се мъчиш да вървиш по гребена на вълните и колчем опитваше да се изправи, се сгромолясваше, макар че търсеше опора в столове и маси, които се обръщаха с трясък.

Вторият трус му се стори още по-продължителен и целият остров се разклати като огромен желатинов пудинг. Тежки камъни се откъсваха от тавана и заплашваха да го смачкат при шумното си падане.

Но при новото затишие Оберлус достигна до външния корниз, вдиша жадно свежия нощен въздух и се спря на самия край на пропастта. Там забеляза, че откъсналите се отгоре камъни се втурваха към морето като смъртоносен дъжд, който щеше да го настигне и събори, ако се опита да се изкачи.

Изчака страхливо, като се питаше какво би станало, ако скалният бряг се затресе, ако се изкатери до върха. Той инстинктивно се върна назад в логичното си желание да търси закрила в пещерата, но димът и огънят я превръщаха в необитаем ад. Изкашля се почти задушен и забеляза, че очите му парят и му пречат да гледа. Тогава отново напусна дупката, като остана прав, нерешителен и объркан край малкия външен паплет.

Пак потърси свежия въздух и погледа надолу. Морето се беше оттеглило в подножието на скалния бряг, оставайки открита червена пропаст. По-скоро ужасен усети, отколкото видя, че там в далечината, се образува огромна вълна, която напредваше смъртоносна и няма към острова. Гигантски пенлив гребен я украсяваше като горд шлем. Той леко се чупеше и събираше енергия – ясна, титанична и опустошителна фурия, способна да заличи от лицето на земята малкото скалисто островче.

Разбра, че има точно толкова време, колкото да стигне върха ѝ и да се помъчи да се спаси навътре в сушата. Оберлус се закатери отчаяно, забравил за падащите камъни, вкопчвайки се в издатините на скалите, пукнатините и корените, сякаш пръстите му се бяха превърнали на

куки. От време на време извърщаше глава, за да се увери, че на странната червена светлина на нощта голямата вълна расте, ли расте, докато накрая заприлича на планина от вода и пяна.

И гуаната достигна върха, когато ужасяващата тишина се бе вече превърнала в тътен – по-оглушителен дори и от онзи, който идваше от самия център на земята. Той хукна надолу по склона; препъваше се, скачаше и падаше, за да се скрие накрая в един дълбок дол, секунди преди целият океан да връхлети върху брега, издигайки към небето водна стена, висока повече от двеста метра.

Стовари се тази вода върху острова, като повлече и събори стотици птици, литнали във въздуха, изплашени от неочакваните земни трусове. Тя смаза с тежестта си милиони яйца и хиляди пиленца в гнездата им.

Пораженията от земетресението в морето бяха страшни. И когато водата се оттегли, Оберлус се изправи бавно, за да установи, невярващ, ужасяващия размер на опустошенията и да разбере, че до тази нощ островчето не е било пусто и безлюдно.

Червеникаво, нереално, далечно и непознато сияние осветяваше всичко и то идваше от страховития пожар, който, изглежда, обхващаше хоризонта на северозапад, а от утробата му излизаха алчни огнени езици и нажежени въглини, които сякаш искаха да опърлят и самите звезди.

Земята потрепера още веднъж под краката му и той разбра, след като чу далечен трясък, сякаш хиляди военни кораби бяха изпразнили всичките си оръдия изведнъж, че един от многобройните вулкани на архипелага е изригнал.

Именно в тази нощ си помисли, че са дошли да го посетят всичките му роднини от пъкъла, тъй като огън и вода, лава и море, светлина и сенки се съревноваваха във времето, за да придадат още по-голяма грандиозност на спектакъла, а нови вълни се разбиваха непрестанно в скалистия бряг, в болната земя, изтърпяла силен пристъп на епилепсия.

Глухото и далечно ръмжение на вулкана се наслагваше върху грохота на морето и отчаяните грачения на морските птици, докато игуаните бягаха без посока, а морските лъвове се търсеха по плажа и дузина гигантски костенурки, изненадани в движение от първия трус, ритяха с крака, осъдени да умрат, след месеци на жестока и бавна агония.

После той съзря очерталия се на фона на далечния пожар силует на норвежеца, който се движеше на четири крака, заплиташе веригите си в храсти и скали и се скри в гъсталака, разбрал внезапно, че е невъоръжен и че тази нощ е благоприятна, за да се разбунтуват робите му.

Оберлус се скри задълго в най-непроходимата част на общо взето

рядката растителност, безчувствен към издраскванията на бодлите или убожданията на острите кактусови тръни, хипнотизиран от зрелището на изригналия вулкан, чувстваш се толкова дребен и слаб както никога до сега в целия си труден живот.

Природата си доставя удоволствие да демонстрира в този затънт край на света изключителната си мощ и Игуаната Оберлус трябваше да се съгласи, че нито той, нито който и да е друг, струваха или щяха да струват нещо срещу подобна демонстрация на сила.

На разсъмване след безшумните оргии през нощта земята се успокои, но слънцето не успя да се провре през гъстата завеса от дим и пепел и след грохота на парада на багри, настъпи мрачна тишина, която вонеше на сяра и амоняк и превръщаше в задушлива иначе свежата и прозрачна атмосфера.

Един час по-късно от небето започнаха да падат птици, които дори не писукаха, сякаш покоят наоколо притискаше гърлата им, а пиленцата на сушата отваряха непрекъснато човки и търсеха въздух с разширени от ужас очи.

Морските лъвове пръхтяха в залива, подали муцуни над водата, а морските игуани бяха напуснали скалите си, макар че приливът се намираше в най-горната си точка.

Някакъв мъж бавно се движеше в далечината. Това бе някаква сянка на общия сив фон. Оберлус позна метиса, който вървеше по плажа, провлачил крака, с отпуснати ръце. Видя го да се потапя до гърди във водата и да стои продължително време така, може би силно желаещ морето да го върне към действителността, към която не чувстваше, че принадлежи.

Преваляше сутринта, когато, победен и контузен, Игуаната Оберлус се изправи на крака и се върна отпаднал на края на брега, откъдето започна да наблюдава все още бурното море. То се мъчеше да се успокои, достигнало часове преди това до върха на каменната стена.

Оберлус се смъкна много предпазливо до входа на пещерата и се загледа тъжно в дома си, единствен в целия му живот, който се бе превърнал от водата и огъня в безразборна смесица от мръсотия и тиня.

Половината от книгите му и почти всички хранителни продукти се бяха развалили окончателно, барутът бе негоден за употреба, а от красивия дюшек на капитана на „Мадлен“ бяха останали само жалки дрипи.

Той седна на каменния парапет край входа и мълчаливо загледа в бедната обстановка, като се питаше по какви причини огънят от недрата на земята и водата на най-големия океан се бяха съюзили против него и

то точно, когато бе успял да построи убежище, в което можеше да се смята спасен от домогванията на хората и зверовете.

Вероятно се опитваха да го убедят, че Природа, Вселена, Бог, всички едновременно се опълчват срещу него и намеренията му и ако беше необходимо да се разруши на парчета центърът на земята, за да му отнемат спокойния залив, щяха да го направят.

– Но няма да ме прогоните отгук – процеди той ядно. – Нито морето, нито огънят нито земетресенията, вулканите и бедствията ще се справят с мен, защото аз съм Оберлус, Игуаната, и ще царувам на този остров, дори и ако се продъни в дълбините. Ако е нужно, ще се науча да дишам и във водата.

И бе напълно способен да изпълни думите си, защото това същество, само отчасти наподобяващо човек, криеше в душата си толкова силна воля и издръжливост на нещастията че безкрайният му инат преодоляваше всички пречки по пътя му.

Вдигна масата, намести се върху нея и спа четири часа.

После стана и се зае търпеливо да оправя нанесените на „дома“ му щети.

Камбаната заби настойчиво и подплаши пеликаните, фрегатите и гуаната, които излетяха, грачейки ядосано. Тя накара пленниците да тичат и да се препъват от страх да не закъснеят и защото техният господар и повелител, „техният крал“ ги вика. А това обикновено предвещаваше нещастие.

– Задава се кораб... – бе цялото обяснение за събирането им. – Трябва да ви затворя.

Доминик Ласа понечи да протестира, но Оберлус се ограничи да хване лявата ръка на чилиеца Мендоса и да покаже липсващите пръсти.

– Заповедите ми не се оспорват – уточни той. – Искаш ли да те накажа по същия начин?

Вървяха мълчаливо, с наведени глави, стиснали юмруци, за да съдържат гнева или желанието си да плачат. Натъжени от мисълта, че може да прекарат и три дни, завързани и със запушени уста в най-тъмната от пещерите сред гробовната тишина, вече терзаещи се, че нещо може да се случи на техния похитител и той да не успее да се върне и да ги освободи, те приличаха на овце, подкарани към кошарата.

Това бяха почти единствените моменти, в които тримата се събираха и то бе идеална възможност да нападнат заедно пазача си и да свършат веднъж завинаги с него, макар че някой можеше и да загине. Но и

Оберлус осъзнаваше ясно това и следеше движенията им. С ръка върху дръжката на оръжието си, той бе готов да размаже първия, опитал се да го изненада.

Бяха трима, но тридесет да бяха, щяха да се чувстват също тъй безпомощни. Защото самото присъствие на Игуаната бе достатъчно, за да поддържа страха у тях. Дяволското му изражение ги вцепеняваше. Очите му, „единственото почтено нещо, с което Бог бе дарил това отвратително лице“, сякаш догаждаха какви мисли минават през ума им.

Ето защо му позволиха да ги опакова живи като денкове, измъчвачи се от стягащите ги въжета и полузадушени поради запушените си усти, за да попаднат още веднъж в дъното на влажната пещера и да гледат през сълзи как се зазидват входовете и най-малките пукнатини, за да останат погребани за неопределено време.

По-късно Оберлус, вече успокоен относно сигурността на „поданиците си“, обиколи острова, като прикриваше следите от присъствието си. Свечеряваше се, когато потърси убежище в кактусовата горичка на плажа. В същото време корабчето плаваше край западния бряг в посока към залива, събираше платната, за да пусне котва в дълбоките спокойни води.

Но съът на платнохода едва бе задминал западния връх, когато се появи гордо изписаното име на китоловния кораб. Игуаната Оберлус почувства как омразата в гърдите му се надига и сякаш по гръбнака му премина.

– „Мария-Александра“!

Корабът „Мария-Александра“! Корабът на негъра, който му се бе подиграл, като се направи на „жив мъртвец“; коритото на стария капитан, заповядал да го бичуват, и екипажът от ругаещи безумци, припявали с наслада на всеки един от петдесетте удара, се осмеляваше да се върне на острова, където го бяха унижили толкова дълбоко и на който сега той бе абсолютен и безспорен владетел.

„Мария-Александра“, изравнил със земята плантациите му, разрушил пещерите и ограбил кехлибара му, имаше дързостта да пусне котва отново в „неговите“ води. Той долавяше съвсем ясно силния глас на стария капитан, който, ревейки, отдаваше заповедите си, звъна на корабната камбана и тропота на боси крака по лъснатата пълуба.

– „Мария-Александра“!

– Лодка във водата!

Скоро щяха да стъпят на брега, да очернят пясъка на плажа, да си устроят лагер на сушата и да почнат да го търсят с желание да го

ограбят и набият още веднъж. Защото те, хората от „Мария Александра“, единствени го познаваха и бяха абсолютно уверени, че съществува. Те знаеха още, че на остров Худ или Ла Еспаньола се бе установил завинаги чудовищният харпунджия – прославен убиец.

Първоначалното му намерение бе да избяга, да се изкачи до върха на стръмния бряг и да потърси убежище в пещерата си, напълно убеден, че там не ще го открие никой. Но вече падаше нощта, мракът му идваше на помощ и той разбираше, че дори негърът Мигелон, макар и да не се боеше от тъмнината и непознатото, не би дръзнал да навлезе в острова, докато не съмне отново.

И със затворени очи Оберлус разпознаваше пътеките, скалите, пропастите и доловете, така също и сиянието на огньовете. Той нямаше защо да се тревожи от присъствието на нашествениците. Значи щеше да остане тук, да дебне в сянката и може би ще убие с точен изстрел омразния капитан или негъра.

Хрумна му блестяща мисъл. Да убие капитана и се скрие в бърлогата си. Така щеше да ги подтикне да обърнат всеки камък от острова и напразно да го търсят. Така щяха да разберат, че не бива да се унижава по начина, по който бяха постъпили с него, а след това да се връщат и да го предизвикват безнаказано.

Изчака, докато планът за отмъщение се оформяше в мозъка му. Но минутите течаха, екваториалната нощ връхлетя като хищна птица върху кораба и островчето, без лодката да се отдели от борда на „Мария-Александра“. Плахите фенери осветиха палубата, а треперещият им пламък се оглеждаше в спокойните води.

В тишината се дочуваха гласове, смях и звън на чинии и прибори; човешки сенки се очертаваха по стените, а някакъв гонга се изпика шумно от палубата.

Мина време, вечерята свърши, на носа някой запя под лошия акомпанимент на раздрънкана бандура, а не след дълго на борда се възцари покой и тишина; светлините изгасваха една след друга.

Тогава Оберлус разбра, че екипажът на „Мария-Александра“ няма намерение до сутринта да слиза на брега и се почувства подигран. Измамен, той побесня от яд, защото вярваше, че онези са се досетили за кроежите му и не са спуснали лодка във водата, за да му се надсмеят и да го накарат да храни надежда, че ще паднат в капана му.

Всички заедно щяха да слязат чак на дневна светлина. Така щяха да се пазят един друг и да го преследват из острова с намерение да го накажат отново.

Бяха същите; същият капитан, същият негър и същият боцман, който като ленив дявол размахваше камшик, същите, които го зарязаха в безсъзнание на плажа на самотното островче, зле ранен и кървящ, с оскъбена гордост и лишен от всичко ценно, което бе притежавал.

Бяха същите, а освен това имаха нахалството да се подиграват над желанието му за мъст, оставяйки го просто да чака на сушата като глупак, а те спокойно се оттеглиха да спят.

Представяше си коментарите на възбудените от идеята да се наслаждават на по-различен ден моряци; ден, различен от останалите безнадежно монотонни, с които бяха свикнали открай време. Да прескочат до сушата, да ловят игуани и костенурки, да ядат прясно месо, да се къпят на плажа, да ловят риба между скалите и да се забавляват за сметка на недъгавото чудовище, омразно и отвратително, не бе обичайна програма в живота на моряците от един китоловен кораб, примирил се да не разчита на друго развлечение, освен това, което му предоставят морето или облаците над платната.

А той, Оберлус, Крал на Худ и владетел на всичко, което обхващаше погледа в четирите основни посоки, бе избраната жертва на тази глутница скрофулозни мръсници, незнаещи без съмнение, че от деня, когато го биха, на този остров се бяха случили важни неща.

А трябваше още много да се случат.

Оберлус остави времето да тече, спокоен като скала сред скалите, вперил поглед като хипнотизиран в светлините на „Мария-Александра“, напомнящи му присмехулно, че са на същото място и търпеливо очакват пукването на зората – часа, в който щеше да забие камбаната да възвести началото на лова на хора.

Омразата му растеше и се подхранваше от само себе си и от догадките му, докато звездите изплуваха в едно небе без луна; имаше момент, в който бе готов да избухне и да им кресне в нощта, оплювайки ги в яда си, но не го направи, а продължи да седи спокойно и безмълвно да преосмисля желанието си за отмъщение.

Когато накрая се изправи, бе взел решение. Остави настрана оръжието си, като задържа дългото и остро мачете – същото, с което обезглави французина, и се плъзна безшумно с лекотата на морска игуана във водите на тихия залив.

Плуваше бавно, без да вдига вдига пръски, забравил за акулите и за случайните им появи в залива. На Галапаговите острови царуваше бурен живот, акулите не отделяха внимание на подобни жертви.

Не бе добър плувец, но и разстоянието не бе голямо. Когато стигна,

не се чувстваше изморен, е само възбуден и се вкопчи в спасителната лодка.

Почака, като търсеше с поглед, привикнал вече с тъмата, къде е вахтеният, който според предположението му би трябвало да дреме на носа, напълно чужд за опасността, сигурен в себе си и в кораба, който бе здраво закотвен в средата на тихия залив, в самото сърце на най-самотния и спокойния от океаните.

Игуаната се изправи в лодката, почака още миг, а после ловко, като човек прекарал живота си на кораб, се покатери, на палубата. Той се спотаи, докато се увери, че онзи отпред не го е усетил.

Стигна до него, стъпка след стъпка, с търпението на гигантските костенурки, които никога не вдигаха единия си крак, без останалите три да са стъпили здраво на земята, с насочено мачете, широко отворени очи и наострен слух, чувствайки под краката си, за пръв път от много време насам, познатия допир на палубно дърво, чрез което му се струваше, че долавя и най-последния шум от живота на кораба.

А корабът спеше. Спеше и вахтеният, за да умре сред сънищата си, обезглавен от острия връх на мачетето, което му разпори гърлото от едното до другото ухо, като тялото му запази предишното си положение, може би с леко наклоне-на върху гърдите отрязана глава.

После, без да бърза, Игуаната залости здраво люка, убеждавайки се като отличен познавач на този тип китоловни кораби, че не е оставил и една единствена дупка, през която би било възможно да се измъкнат моряците.

Сигурен, че е вече пълен господар на горната палуба, Оберлус изкърти със силен ритник вратата на каютата на капитана, разположена в носовата част на палубата. Капитанът се надигна в койката си изненадан и се опита да докопа пистолета, който съхраняваше в чекмеджето на масата. Но бе прекалено късно, тъй като острието на мачетето блестеше на педя от очите му.

– Не мърдай! – заповяда му сухо Оберлус. – Едно движение и ти отрязвам главата... Спомняш ли си за мен?

Малка маслена лампа гореше в най-отдалечения ъгъл на каютата и капитанът трябваше да се напрегне, за да разпознае на оскъдната светлина обезобразеното лице на натрапника, който заплашително седеше срещу него.

– Оберлус! – възкликна изненадан той... – Какво правиш на кораба ми? Да би да си станал пират?

– Не, крал! – бе отговорът. – Крал на Худ. А ти нагази без

разрешение във водите ми.

Другият го изглежда сличен, все още не успял да се свърже от изненадата, а можеше да се каже, че не беше сигурен дали случилото се му изглеждаше действително, или бе глупав сън.

Но Игуаната не му остави време за размисли. С рязък удар го принуди да легне отново, с лице надолу, като скръсти ръцете му на гърба.

Огледа се наоколо, взе колана, който висеше на един стол и го свърза здраво. Накрая грабна каната, вградена в ъгловата мебел, помири-са я и я надигна, докато пресуши силния и ароматичен ром.

– Добре си живеете вие, капитаните! – възкликна най-подир Оберлус. – Никога не ви липсва нищо. Живеете нашироко, докато екипажът гние долу... Ром, чисто легло, добра храна и дори жени, за сметка на онези, които наистина работят... – той остави каната настрана и започна да отваря чекмеджета и вързопи, струпвайки върху масата всичко, сторило му се интересно. – Спомняш си Гуено, нали? Натоваарваше най-красивите проститутки и се забавляваше с тях пред очите ни месеци наред. Казваше, че един капитан трябва да демонстрира, че е по-горе от останалите, дори и в секса. Той имаше право да спи с жени... Ние бихме длъжни да гледаме и да слушаме купоните отдалеч, които те организираха в спокойните вечери... По дяволите! Още не разбирам, защо никой не му пререза гърлото... Махнах се от кораба му, за да не го удуша... Дезертирах, а той се закле, че ако ме открие, ще ме обесят на главната мачта... – Оберлус цъкна с език. – Жалко, че посоката му е друга; би ми харесало да го поздравя с добре дошъл на острова ми... – „Одисея“ – прочете, като сричаше внимателно.

– За какво се говори в нея?

Не получи отговор и затова отиде до койката, сграби стария капитан за бялата му коса и го накара да вдигне лице и да го погледне в очите.

– Попитах за какво се говори в тази книга...

– грубо повтори той. – Ще ми отговориш ли или да почвам да те бия с камшик, както направи с мен?

– История... – прошепна другият. – Стара история... И приключения...

– Истински или измислени?...

– Не знам много добре... Мисля, че никой не знае.

– Харесва ми историята... – потвърди Оберлус, докато слагаше книгата на дъното на сандъка, който пълнеше с всичко интересувашо го. – Книгите ми харесват. С изключение на Библията... Божичко! –

възкликна след това, ентузиазизиран от откритията си. – Какъв красив далекоглед! Най-хубавият, който някога съм виждал... Ще ми помогне да наблюдавам хората си...

След това замълча, сякаш бе изморен от празните брътвежи, с които не бе свикнал или пък бе озадачен от тишината и обезпокоен, че някой би могъл да се събуди. Но се успокои, като не чу нищо друго освен ритмичното скърцане на кораба и шума на водата под кила.

После натовари на рамо тежкия денк, занесе го до лодката и го остави много грижливо. Върна се, заповяда на капитана да легне на пода и взе тежкия и широк вълнен дюшек. Докато го навиваше, погледът му се спря на дървената заключена вратичка с катинар.

Игуаната опипа врата на пленника си и му изтръгна ключа, както си представяше, зад вратичката се криеше метална каса, почти пълна с дублони и френски и холандски монети. Пренесе касата и дюшека до лодката и се върна, за да вземе маслената лампа. Той я доближи внимателно до завесите, дрехите и чаршафите, разпилени на пода.

Капитанът го наблюдаваше ужасен с изскочили от орбитите очи.

– Нима ще подпалиш кораба ми?... – прорида той. – Луд ли си?

– Ти си голям хитрец... – отбеляза присмехулно и напълно спокойно Игуаната. – Скоро от „Мария-Александра“ ще остане само споменът, че е принадлежала на капитана, заповядал да ме бият с камшик.

– Но долу има четиридесет мъже!...

– Днес те няма да се смеят... – заяви той убеден. – А единственото, което ме натъжава, е, че никога не ще разберат кой ги е пратил в пъкля. Хайде!... – нареди му той, като му помагаше да се изправи. – Искам да гледаш от сушата как потъва корабът ти.

Оберлус го избута към палубата изпотен, почти обезумял, докато пламъците обгръщаха старата дървена конструкция, а димът обхващаше вътрешността на каютата.

Игуаната накара капитана да подскача до лодката, сръза въжетата с рязко замахване на мачетето и загреба, отдалечавайки се, без да бърза, от кораба, който се превръщаше в истинска плаваща факла.

След малко взеха да се чуват крясъците на затворените под палубата мъже, които зовяха за помощ от огнения капан, и напразно блъскаха фелистрините над главите си.

Скоро пламъците излязоха от капитанската каюта и ухапах краищата на платната, а китовата мас, която бе проникнала в стените и в част от палубата, помогна плавателният съд да се превърне за няколко само минути в огромен замък от фойерверки. Пукаха дървета, предната

мачта се сгромоляса шумно, а по траповете и въжетата пълзяха пламъци и осветяваха нощта.

Морските лъвове се хвърлиха изплашени във водата, спомнили си вероятно вулканичното изригване, а милиони риби се стрелнаха към повърхността, привлечени от ярката светлина. Старият капитан се разрида неудържимо, без да се прикрива, като гледаше безпомощно, как корабът му изчезва завинаги, а екипажът му умира от най-ужасната смърт.

– Проклето чудовище!... – извика неколкократно той. – Проклето чудовище!... – В този миг той сякаш бе неспособен да си спомни някоя друга дума; сякаш мозъкът му се бе замъглил, потресен и впечатлен от зрелището, на което бе свидетел.

От своя страна Оберлус гребеше ритмично, отпуснат, доволен от себе си и от края на отмъщението си, с ленив вид на човек, наслаждаващ се на разходка с лодка из лагуната на държавен парк, в който имаше пиротехническа изложба.

На кораба няколко, вече полузадушени мъже, удряха отчаяно по най-високия шпанхоут в безумните си опити да намерят изход, но „Мария-Александра“ беше стар китоловен кораб, построен с определена цел и привикнал да устоява вечно на набезите на бурното, море. Острието на най-тежката брадва едва се бе появило на няколко сантиметра над навигационната линия, когато мъжът, който я размахваше, я изпусна, изгубил сили и съзнание от дима, проникващ през всички пролуки на палубата.

Четиридесетте мъже бяха умрели, задушени много преди корпусът на кораба да даде знак, че има намерение да се „строполи“.

Лодката нагази в пясъка. Оберлус изблъска капитана и го накара да седне на плажа, величествен или смешен, загърнат в мръсната си бяла кошница, разплакан и треперещ от страх и мъка. Дватамата изчакаха мълчаливо превърналия се в огромен блуждаещ огън „Мария-Александра“ да бъде погълнат от водата – искрящ, скърцащ и окайващ се, преди да изчезне завинаги в дълбините.

Във въздуха се разхвърчаха искри, а зловонието на китовата мас и изгоряла плът се разнесе над водата, за да достигне накрая до най-отдалечения кът на самотния остров.

Няколко дъски, гротмачтата, два овъглени трупа и половин дузина празни варела, които течението влачеше навътре, бе всичко, останало на разсъмване от гордия и смел китоловен кораб.

Доминик бе мъртъв. Вероятно задушен от натиканата в устата му кърпа, а може би от мъка. Никой нямаше да узнае причината, но когато Игуаната отвори пещерата и влезе вътре, за да го освободи, той бе с широко отворени и почти изхвъркнали от орбитите си очи.

Известно време го гледа объркан. Сетне реши да го остави на същото място, покривайки отново с камъни импровизирания гроб, подразнен единствено от факта, че повече няма да има кой да му обяснява значението на някоя дума или на даден пасаж от книга.

Тази смърт спаси живота на капитана на „Мария-Александра“, който седеше с вързани ръце на брега, защото Оберлус, макар и да предущаше, че, старецът няма да му е от голяма полза по време на работа и представлява досаден свидетел на многобройните му престъпления, беше единствената личност, до която при нужда можеше да се допита.

Себастиан Мендоса бе само един обикновен моряк, също толкова невеж, колкото и самият Оберлус. От норвежеца пък не можеше да се очаква нищо, защото за цялото време, прекарано на острова, бе успял да научи едва двадесетина испански думи; видно беше, че глупостта му нараства с всеки изминат ден.

Плячката, която бе заграбил от „Мария-Алек-сандра“ – дрехи, книги, оръжия, дюшек и особено великолепният бинокъл на капитана – бе направила по-лесен и по-приятен живота на Оберлус. Той вече бе придобил навика да седи по цели часове на любимата си висока скала на брега, отдавайки се на четене и на шпиониране отдалеч на поданиците си.

Вече не беше нужно да се спотайва сред камъните или в горичките от кактуси и храсталаци, за да бъде в течение на действията на хората си. По-късно научи, че това голямо вълшебно око му разкрива и един нов и обширен свят, тъй като му позволява да изучи отблизо полета на птиците или тяхното поведение на сушата, както и любовните задявки и борбите между семействата морски лъвове.

Гигантските албатроси се връщаха след дългата си миграция и той ги наблюдаваше с помощта на далекогледа. Те бяха като точки на хоризонта и Оберлус се удивляваше на неповторимото величие на полета им, но напразно се опитваше да разбере как се задържат неподвижни във въздуха за дълго време.

Любопитството, почти болезнено любопитство към всичко, бе впечатлило духа на Игуаната Оберлус, когото книгите, далекогледът и чувството за власт променяха до степен, когато съществуването придобиваше за него нов смисъл и разширяваха кръгозора му.

„Одисеята“ му се струваше много красива, защото разказваше за приключенията на един мъж, който подобно на него се опълчваше срещу негодите и ги побеждаваше. Той беше доволен, че тук не става въпрос за безумен мечтател, плод на въображението на друг може би също луд мечтател, а за истинска история – стара, много стара, но истинска. А освен това се разправяше за живота на морски човек.

За разлика от Дон Кихот, който миришеше на земя, Одисей дишаше морски въздух, бореше се срещу бури, сирени и омагьосани острови и винаги търсеше от морето лек за безбройните си неприятности и нещастия.

Той разбираше Одисей, „проникваше“ се от него и се въздхищаваше на несъкрусимата му способност постоянно да започва отново и от нищото, с упоритост, която не се спираше пред хора, природни явления, магьосници или богове. Той знаеше, че в края на пътя го очаква завидна съдба, която той, Оберлус, споделяше, с него; да бъде крал на собствения си остров, като си възвърне междувременно любимата жена.

Игуаната много пъти се питаше дали ще срещне някога жена, способна да види „по-далеч“ от обезобразеното му лице и да открие истинския човек, скрит зад недъгъвото и отблъскващо туловище.

Ала постоянно гонеше тези вредни мисли. В такива моменти умът му хвърчеше към тъмните очи на красивото момиче, което щеше да пее за него някоя вечер на малкия плаж в северния залив.

Тя ще да вижда по-далеч от тъмнината; тя ще да предугажда странното присъствие и същевременно ще бъде способна да усети вътрешната сила на едно същество, предизвикващо дълбока погнуса у останалите.

Тя – името ѝ никога нямаше да узнаеше – се бе превърнала в олицетворение на всички жени на земята; на тези, които той гледеше отдалеч и те отдалеч го отблъскваха; или на онези, които би желал да опознае, задоволявайки се само да седне до тях, да ги наблюдава и те да не го отритват.

Гадни дебелини, кльощави скелети, беззъби старици или девойки, разяждани вече от „френската болест“, бяха отвърщали поглед от него, плюейки го или назовавайки го „дяволско изчадие“, щом се опитваше да установи с тях обикновени приятелски отношения. Така те задушаваша в душата му последния порив на нежност и най-интимните му желаниа да обича или да бъде обичан.

Онези чувства, ако изобщо бяха съществували в действителност, бяха мъртви, съвсем мъртви, освен в сънищата му. От тях той се

събуждаше потен и засрамен от собствената си слабост и единствено крехкото, бледо и изплашено лице на младата пътничка от „Бялата девица“ бе успяло да възроди в душата му, след толкова години на самота и забвение, сладостно-горчивата омая на бесплодното желание за присъствие на каквато и да е жена.

Дулсиней или Пенелопа, Елена или още много други, които, изглежда, бяха най-преследваната цел на мъжете, му бяха забранени и затова обяви трагична битка срещу най-тайните си възжелания, понеже ненавиждаше уязвимото си състояние и това, че приличаше по нещо на онези, с които беше решил да се раздели завинаги.

Животът, а сега и книгите, му показваха, че дори героите – истински Или измислени, губеха значителна част от силата си, когато жените нахлуваха по някакъв начин в живота им. Удивляваше го фактът, че даже най-твърдите и енергичните им се подчиняваха.

Капитан Гуено беше винаги силен и страшен за своя екипаж. На борда на „Династик“ бе достатъчна и една заповед, за да затрепери дори и фогмачтата. Но и последната курва от най-мръсния вертеп си играеше с капитана като с изгърбушена кукла. Колчем доведеше на кораба някоя, за да го придружава в безкрайните пътувания, времето му преминаваше в каготата, където лудуваше с държанката си, вместо да определя курса и да търси големите стада китове.

Той, Оберлус, никога не би попаднал в подобен капан. Откакто се помнеше, жените го отблъскваха, дори майка му, която той изобщо не познаваше, се бе отказала от него. Но той също ги отблъскваше и ги наказваше наум, когато се усетеше, че мисли за девойката от плажа.

Считаше, че тази слабост не бе достойна за него, за крепостта му или за плановете, отнасящи се за не твърде далечното бъдеще.

Старият капитан на „Мария-Александра“ дон Алфонсо Пертиняс и Габейрас бе роден в малкото селище Алдан на полуостров Морасо – пусто парче земя, оградено от устията на реките Вито и Понтеведра в Галиция, Испания.

Сгушен в дъното на дългия залив, Алдан живееше в морето и за морето. Мъжът не си представяше друг начин на живот, освен да плава и да се връща за кратък престой, а окончателно – само в очакване на смъртта, макар дотогава селото да бе загубило в морето около седемдесет процента от своите моряци.

Гробището бе населено от жени, старци и някое и друго дете, тъй като е общоизвестно, че смъртта, колкото и да си отваряше очите и да

действаше бързо, рядко успяваше да хване някои моряк от Алдан на сушата.

– Имам осем деца – сподели старият капитан един следобед на плажа, точно там, на същото място, откъдето гледаше как корабът му потъва завинаги. – И осмината са ми одрали кожата, но не си спомням да съм прекарал повече от две години от живота си вкъщи, дори и да се съберат всичките дни, които съм спал в нея... – заигра си той с пясъка. – Жените от моето село мразят морето... За тях то е в женски род... „Нежно ромоляща курва със зелени очи, която краде мъжете...“ Ако не ги погълне, ги връща остарели, изнемощели и безкрайно меланхолични...

– И на мен ми харесва морето... – съгласи се Оберлус. – Ненавиждам корабите и моряците, но морето ми харесва...

– Аз обичах кораба си повече от морето... – рече с безжизнен глас старецът. – Затова, а вероятно и от ревност, тъй като не можа да го потопи, колкото и да се опитваше, това море те извади от дълбините на ада, за да го изгориш накрая... – Той го погледна отново презрително и с отвращение. – Как може да си толкова противен, толкова гаден, толкова низък и смрадлив... Не се ли срамуваш от себе си?

Игуаната Оберлус се усмихна едва и продължи да пуши търпеливо ароматичния тютюн, който норвежецът Кнут отглеждаше във високите части на острова.

– Не мисля да те убивам за думите ти... – рече той. – Нито дори да те наказвам, защото знам, че търсиш това наказание и не понасяш идеята да живееш, докато хората ти са завинаги там долу. Ти нареди да ме бият с камшик. Ти стреси, като ме унижи. Втората ти грешка е, че ме остави жив... Именно ти ме накара да реша да се разбунтувам срещу всичко; ти съживи желанието ми за мъст, оная сутрин не успя да измислиш нещо по-умно от това да ме бият с камшик, а ти да забавляваш екипажа си... – Оберлус помълча дълго, като запуши отново, клатейки глава, сякаш му тежеше случилото се. – За теб трябва да е ужасно да откриеш, че си събудил заспал звяр и той е погълнал всичко, което обичаш...

Испанецът го погледна с изненада и възмущение.

– Заспал звяр!... – възкликна той. – За какъв се мислиш, глупако? За Бог? Заспал звяр! – повтори той. – Мръсен убиец и толкоз... Отрепка, която сее злоба. Проклевам и себе си, наистина, но не за направеното от мен, а защото съм стар и немощен. Ако беше преди десет години, бих те удушил със собствените си ръце, без да ме е грижа за цялата тая артилерия, която си окачил на кръста си и с която плашиш робите си.

За пръв път от много време насам, а може би и за пръв път в живота си Игуаната Оберлус се засмя от сърце. Сам не си спомняше да е бил някога толкова весел и доволен. Този загорял морски вълк, Алфонсо Пертиняс и Габейрас, родом от Алдан, от полуостров Морасо, се мъчеше да го предизвика с обидите си.

Горкият старец си просеше смъртта, но не със сълзи, а със заплахи и хули. Струваше си да се види унижението, което това бе за него, неспособния да се унижава.

– Не ми харесва да те гледам, като плачеш – каза Оберлус. – Нито да молиш за снизхождение, защото не си струва да се унижава страхливецът. Но ми е хубаво да установя, че търсиш смъртта си, без да просиш милост. Срамуваш се от досегашното си съществуване и не си способен сам да сложиш край на живота си... – Игуаната го погледна съвсем отблизо, почти наведен над него. – Защо? Само защото твоята религия забранява самоубийството? Тук никой няма да те изхвърли от гробището... Самоубий се, ако искаш... – окуражи го Игуаната. – Всъщност очаквам това от мига, в който те оставих на свобода...

– Смъртта ще ме споходи, когато реши Бог... – бе спокойният отговор на галициеца. – Ако той изисква от мен да живея на този остров, където извърших неппростима грешка, ще остана тук дотогава, докогато ми нареди... – Капитанът му върна погледа със същата сила, сякаш изведнъж бе възвърнал енергията си и пак се чувстваше господар на себе си... – И ако нещо ме радва – добави той, – то е откритието, че нямаш дори и утехата да се оставиш на божие то милосърдие и на мисълта, че някой ден животът ти ще бъде по-малко уязвим. Каквото и да правиш, ти си осъден да бъдеш затворен в гнусното си тяло, докато го изядат червеите, а и след като не вярваш в ада, дори и там не ще се освободиш от него.

Оберлус се изправи спокойно. Изпразни лулата си, като я почука леко в скалата и направи леко движение с ръка, сякаш се сбогуваше с приятен събеседник.

– Хубава реч, старче... – каза той. – Много хубава. Но нищо от казаното до тук не ме засяга, защото го знам от преди... – Игуаната поклати песимистично глава. – Бях на шест години, когато четириима души ме завързаха и ме принудиха да се оглеждам продължително време в огледалото. От тогава до сега не е минал и ден, без да ме споходи този спомен, а колчем забравех, вие освежавахте паметта ми... знаеш ли на колко езици съм способен да разпознавам думата „чудовище“? На осемнадесет, включително на кечуа, китайски и малайски. Как бих могъл да

вярвам, че Бог съществува, след като той е имал смелостта да ме захвърли на земята с такава физиономия?... – Той отново се засмя. – Ако е съществувал някога, сигурно е умрял от страх или срам при вида ми.

Близко месец по-късно старият капитан разказа малко бързо и неразбрано за живота в родната Галиция, за суеверията в селото си и за странната гигантска бяла маймуна, която често придружавала рибарите и моряците от Алдан, когато се отправяли призори към лодките си.

После си припомни по същия начин и за чичо си Сантяго, когото обесили като „земен пират“. Щом чу това, Оберлус се сети, че бедният старец губи разума си ежедневно, или пък в него се развиваше бърз процес на сенилност, тъй като изпитваше съмнение и за най-обикновените неща.

– Какво означава „земен пират“? – поиска да узнае Оберлус, тъй като терминът бе нов за него, макар че вече бе истински морски пират.

– Такъв като моя чичо – бе логичният отговор. – Чичо ми Сантяго беше „земен пират“ и съвсем заслужено го обесиха на една смокиня.

– Но какво правеше?

– Той не беше родом от Алдан... – реши да доуточни испанецът. – Хората от Алдан никога не принуждаваха някой кораб да заседне... Той беше от вътрешността... Някъде от Оренсе...

– И как ги караше да засядат?...

– Както са го правили винаги „земните пирати“...

– Но как?... – нетърпението на Оберлус се засили.

Другият го изгледа изненадано, сякаш въпросът му се стори глупав:

– Със светлини...

– Светлини?...

– Светлини!... – Сега беше ред на стареца да прояви нетърпение. – Нима не знаеш какво представляват позиционните светлини на кораба?...

Оберлус не отговори, разбрал, че събеседникът му преживява един от честите си кризисни моменти и би млъкнал напълно, ако той забележеше, че темата го интересува изключително.

Така че подмина с мълчание въпроса, изкоментира нещо маловажно за смешната еволюция на двойката пеликани със сини крака, които вече танцуваха повече от три часа, без да се решат да сложат край на предбрачния ритуал, и изостави галициеца, който като че ли все повече се отдаваше на странните си натрапчиви идеи и шепнеше объркани заповеди, видимо предназначени за първия помощник-капитан на

„Мария-Александра“.

Но Оберлус се върна на въпроса през следващата седмица, когато го завари да готви в гърнето, пълно с кървавочервени раци, от гъмжащите с хиляди около колониите от морски игуани и семействата морски лъвове.

Тогава Алонсо Пертиняс му обясни наивно с изобилни подробности за хитростите, използвани от някои жители на Галиция, за да подмят чуждите кораби, плаващи близо до опасните им брегове, като ги карат да повярват, че се движат след друг кораб, спазващ правилния курс. Така затъвали край брега или се разбивали в някоя плитчина, бидейки подложени на незабавни набези на пиратите, които ги нападали с ножове и ги лишавали за брoени часове от товара им.

– Хитро – съгласи се Оберлус.

– Подло... – отвърна другият. – Най-подлият начин за грабеж, измислен от човека... Потопят корабите и давят екипажите им, за да се сдобият с куп напоени с влага вързопи... По-голяма част от ценната стока се пази под палубата и свършва винаги на морското дъно.

– Но е разбираемо, че който не притежава кораб, за да нападне друг, прибъгва до интелигентността си, за да то завлече до някое място, където може да го победи с по-малко усилия.

Капитан Пертиняс се вцепени изведнъж, сякаш в мозъка му, отказващ да работи от няколко седмици насам, си бе прокарала път идеята, че неговият палач го бе използвал, измъквайки му информация, която мислеше да използва някой ден.

Оберлус не каза нищо. Не направи никакъв коментар, но същия следобед, когато четеше на високата си скала и шпионираше от време на време пленниците с далекогледа, спря вниманието си на приведената фигура на стареца, който мъчително се изкачваше по полегатото било, водещо към ветровитите стръмни брегове.

Възрастният капитан достигна върха на помалко от четиристотин метра от мястото, където се намираше той, и след като се полюбува доста дълго на морето, миещо нежно незалетите от прилива скали, пое дълбоко въздух за последен път и се хвърли решително в пропастта.

Игуаната видя трагичния му пирует във въздуха, чу тъпия удар в скалите, полупотопени във водата, след което, визирайки го с далекогледа, се увери, че бе умрял веднага със счупен гръбнак.

Докато съзерцаваше играта на вълните с безчувственото тяло, преди да го повлекат навътре, Оберлус се замисли върху факта, че неговият Бог сигурно го бе изоставил или новото чувство за вина, още по-силно

от предишното, бе направило непоносимо съществуването му.

Поразходи погледа си из острова: красив, самотен и спокоен в прохладния екваторски следобед, усмихна се доволно на пейзажа и отново се потопа в четенето.

Бе напреднал много и вече не сричаше.

Двама поданици бяха малко, дори и в такова миниатюрно кралство като остров Худ и неговият владетел скоро го разбра.

Нуждаеше се от хора. Иначе самият той трябваше да се върне към работата: да обработва земята, да лови риба, да готви или да оправя цистерните, а това щеше да му попречи да посвещава цялото си време на действително желаното от него: да чете, да учи и да наблюдава до последната подробност всичко около себе си.

Корабите, които хвърлиха котва на острова през следващите месеци – една фалука, явно управлявана от пирати и величествен военен кораб с повече от шестдесет оръдия, не му дадоха възможност да се снабди с нови пленници, а напротив, принудиха го да се спотайва и да крие „своите“ през цялото време, докато останаха във „водите му“.

Двете плавателни средства се възползваха от престоя си, за да натоварят земни игуани и костенурки и Оберлус разтревожен забеляза, че популацията им бе започнала обезпокоително да намалява. От стотиците, които населяваха острова, когато той слезе на него, за някакви си пет години игуаните бяха достигнали до двадесетина.

Игуаните се възпроизвеждаха бързо и никога нямаше да изчезнат, но не така стоеше въпросът с костенурките, чийто жизнен цикъл бе бавен и ужасно сложен въпреки стотиците яйца, снасяни от женските, защото само една на около десет хиляди достигаше до зряло животно.

Някои капитани бяха открили вече, че маста от костенурки бе много по-ценна и доходна от китовата, като същевременно използваша черупката им, за да произведат украшения. Все по-често на архипелага идваха кораби, но не за да се запасяват с прясно месо за дългите пътувания, а специално да търсят удобен и доходен товар.

Оберлус знаеше, че може да се изхранва с игуани, яйца, риба и зеленчуци от градините си, но костенурчето месо от първия ден бе станало негово основно ядене. Той се безпокоеше, че може да дойде ден когато ще му липсва. В действителност костенурките от Худ, различаващи се по черупките си от тези в останалата част на архипелага, изчезнаха напълно.

Игуаната забрани на Мендоса и норвежеца да убиват костенурките, както и да ядат месото им, като ги заплаши със сурови наказания. Той

прибра животните в просторна пещера, превръщайки я в склад за живи същества, нуждаещи се от много малко грижи и храна; после възложи на чилиеца да отговаря за броя и сигурността им.

Норвежецът живееше с идеята за бягство и бе започнал да крие по тази причина част от дърветата, които морето изхвърляше на източния бряг. Той бе окуражен от надеждата, че един ден ще бъде в състояние да си построи сал, да излезе с него в открито море и да достигне след шест или седем дни до някой от другите острови на архипелага.

Но след като беше плавал повече от петнадесет години по тези географски ширини, Себастиан Мендоса знаеше със сигурност, че силното течение, зараждащо се от американския бряг, ще го изтласка безпогрешно на запад. Ако не му се усмихнеше късметът да попадне скоро на остров Чарлз или на южния нос Албемарле, това течение щеше да го завлече в Тихия океан и щяха да изминат месеци, преди наново да зърне сушата. Тогава съществуваше и възможността, ако случайно останеше жив, да попадне в ръцете на дивите човекоядни племена от Нова Гвинея или Маланезия.

Нужни му бяха лодка с гребла и платна, за да напусне Худ. Но той не знаеше, че неговият палач Игуаната Оберлус бе скрил в малкото заливче пленената от „Мария-Александра“ спасителна лодка.

Пусто, скалисто и с оскъдна растителност, островчето не предлагаше много скривалища в близост до морето, затова Оберлус избра най-простия начин, за да скрие лодката, като я напълни с камъни и я потопи в едно недълбоко и тихо място – точно на пет метра от границата, която, достигаха водите на най-ниските приливи. Там никой нямаше да се сети да я търси, нито пък можеше да я открие случайно. Но той знаеше, че там винаги ще му бъде на разположение, стига да се гмурне във водата, да я разтовари от камъните и да я пусне да плава отново. Беше хубаво китоловно катерче, сигурно и бързо, предназначено за осем гребци, харпунджия и боцман – една от тези прекрасни лодки, с които многократно бе преследвал китове в открито море или бе влачил на буксир някой ранен звяр.

– Натам, излязъл е да диша...!

Още звънтеше в ушите му възбуденият вик на вахтата, сочещ с ръка към мястото, където се бе появил големият бозайник. Без съмнение този беше най-веселият и прекрасен вик: единственото изречение, възбуждало духа му. В мига, в който капитанът заповядваше „Лодки във водата“ и скачаше пръв на носа на първата от тях, Игуаната Оберлус преставаше да бъде най-вонящото чудовище, кръстосващо моретата, за

да се превърне в най-смелия, най-хитрия и най-сигурния от всички харпунджии в Тихия Океан.

Оберлус мятеше харпуна като от стоманена пружина, освободена след месечно потискане. Един сух и кратък вик, сякаш удвояващ мощта му, за да отскочи незабавно назад и да позволи на въжето да се развива свободно, следвайки раненото животно в дълбините на океана.

Изглежда, Игуаната винаги знаеше точния миг, в който китът променяше посоката и стремглаво се насочваше към повърхността; той сякаш предчувстваше, като че ли шестото чувство му го подсказваше, дали китът ще напада, или си поема въздух, за да започне нова гонитба. Гребците и лоцманът се подчиняваха сяпко, защото знаеха, че благодарение на него спасяват кожата си. Оберлус беше неоспорим шеф, лидер, какъвто вероятно би трябвало да бъде и в живота, ако Природата не му се беше подиграла, дарявайки го с такава физиономия.

Но половин час по-късно, когато побеждаваше окончателно, бозайникът плуваше мъртъв на повърхността и опасността и възбудата от лова бяха преминали, Оберлус се превръщаше отново в „чудовището“, в „дяволското изчадие“, с което малцина се осмеляваха да разменят някоя дума.

Когато не ловуваше, Оберлус прекарваше деня на чист въздух, засанал в дъжд и пек на носа на кораба. Той предпочиташе да спи под откритото небе, сгъшен на дъното на най-голямата китобойна лодка, като почти никога не се възползваше от койката си в каютата, където нямаше навик да слиза, освен ако времето се задържеше много лошо и капитанът нареждаше да се освободи палубата.

По същия начин се хранеше самотен, в един ъгъл, в повечето случаи прав, а когато му дойдеше редът да се напие, го правеше, подпрял се на някоя стена, без да се присъединява към останалия екипаж, освен ако липсваше играч и го поканеха да попълни групата за игра на карти или зарове.

Обикаляше пристанищата все така самотен, като плашеше хората и никой не се приближаваше до него до мига, в който, вече в открито море, вахтеният известяваше с дрезгавия си глас:

– Натам, излязъл е да диша!...

Но за негово нещастие китовете не избобелстваха в океаните или поне не бяха толкова, че да му предоставят възможност да се чувства често господар на своя и чуждия живот. Точно това го накара да изостава лова и да се оттегли завинаги сред самотата на островчето.

В някои от следобедите по време на дългите пътувания, щом

забележеше водните струи, изхвърляни в далечината от бозайниците, си спомняше с носталгия малкото моменти, в които се бе наслаждавал на истинска пълнота и почти щастие. Струваше му се, че никога вече не ще се качи на кораб, защото след тези години на самота и независимост, не е способен да привикне отново с ужасените лица или презрителните подмятания на заобикалящите го. Сега беше Оберлус, крал на Худ, и беше научил какво означава да си свободен и в известна степен могъщ.

Първоначалният бунт и жаждата за мъст, предизвикали някои от действията му и принудили го да отвлече Мендоса и норвежеца Кнут, да подпали „Мария-Александра“, отстъпваха с времето пред дълбоката увереност, че в същност това бе съдбата му.

Той бе различен от останалите човешки същества и разликата не се състоеше само в уродливата му физиономия или в недъгавото му тяло. Беше различен и в поведението и в мислите си. Поради всичко това възгледите му за морала, за доброто и злото, естествено, трябваше да се различават от тези на останалото човечество.

Уврежданията, които можеше да причини, като осакатява или бие жертвите си, не можеха да се сравнят с причиненото нему – низвергнатия от дете; физическите наказания се забравяха с времето, но раните, нанасяни ежедневно, измъчваната духовност, не заздравяват никога.

Да убие човек за Оберлус беше равностойно на това да убие тюлен, защото същите хора го бяха убедили, че той не е част от техния „род“, нито пък е тяхно подобие. Очевидно е, че самото убийство на „себеподобен“ представлява кръвно престъпление за правосъдието.

Щеше ли да накаже това правосъдие вероятният убиец на чудовището като Оберлус? Самият той, Оберлус, беше убеден, че ако съдията го познава лично, ще оправдае или може би ще го поздравя, защото е освободил обществото от подобно бреме. Мъченията, обидите, побоят, ругатните, бичуването, осакатяването и даже убийството на Игуаната Оберлус не би изглеждало осъдително в очите на повечето хора, а следователно и обратното: мъченията, обидите, побоят, ругатните, бичуването, осакатяването и убийството на човек не би било осъдително в очите на Игуаната Оберлус.

И той не бе дошъл до това умозаклучение след дълги размишления; то му, бе вътрешно убеждение, основаващо се на най-дълбокото му подсъзнание, резултат от униженията на цял един живот.

Смъртта на Ласа, на Жорж, на капитан Пертиняс и на целия екипаж на „Мария-Александра“ не занимаваха съзнанието на Оберлус повече, отколкото смъртта на една костенурка, лова на акула или

прострелването с харпун на кит.

Игуаната чувстваше повече нежност и уважение към който и да е мъжки тюлен, от тези, които му правеха компания на върха на скалистия бряг, отколкото към което и да е човешко същество от този свят. И, разбира се, не би заменил живота на единия заради другия.

А и в известен смисъл се чувстваше еднакъв с островните мъжкари, осъдени на самота до деня на смъртта си, след като са били силни, храбри и абсолютни господари на дадена територия или харем, над който са властвали неоспоримо.

Ден след ден тези мъжкари се борят срещу други по-млади от тях за влияние в семейството, докато накрая годините и умората ги победят. Те се изкачваха трудно до върха на острова и заставаха там като постоянни стражи на ръба на пропастта, съзерцавайки отдалеч с примирение и носталгия предишното си царство, където бяха създали семействата си.

Оставяха да текат седмиците, а дори и месеците, неподвижни като живи статуи, докато изразходваха всичките си мазнини и се хвърляха ненадейно в пропастта със самоубийствен скок.

Някое утро, почти винаги беше утро, свеждаха глави и спокойно посрещаха смъртта.

Месец по-късно Оберлус отиваше да прибере дългите им зъби, криви и остри, които, преди да се научи да чете, се забавляваше да обработва грижливо през дългите часове на скука.

Онези стари мъжкари от години го съпровождаха с лошия си характер и ръмженето си, с несъкрусимата си гордост и способността си да страдат, поради което му се струваха много по-достойни за уважение и обич от всяко същество, способно да говори, да мисли и да го презира.

Трябваше да чака три месеца, за да го споходи късметът в една тъмна и безлунна, с ниски облаци, прикриващи звездите нощ; нощ, в която не се различаваха отделните предмети – дори и най-високите кактуси – на повече от шест метра разстояние. Най-накрая в далечината се появиха светлини, показващи, че идва кораб.

Оберлус ги изучаваше продължително с помощта на тежкия далекголед, като се опитваше да прецени на какъв вид плавателно средство принадлежат. После приложи на практика обясненията на стария капитан, запалвайки два груби фенера, закачени на краищата на дълъг прът.

След това се разходи по западния бряг, като постави пръчката на раменете си и се полюляваше по такъв начин, че внимателният вахтен

да помисли, че пред него в далечината плава не много голям кораб.

Ако капитанът на кораба знаеше или предполагаше, че се намира в околностите на Галапаговия архипелаг и се излага на опасността да се блъсне в някой от островите, беше логично да се успокои от присъствието на движещ се пред него кораб със същия курс и щеше да последва позиционните му светлини. Защото това означаваше, че докато те светят, той не рискува.

Когато този капитан осъзнаеше, че е било уловка, щеше да бъде късно. Корабът щеше да заседне в пясъка на брега или в някой риф близо до него.

Въпреки това капитанът на кораба или познаваше хитростта на галицийските пирати, или беше много сигурен в курса си, но сякаш не обърна внимание на светлините на Оберлус, а се отдалечи невъзмутимо на юг и остави островчето на много мили разстояние от курса.

Вече към разсъмване, отчаян, ядосан и примрял за сън и от умора, Игуаната Оберлус изостави товара си, загаси фенерите и се оттегли в пещерата, като прокллинаше стария капитан и абсурдните му истории.

При все това в душата си бе убеден, че системата трябва да е действателна и не бива да обвинява моряка за първата си несполука.

Беше въпрос за време и търпение.

А той разполагаше и с двете.

Търпението му даде резултат и при четвъртия опит някакво раздрънкано португалско корито, отплавало преди два месеца от Рио де Жанейро към китайските колонии, се разцепи като портокал, натъквайки се с носа на плитчините на югоизток и потъна за броени минути.

Само петима от екипажа му умееха да плуват и стигнаха с неимоверни усилия до брега. Оберлус наби първите трима и ги остави в безсъзнание, а другите двама намушка с нож, като им попречи да стъпят на брега. Пет нови пленници му изглеждаха много за момента, а нямаше и с какво да ги окове. Три беше прекрасно число, с което той можеше да се справя без проблеми.

Когато утрото преполови (макар че отливите не бяха твърде забележими на острова), морето освободи „Рио Бранко“ от скалния капан, а вълните и силното течение го изхвърлиха на брега, където и остана, а водата се оттичаше от голямата пробойна на носа.

Игуаната Оберлус никога не бе притежавал толкова неща. Изведнъж и благодарение на гениалността си беше богат човек. Хранителните продукти, мебели, дрехи, пари, морски карти, чинии, тенджери, прибори, оръжие и даже две малки оръдия; необходима бе цяла седмица, за да

могат с неимоверни усилия петимата му пленници да го довелкат до най-високата точка на острова. Остави ги там, идеално защитени и замаскирани, насочени към входа на залива. Почувства се горд. Две оръдия означаваха укрепване на „кралството“ и му даваха възможност да властва още повече над хората си, както и да отблъсква-нежеланите посетители.

Худ, убежището на морските птици, започваше да се превръща във важно място, от което светът щеше да се страхува и уважава.

Оберлус изпробва мощта на малката си лична батарея и се позабавлява да наблюдава паниката, която експлозиите всяваха сред фрегати, пеликани и албатроси. Те литваха ужасени и закриваха небето с крилата и изпразненията си.

Беше голяма работа да се превърне в собственик на толкова богатства – два топа и петима мъже – и да седи там и да дебне с далекогледа пленниците си.

Двама от новопристигналите, Соуса и Ферейра, изглежда, се примираха от първия миг със съдбата си – вероятно я считаха за временно приключение. Но третият, капитан Гамбоа, с високомерни обноски и побелели коси, макар и да не беше минал още четиридесетте, се показва неочаквано мълчалив и затворен в себе си. Имаше нещо в начина му на гледане и на приемане на заповедите, което накара Оберлус да разбере, че скоро ще му даде повод да го „накаже“. Въпреки безопасността си Игуаната предпочете да изчака самия португалец да му предложи повод за прилагане на правосъдието, тъй като желаше хората му да се страхуват. Той знаеше от опита си по различните кораби, че този страх трябва винаги да се основава на убеждението, че наказанията не са произвол.

В неговото кралство всеки, който зачиташе закона, макар и да не е съгласен, беше в безопасност. Той, Оберлус, издаваше заповеди, а останалите се подчиняваха.

Всъщност Игуаната провеждаше политиката на най-древните диктатури, управлявани от посредствени умове, които се стремят да се увеличат чрез властта. Капризите и анархията водеха единствено до размирици, отчаяние и бунт.

В деня, в който Гамбоа му дадеше повод да скочи срещу него, Оберлус щеше да я използва, без да се замисля. Щеше да му наложи „показно“ наказание. Сега засега го остави да действа, като го наблюдаваше отблизо и изчакваше търпеливо да стори грешка.

Поради увеличаване броя на поданиците Оберлус издигна Себастиан Мендоса до ранг на доверен човек и надзирател. И макар да се

съмняваше в него и в поведението му, той му разреши да обикаля острова сам и да контролира работата на другите. Ала му беше забранено да се спира продължително с някои от тях.

Игуаната си даваше сметка, че метисът го ненавижда до смърт заради отрязаните пръсти, но знаеше още, че за това се страхува от него повече от всеки друг на острова и че ще се грижи всичко да върви по заповедите на господаря му.

– Отсега нататък отговорността е твоя... – предупреди го той. – И ако искаш да запазиш останалите си пръсти, съветвам те да си отваряш добре очите... Вече не е нужно да работиш, ще ти подарявам едно шише ром седмично и малко хранителни продукти, но ще трябва да ме уведомяваш, ако някой мърмори, подтиква към бунт или не желае да се вразуми...

По този начин успя да раздели пленниците си.

От едната страна бе Мендоса с върното си куче, малоумния норвежец, който му се подчиняваше сяпко, а от другата бяха португалците, разделени на свой ред между тлеещото бунтарство на Гамбоа и мълчаливата смиреност на Соуса и Ферейра.

Би могло даже да се помисли, че за последните двама робството не беше толкова тежко бреме, защото не се различаваше значително от живота, който водеха на борда на кораба, където бяха вечно зависещи от заповедите на властния и пиян капитан. Там те бяха зле платени и още по-зле хранени. Избрали морето, за да преживяват по някакъв начин, изложени на хиляди опасности при отвратителните условия в „старото корито“, те вероятно си мислеха, че са заменили плаващия затвор с друг, по-сигурен и устойчив, очаквайки както винаги малко вероятното настъпване на по-щастливи времена.

За момента те се показваха доволни, че са спасили кожата си, като са се оказали единствените оживели от тридесет и шест членния екипаж. Всичкото, което изискваха от тях, бе да работят и да се подчиняват. А те бяха свикнали с това. Поради това, когато Гамбоа, който често бе злоупотребявал с ролята си на капитан, се опита да се сближи с тях, като ги подстрекаваше да предизвикат метиса и да рискуват живота си, опълчвайки се срещу чудовището, те си направиха оглушки. И предпочетоха да не се забъркват.

Гамбоа – Жуао Батиста де Гамбоа и Коста – откри скоро, че е останал сам с желанието си за борба и свобода. Той разбра още, че похитителят му го наблюдава със специално внимание в очакване на действията му. Но Гамбоа бе чонек, навикнал да командва, а не да се подчинява.

Той не бе роден за роб и единствен знаеше, че Оберлус го бе измамил със светлините.

През онази нощ Гамбоа беше на вахта на мостика на „Рио Бранко“ и бе решил на своя глава и без да се консултира с капитана, да следва посоката на непознатия кораб, който се движеше в далечината пред него. В резултат на неговата наивност и самонадеяност капитанът и почти всичките му другари се озоваха в онзи час на дъното на Тихия океан. От кораба остана само куп трески, а той, Жуао Батиста де Гамбоа и Коста, се превърна в роб на измамия го по този начин.

Следователно не само естественият стремеж за свобода подсилваше желанието му за бунт, а най-вече отчаяната му жажда за мъст.

За по-малко от двадесет и четири часа Игуаната Оберлус се бе превърнал за Гамбоа в натрапчива фикс идея, олицетворение на всичко омразно и презряно на този свят, в хищен звяр, който той бе длъжен да унищожи дори с цената на собствения си живот.

Възможностите му за успех бяха нищожни. И той го знаеше. Но въоръжен с търпение, Гамбоа се надяваше да открие слабото място на похитителя си. В края на краищата и въпреки външността си, неговият враг бе чисто и просто едно човешко същество като всяко друго. А хората рано или късно грешат.

И той, Жуао Батиста де Гамбоа и Коста, щеше да чака този ден.

Ниня Кармен, дъщеря на дон Алваро де Ибара, се беше родила в Кито, древната столица на Северната провинция на Империята на инките, където, както казват, се бе родил също и принц Атауалпа, плод на любовта на император Уайна Капак с една туземка, който по-късно щеше да свали от трона по-големия си брат Уаскар.

Уаскар щеше да умре от ръцете на Атауалпа, а последният – на ешафода на Писаро; Писаро – от смъртоносните кинжали на привържениците на стария си приятел Алмагро, а Алмагро бе екзекутиран преди това от самия Писаро.

Можеше да се каже, че цялата тая река от кръв, смърт и насилие, бе белязала по трагичен начин града Кито и семейство Ибара, тъй като по-големият брат на Ниня Кармен, Алехандро, бе умрял, пронизан с нож в сърцето в някакъв глупав дуел, а чичо й Хуан – от ръцете на разбойници.

Освен това се твърдеше, че от страна на баба си по майчина линия, Кармен де Ибара – Ниня Кармен за близките й – има във вените си не малко кръв от рода на Атауалпа, а клон от Ибара се бяха сродили с друг клон от Писаро.

Резултатът от подобно смесване на раси бе една не дотам висока девойка, но с ясно изразени и провокиращи форми, издължен овал на лицето, леко орлов нос и чувствена и обещаваща уста. Водопад от права и гъста гарвановочерна коса се спускаше почти до кръста й, скривайки често половината от лицето, лице на което блестяха две огромни тъмни и загадъчни очи, чийто поглед се считаше за най-тайнствен и покоряващ в града.

Никой не би се осмелил да определи Ниня Кармен като класическа креолска красавица, но бе очевидно, че в Кито и цялото Северно кралство не съществува друго момиче, по-желано от мъжете, което само с присъствието си да събужда толкова горещи страсти.

По тази причина и както можеше да се очаква, на осемнадесет години Кармен де Ибара избра измежду многобройните си ухажори и реши да се омъжи за Родриго де Сан Антонио – най-хубавия, мъжественния, симпатичния, великодушния, благородния и умния сред богатите наследници в областта, чийто баща притежаваше обширни имения в Амбато, Лоха и Самора.

Пищната сватба привлече всички, които се смятаха „за нещо“ от Лима до Картагена де Индиас и двойката се установи в Сан Агустин в красив дворец в подножието на вулкана Котопакси на ден път с кон от столицата.

Мястото изглеждаше избрано от боговете, за да се наслаждават на всичко, с което същите тези богове бяха обсипали земята, за да направят живота им по-щастлив и затворени там, почти без да се показват. Влюбени до болка, те живееха един за друг сред щастието на взаимното притежание, превърнали се в едно съвършено цяло, което се хранеше от само себе си в някакъв ритуал на любовно самоизяждане.

Но един ден сутринта точно когато навършваше двадесет и една години, Ниня Кармен откри, че изпитва необходимост да се почувства свободна, да бъде самата тя, да избяга от този омагьосан кръг, създаден с нейна помощ, и да си докаже или да докаже на света, че не се е превърнала в собственост на своя съпруг, макар Родриго де Сан Антонио да бе станал нейна собственост.

Размишлява върху това два дни и две нощи, през които сякаш я съветваше нечий дрезгав глас, и реши, че би ѝ харесало да се люби с братовчед си Роберто, за когото знаеше със сигурност, че е дълбоко влюбен в нея, но не бе му обръщала никакво внимание; отиде да го търси и легна с него.

Повтори приключението си пет или шест пъти за две седмици, остави да изтече месеца и разказа за случилото се на Родриго.

Бедното момче отказа да ѝ повярва в началото. Но накрая се предаде, поразен от мъка пред настойчивостта и изобилието от подробности, с които го затрупа тя, и изумен се опита да проумее причините.

– Прииска ми се – бе отговорът.

– Но защо?... – настояваше измъчено той. – Не ме ли обичаш вече? Не съумях ли да те направя щастлива?...

– Да-а... – съгласи се Кармен де Ибара непринудено. – Обичам те повече от всичко на света, още съм влюбена и теб и ме правиш щастлива във всичко... Но исках да го направя и го направих.

– Така, без нищо?...

– Така, без нищо... – потвърди тя. – Чувствах се прекалено обвързана с теб, прекалено затворена в нашата любов и ми бе нужно да разбера какво означава да си свободна... – Помълча. – Изведнъж открих, че ти принадлежа дори и в най-скритите си мисли, че си нахлул в най-съкровеното кътче на душата ми и си се разположил там като абсолютен господар... – Тя дръпна перденцето и погледна през широкия прозорец към върха на красивия, вечно заснежен вулкан. Без да отмества погледа си, добави: – И реших да покажа на самата себе си, че мога да те прогоня, щом пожелая...

– Но аз не съм го направил насила... – взе да протестира Родриго де

Сан Антонио. – В замяна на това приех ти да станеш абсолютна повелителка на тялото ми, на тайните и душата ми...

– Това, че ми принадлежиш, не е достатъчно, за да ти принадлежа и аз... – започна да обяснява Ниня Кармен със спокоен тон. – Моята свобода ме тревожи, не твоята.

– Това е безсмислено.

– Не и за мен... А аз решавам. Навърших двадесет й една години и не искам някой ден, вероятно на шестдесет години, да се замисля за живота си и да открия твърде късно, че съм се ограничила да бъда робиня на един мъж и някакви чувства. Родих се свободна и искам да продължа да се чувствам свободна на всяка цена...

– Макар и заради това да изгубиш всичко, което обичаш? – пожела да узнае той.

Тя твърдо кимна е глава:

– Дори така.

Това бе последното изречение, което размениха в живота си. Родриго де Сан Антонио се обърна, напусна просторния остъклен хол, откъдето често наблюдаваше залеза на слънцето по склоновете на Котопакси и вече навън, я погледна отново, изправен до коня си, с ръка, здраво стиснала приклада на пистолета. Но, изглежда, разбра, че не е в състояние да убие тази, която толкова много обичаше, избухна в плач, качи се на седлото и напусна завинаги дома си.

Родриго де Сан Антонио се скита из Кито две дълги години – кладушката се сянка на самия себе си – и после се захвана с едно безумно приключение по Амазонка в търсене на приказното богатство на генерал Руминяци и умря, изяден от комарите и маларията на брега на река Агуаруна, без да проумее къде беше сгрешил.

От своя страна Кармен Ибара, все още Ниня Кармен за някои, се върна в къщата на родителите си, отказа да даде каквото и да е обяснение за пропадането на брака си, дори и на овдовялата си сестра, с която споделяше дългите часове на самота и покой; както и отказа да приема посещенията на силно желаещия я и влюбен в нея братовчед Роберто.

Щом разбра за смъртта на съпруга си, тя се облече в траур и присъства равнодушна на погребението на душата му, макар сестра й да усещаше, че плаче с часове сред самотата на спалнята си.

Баща й, високомерният и строг дон Алваро, се превърна от този момент в посьрнало и вяло същество, сгърбен и с наведена глава, който сякаш се срамуваше пред света заради извършеното от дъщеря му престъпление, което никой не беше в състояние да обясни истински.

Година и половина по-късно, след като свърши траура за Родриго, Ниня Кармен реши да предприеме дълго пътуване, което да ѝ помогне да забрави, и се качи в Гуаякил на кораб, плаващ за Панама, за да пресе-че провлака и продължи за Испания.

Там, на един дворцов бал, се запозна с Херман де Ариага – авантюрист в зряла възраст, със съмнителен морал и бурно минало – влюби се в него и му се отдаде след малко повече от седмица.

Изненадващо, въпреки всепризнатия опит в гоненето на фусти и славата си на мошеник в това отношение, кавалерът Ариага загуби ума си по младата креолка и твърде скоро двамата се превърнаха в най-сму-щаващата и едновременно най-щастлива двойка в кралството.

Късметлия в сметките, динамичен и със солидни връзки, Херман де Ариага смири глава, започна да забравя предишните си увлечения, кои-то му пречеха да бъде по-полезен за самия себе си, и завърши с произна-сянето на дума, за която се бе заклел, че никога не ще излезе от устата му: брак.

– Необходимо ми е да помисля... – отговори Ниня Кармен.

– Да помислиш за какво? – взе да протестира той буйно. – Разбира-ме се добре както в спалнята, така и извън нея и мога да ти предложа удобен и охолен живот... Какво повече е нужно, ако и двамата сме свободни?

– Това... Да бъдем свободни...

Херман де Ариага не го проумя в началото и си помисли, че е готов отговор или някакво женско кокетство и изчака известно време, сигурен в чувствата и на двамата.

Голяма бе изненадата му, когато на връщане от кратко пътуване по служба Кармен Ибара му съобщи с абсолютна безцеремонност и непринуденост:

– Граф де Риосеко ме покани да разгледам имението му в Севиля и аз приех... Тръгваме утре.

Въпреки големия си опит с жените и всепризнатата си самоувере-ност, позволила му веднъж да спечели цяло състояние на карти, кавале-рът де Ариага трябваше да седне объркан и да поклати два пъти глава, преди да измърмори недоверчиво:

– Какво каза?...

– Че отивам в Севиля с граф Риосеко.

– Не говориш сериозно!...

– Съвсем сериозно... Багажът ми е готов и ще ме вземат на разсъмване...

- Но защо?...
- Защото ми харесва...
- Какво целиш да кажеш с това, че ти харесва?...
- Същото... Харесва ми и след като съм свободна да го направя, го правя...
- Без да те е грижа какво чувствам или мисля...
- Не трябва да мислиш или чувстваш нищо... Графът е приятел и отивам с него, защото ми е забавен, интересен и ме развлича... – погледна го тя с известна изненада. – Какво лошо има в пътуването?
- Че познавам граф де Риосеко... – прозвуча отговорът. – За него е все едно и също да легне с жената на приятеля си или със самия приятел, а домът му се слави с оргиите, които организира...
- Знам – съгласи се тя. – Но това не ми пречи разговорът с него да ме развлича... И ти гарантирам, че няма да спи с мен, докато аз не пожелая, което е твърде вероятно... Като мъж не ме привлича, защото съм влюбена в теб...

Наблюдаваше я стъписан.

- Влюбена в мен, а тръгваш с друг?...
- Именно затова го правя. Нужно ми е да се почувствам свободна, за да го направя; да знам, че не завися от теб, че макар и да те обичам, да те желая непрекъснато и да изпитвам нужда да се любим всеки час, си оставам господарка на себе си и понрави ли ми се нещо, го правя.
- Даже и ако ме наранява?...
- Даже и тогава...
- Трудно ми е да те разбера...
- Никога не съм те молила да ме разбираш... – каза тя. – Само да ме приемеш такава, каквата съм... – изгледа го продължително с нейните тъмни, дълбоки и загадъчни очи. – А това, което искам сега, е да ме вземеш на ръце, да ме отнесеш в спалнята и да ме любиш, както умееш...
- Няма да мога, след като знам, че утре отиваш при друг.
- Ще можеш... Сигурна съм. – Замълча. – Но искам да ти е ясно, че фактът, че те желая, не ще ме накара да променя намерението си. Утре отивам в Севиля.

Любиха се: както никога досега, страстно и почти отчаяно, а тя повтори неведнъж и дважд, че го обича, че е негова и че не е възможно да съществува на света нещо по-прекрасно от изживяването на подобни мигове.

Заспаха доволни и изтощени, но на разсъмване Херман де Ариага

откри смаян, че Ниня Кармен си беше отишла наистина.

Друг мъж, по-малко самоуверен и опитен, би сложил край със самоубийството си, тъй като преживя най-тягостните, празни и мъчителни дни в живота си, макар че се опита да намери утеха за нещастieto си в бившите си любовници. Беше като сън или горчив кошмар, от който се събуди месец по-късно, сигурен в себе си и решен напълно да забрави креолката.

Но креолката го потърси отново, каза му, че го обича и се нуждае от него, увери го, че не се е случило нищо между нея и граф де Риосеко и че е решила да приеме предложението му за брак, ако още е в сила.

Всичко тръгна по старому и пак бе красиво и страстно, забравиха старите облаци, докато петнадесет дни преди сватбата тя му съобщи неочаквано, че графът я кани на ново пътешествие и ще замине с него.

Кавалерът де Ариага не каза нищо. Нареди да впрегнат каляската му и предприе дълго пътуване из Европа, за да умре следващото лято във Флоренция, жертва на чумата.

Кармен де Ибара – почти никой не я наричаше вече Ниня Кармен – изчака една година завръщането на благородника, но като научи новината за смъртта му, пак се облече в траур и се завърна в Кито, където се затвори вкъщи да си спомня за мъжа, когото обичаше, и да наблюдава безпомощно бавната агония на съсипания си баща, умиращ от мъка и срам, неспособен да действа, разорен и самотен.

Понякога Кармен де Ибара се питаше дали натрапчивото желание да бяга от всички и да се чувства свободна компенсира страданията ѝ след това, както и страданията на останалите, но никога не намираше задоволителен отговор на този въпрос.

Дори тя самата не разбираше причините за бунта си и за безумния и неконтролируем импулс, който я изваждаше от релси и покриваше разума ѝ с тъмен и непроницаем воал за каквато и да е светлина или размисъл. Колкото пъти стигнеше до щастието, го отхвърляше и въпреки че по-късно се ненавиждаше за това, не бе в състояние да спре необуздания си бяг към саморазрушение, щом онзи дрезгав и дълбок вътрешен глас ѝ заповяда да скъса с всичко и да предприеме неразумно бягство към свободата.

Сама в изоставената градина – сестра ѝ пак се беше омъжила и сега живееше в Латакунга – тя се вглеждаше в спомените си, извиквайки в паметта си физиономии на мъжете, които бе обичала, щастливите дни в имението в Котопакси или чудесното пътуване с Херман де Ариага до Аранхуес през пролетта, когато търсеха скрития параклис, в който

желаеха да се оженят.

Цялото това щастие бе останало завинаги в миналото ѝ и тя го знаеше, но още не бе способна да си обясни защо бе така.

Почти година по-късно почина баща ѝ и по време на погребението се запозна с Диего Охеда, който я впечатляваше с държането си и напращиво ѝ напомняше за нейния съпруг Родриго де Сан Антонио.

От своя страна Диего Охеда се влюби в Кармен де Ибара, щом я видя и бе привлечен от слабата ѝ фигура, тъжния ѝ поглед и най-вече от безпомощния ѝ вид, който даже тя не съзнаваше, но който привличаше още повече мъжете.

Той идваше често на гости въпреки несъгласието на пуританското си семейство, убедено, че тази жена носи нещастие на мъжете, с които се сближава, и желаещо да спазва приличие, тъй като Диего Охеда бе женен, макар и от години да живееше разделен от съпругата си.

При едно от тези посещения той говори за пътешествието, което бе извършил неотдавна до Вълшебния архипелаг, и за намерението си да се установи там, като изгради на остров Идефатигабле фабрика за производство на ценно костенурково масло.

– На Галапаговите острови ще основа империя за теб и мен, ако ме придружиш... – заключи той. – Там ще живеем спокойно, далеч от света, само ти и аз.

– Сами?...

– Ще заведем няколко двойки индианци. Знаем, че мога да разчитам на тях и че са верни, честни и работливи... Тези острови са рай и чакат някой да отиде там да си ги присвои...

– Ще помисля за това... – обеща Кармен. И изпълни обещанието си, размишлявайки дълго, като си представяше, че животът на архипелага ще бъде едно завръщане към годините в имението Котопакси.

Диего Охеда бе мил, културен, привлекателен и много чувствен на вид, пък и не притежаваше детинския и леко собственически дух на Родриго, нито властния характер на Ариага; бе това, от което се нуждаеше Кармен де Ибара, за да уреди отново живота ѝ сега, след като баща ѝ бе починал, а майка ѝ се бе преместила да живее при сестра ѝ в Латакунга. Следователно нямаше на кого да дава отчет за постъпките си и приключението до Галапаговите острови ѝ се стори най-логичното и примамливото при нейното положение.

Накрая прие поканата и два месеца по-късно потеглиха от пристанището в Гуаякил на борда на грациозния и елегантен платноход „Илусион“, в компанията на първите петнадесет индианци, на един мълчалив

капитан и шестчленен екипаж.

До този момент Диего Охеда, както винаги кавалер, не се беше осмелил да я докосне за ръката. Желаше я страшно, но искаше тя самата да определи деня и часа, в който да му се отдаде...

Това бе незабравимо пътешествие въпреки оскъдното пространство на кораба, натоварен догоре с всичко, което щеше да им е нужно после на острова сред спокойно море, обичайно за тези ширини, и почти без никакъв вятър, побутвани едва-едва от лекото течение, идващо откъм перуанския бряг.

Същото течение ги отклони няколко градуса на юг, отдалечи ги от запланувания бряг, но в средата на втората седмица вахтеният видя суша и все по-ясно пред тях се открояваше пустинно, скалисто и самотно островче, убежище за игуани, пеликани и гигантски албатроси, което се простираше от спокойните плажове и малкия залив на север до дивите и сякаш нарязани като с нож скалисти брегове на юг.

Докато плаваха покрай брега съвсем близо до сушата, час преди да се стъмни, в очакване на заповедта на капитана да се приберат платната и да се пусне котва, Ниня Кармен, облакътिला се на борда до Охеда, посочи един закътан плаж с бял пясък и рече:

– Иска ми се да се изкъпя на този плаж и да ме любиш на светлина-та на огъня.

Игуаната Оберлус видя идването на платнохода, затвори пленниците си, взе оръжието и от кактусовата горичка започна да следи екипажа, който пускаше лодка във водата, двойката, която скочи в нея и се приближи, гребейки без да бърза, до брега.

Тръгна след тях, почти пълзешком, подобно на дебнеш тигър, до малкия плаж в дъното и забеляза как тя се съблича бавно и спокойно в падащия мрак, за да се гмурне после в чистата и хладка вода.

През това време мъжът се занимаваше с паленето на голям огън със сухи клони, после разстла едно одеяло на пясъка и на свой ред се съблече, за да се топне в морето, и накрая изчака тя да дойде при него в тъмнината на нощта.

С мократа гарвановочерна коса, падаща по гърба ѝ, с червеникавата влажна кожа, отразяваща пламъците и огромните, черни очи, искрящи от желание, Ниня Кармен се стори както на Диего Охеда, така и на дебнешия в мрака мъж най-изключителното и невероятно видение, което можеха да си представят.

Тя се отпусна на одеялото, сведе глава и се усмихна на Диего Охеда, който започна да я гали треперещ, несъмнено очарован, че това

нереално и почти божествено същество ще бъде негово.

После се наведе да я целуне, с една дълга, сладостна и гореща целувка, която тя му върна с любов, а накрая с цялата сила и деликатност, на която се чувстваше способен, проникна в нея.

Едва бе го направил и усети, че някаква кокалеста и силна ръка, подобна на лапа, го стиска за рамото и го блъска назад, и има време само да различи демоничното лице на някакво изчадие, излязло от ада, преди дългото и остро мачете да се забие в стомаха му и да го разпори от край до край.

С предсмъртен стон Диего Охеда се прегъна на две в мига, в който Ниня Кармен отвори очи, забелязала, че е излязъл от нея, за да го намери окървавен и умиращ и да открие в същото време смразяващото лице на деговия убиец.

Поиска да извика, но не успя, защото загуби Съзнание.

Игуаната Оберлус отстрани ранения, свали вонящите си панталони и за пръв път в живота си проникна в жена, като я облада с безумна ярост, наблюдаван все още от очите на мъжа, чийто живот си отиваше с всяка секунда.

Бе много дълга нощ. Вероятно най-дългата нощ в историята на острова; нощ, през която умря един мъж, а другият не се умори да изнасилва една беззащитна жена, която колкото пъти дойде в съзнание, го загубваше отново ужасена.

Едва половин час преди разсъване Оберлус се изправи, обхвана здраво новата си жертва и ловко се покатери на върха, където бе скрил топовете си.

Зареди ги докрай, струпа близо до ръката си нови муниции и търпеливо зачака пукането на зората.

Екипажът и пътниците още спяха, когато някакъв снаряд изсвири над главите им. Вторият проникна встрани, близо до кърмата, а третият и четвъртият превърнаха крехкия платноход в куп димящи трески.

Андинските индианци не умееха да плуват и потънаха моментално с кораба. И макар моряците да се опитваха да стигнат до брега с нечовешки мъки, той ги преследваше с топовни изстрели, докато ги разпердушени по средата на пътя.

След петнадесет минути над острова отново цареше тишина и хилядите морски птици започнаха да се връщат по родните си места.

Когато Ниня Кармен се пробуди в ранния следобед, откри, че са я сложили да легне на груб нар, гола и вързана с дълга верига към желязна кука, забита в средата на огромна пещера, с високи стени и дрезгава светлина.

Измина доста време, докато се върне към действителността, а в паметта ѝ изплуваха ужасни сцени, за които имаше усещането, че ги е изживяла предишната нощ. Бе нещо като безумен хаос от образи, с които се смесваха тъжният израз и пепелявото лице на Диего Охеда в момента, когато падаше пронизан от мачетето, с животинското, нечовешкото и сатанинското изражение на едно странно същество, на нещо като дяволско изчадие, родено в непрогледна тъма.

Нищо от това не изглеждаше логично и тя зачака, с отворени очи, вперила поглед в тавана, сякаш вярваше, че нелепият кошмар ще се разсее и тя пак ще се озове в койката си на кораба или в къщата си в Кито.

Но не стана така.

Грапавият и почернял таван си стоеше над главата срещу лицето ѝ, а предметите ѝ се струваха все по-ясни на меката светлина, която проникваше през малките дупки в стените. Кресливото грачене на стотици чайки и фрегати се долавяше отчетливо отвън. Беше будна. Жива и будна, а случилото се не бе плод на сънища или болно въображение, а тревожна действителност.

Онова отвратително създание бе от плът и кръв и то бе убило зверски мъжа, готвещ се да се превърне в неин любовник, и я бе обладало неведнъж и дважд в дългата неописуема нощ.

А сега я държеше тук, окована, вързана за стълба като голо куче, поробена „тя“, която най-много от всичко в света обичаше свободата.

Помъчи да се изправи и вик на болка се изтръгна от устата ѝ. Чувстваше, че вътрешностите ѝ горят и свеждайки поглед, разбра, че още кърви, сякаш изнасилването бе станало с остър предмет. Краката отказваха да я държат и тя проумя, че освен това е била содомирана и кърви откъм ануса.

Прехапа устни, за да не извика пак или да избухне в неударим плач, защото бе плакала достатъчно през живота си заради собствените си грешки и не искаше да го прави сега, когато се смяташе невинна за новото си нещастие.

Позачисти се, доколкото можа, спря кръвоизлива с парче от чаршафа, изцапано със засъхнала кръв и потърси вода, за да се измие.

Веригата, хваната за крака ѝ със скоба, която се затягаше с винт, ѝ позволяваше да се движи спокойно в пещерата, но не и до най-

далечната ѝ точка, където забеляза три големи сандъка и грубо скован нар.

От тавана капеше кристално чиста вода и се събираше в остроумно направен съд от големите, свързани една с друга черупки от водни костенурки, откъдето тя засити жаждата си, опитвайки се да заглуши болката. После пак седна на крайчеца на леглото и размишлявайки, разглеждаше всичко около себе си.

Не можеше да си представи кое беше онова нещо и откъде беше дошло, но от спомените ѝ за него ставаше ясно, че наподобява на звяр или дявол отколкото на човешко същество, въпреки че държането му, ако се съдеше по предметите в пещерата, бе несъмнено на човек.

В единия край на грубата маса имаше натрупани книги, а на средата ѝ отворен, се намираше нещо като дневник. Взе го. Две трети от него изглеждаха написани на френски език, от който едва разбираше някоя дума и затова, с големи усилия установи, че се касае за описание на пътуванията и преживяванията на някакъв моряк. По-нататък, почти към края, дребният и красив почерк отстъпваше място на големи и неравни букви, които рязко контрастираха с предните.

Първото испанско изречение, но написано с отвратителен правопис и почти нечетливо, все пак означаваше нещо:

Той умря и историята му свърши дотук. Умря, защото се сблъска с мен, Оберлус, крал на Худ и водите му, известен преди това като Игуаната...

Извика в съзнанието си образа от кошмарите и се убеди, че нейният изнасилвач всъщност прилича повече на игуана, отколкото на истинско човешко същество. Следователно той трябваше да бъде Оберлус, крал на Худ, а от това, което знаеше за архипелага, Худ беше най-южният от островите, едно толкова нищожно и отдалечено островче, че дори не влизаше в експлоатационните планове на Диего Охеда.

Затвори очи от болезнения спомен за него и я връхлетя съвсем ясно изразът му на изненада и агония, когато започна да се накланя с тяло, разпорено от край до край. Още веднъж съдбата я караше да навлича нещастия на хората, които обичаше и никога нямаше да успее да се отърве от това проклятие, защото то беше в самата нея и в собствената ѝ воля, и не зависеше от външни фактори.

През петте месеца в Кито, седмицата в Гуаякил и десетината дни плаване сред спокойните води на Тихия океан, тя бе отстоявала на идеята да се отдаде на Охеда, макар и да го желаше, да ѝ се искаше, и дори да се нуждаеше от това. Би могла по същия начин да изчака още една

нощ до пристигането на някой от големите острови, където мислеха да се установят завинаги, но без да знае по каква странна причина, дрезгавият и властен глас ѝ нареди, щом съзряха спокойния плаж, че точно там и никъде другаде трябваше да се любят за пръв път с Охеда.

Там, на мястото, където я е очаквал и звярът.

Не си беше дала сметка дотогава, че същия глас ѝ бе заповядал да тръгне на пътешествие с граф Риосеко, а още по-рано, да стане любовница на братовчед си Роберто.

Но сега, самичка в пещерата, тя позна тембъра на гласа, който не я тласкаше към свободата, както винаги се бе убеждавала, а я беше довел до провала ѝ окована по този начин в самото сърце на най-пустия от островите и във властта на най-отвратителната твар, съществувала някога.

Или ставаше въпрос за наказание?

Може би небето не се задоволяваше с наказанието, което самата тя си беше наложила, отхвърляйки дадените възможности да бъде щастлива, и бе решило да я осъди на истинско робство, доста различно естествено от всичко, което глупавото ѝ въображение си бе представяло до момента.

Но каква вина имаше Охеда? Защо трябваше да заплати с живота си подобно на Родриго или Херман де Ариага?

Четири Смъртни случая, тъй като включваше и възрастният си баща, бяха прекалено много, за да тежат на съвеста ѝ заради простичкото престъпление да откаже да принадлежи изцяло на един мъж.

Още от самото пробуждане на разума и Ниня Кармен бе свикнала да се бунтува срещу овчедушието, с което останалите жени, включително майка ѝ и сестра ѝ, се съгласяваха да се превърнат в лична собственост на съпрузите си, покорни и примирени с ролята си, която се свеждаше почти до състоянието да бъдат обикновени робини на господарите си, твърде често тирани, безмилостни, алкохолици и грубияни.

Майка ѝ, деликатна и умна андалуска, трябваше да понася безропотно високомерието и деспотизма на дон Алваро, непреклонен като съпруг, но който се огъна през „безчестието“ на дъщерята и се превърна в това, което си беше в действителност: една недодялана статуетка от пяск и глина.

Преди да се омъжи, с изненада установи, че приятелките ѝ трепереха понякога, щом се заговореше за съпрузите им, а смешният годеник на нейна братовчедка, сестра на Роберто, я бе смъмрил в брачната нощ, защото забелязъл, че е започнала да се възбужда.

– Как се осмеляваш? – ѝ бе извикал той. – Нима това е присъщо за

добродетелна жена от благороден испански род? Приличаш на индианка!

– Тогава престани да се движиш... – го бе помолила жаловито тя. – Не съм в състояние да се въздържам, ако се движиш по този начин, нагоре-надолу.

– Моли се... – бе отговорът на екстремения благородник. – Моли се, което е твое задължение, докато аз се „движа“ с цел да създам син и да изпълня дълга си.

Онзи развратник, за когото искаше да се продъни в ада и който бе ударен от гръм в степите на Каямбе, използваше братовчедка й, както би използвал коня, ботушите или каната си, с която пиеше, и освен това си позволяваше да я прави смешна пред хората, той, който в действителност бе истински мухльо и бърборко и разваляше всички събирания.

Може би тези несправедливости я бяха засегнали и попречили да се отдаде открито и напълно на Родриго де Сан Антонио, на Херман де Ариага и дори на Диего Охеда, макар да ги обичаше.

А сега се намираще тук, подчинена накрая на един-единствен мъж (дали това изчадие бе наистина такъв?), окована, поругана, насилена и унижена, както никога не са били братовчедка й, майка й или коя да у друга жена в света.

Оберлус, крал на Худ!

Чу някакъв шум навън и забеляза прегърбена и деформирана сянка, очертала се на пода край входа и трябваше да стисне зъби, за да не извика от ужас, щом силуетът му зае дупката на вратата.

Той остана малко на входа, несъмнено за да привикнат очите му – единственото хубаво нещо, с което Господ бе надарил това отвратително лице, – а след това пристъпи леко понакуцвайки и спря пред нея, като я наблюдаваше с пронизващ поглед, сякаш за да я хипнотизира.

– Как се казваш? – запита властно той.

– Кармен... Кармен де Ибара.

– Кармен де Ибара... – повтори той. – Добре... Отсега нататък няма да имаш име. Ти си единствената жена на острова и следователно то не ти е нужно... И чуй ме, защото казвам нещата само веднъж... – предупреди я той. – Тук заповядвам аз и който се подчинява, живее, а който не, умира, тъй като смъртта не е най-лошото наказание, което мога да приложа... Всякога, щом направиш нещо, за да ме ядосаш, ще получаваш двадесет удара с камшик, а ако обидата е тежка, ще ти отрежа пръст или ръка – усмихна се и гримасата на устата му, с прогнили зъби, я изплаши още повече, ако това беше възможно, от неописуемата му грозота. –

Мога да бъде много жесток, когато си го поставя за цел... – продължи той. – Така че внимавай, ограничи се да поддържаш къщата чиста и си разтваряй краката, щом ти наредя, и ти гарантирам, че ще живееш спокойно, докато се уморя от теб... Разбра ли?

Тя се съгласи мълчаливо, убедена, че той говори съвсем сериозно, а Игуаната Оберлус започна да сваля панталона си, докато заповядваше:

– В такъв случай легни на леглото и си разтвори краката!

Унизена, неспособна да отрони и една дума, онемяла от ужас, безпомощна и стъписана като птица пред погледа на анаконда, Кармен де Ибара се отпусна на леглото, затвори очи, разтвори крака и простена, когато проникнаха в нея, разкъсвайки и раздирайки я до болка.

После отново загуби съзнание, като почувства върху тялото си лепкавия и отблъскващ допир до безформеното същество, което освен това силно желаше да я целуне по устата.

Вече бе истински крал, господар на остров, на една жена и петима мъже, две оръдия, съкровище и недостъпен дворец.

Вече бе истински крал, след малко повече от година или може би две, когато реши да се опълчи срещу света и този свят бе започнал да му изплаща щедро и без възражения данъка, който той искаше като компенсация за предишните си страдания.

Дузина човешки живота, три кораба, девет или десет роби, от които му бяха останали половината, една красива жена, книги, оръжия, пари и стоки... Всичко това му се даваше сега със същата лекота, с която по-рано му се отказваше дори правото да се счита за човек, и той се проклинаше заради глупостта си, че не бе поискал по-рано онова, което смяташе, че му принадлежи.

Години наред преживяваше самотата и мъката си на носа на кораба, изложен на вълните, дъжда, вятъра и безмилостното слънце, вечно в очакване на приятелски глас, на любезен жест или в дебнене на справедливост от страна на онези, които отказваха да приемат, че няма вина, че се е родил гърбав. И години в споделяне на самотата с дивите зверове от скалистия остров.

А сега изведнъж откриваше, че всичко е твърде просто и бе достатъчно да се разменят ролите на жертвата и палача.

На жестокостта трябваше да се отговаря със садизъм, на несправедливостта – с деспотизъм, а на ударите – с убийство. Резултатът беше налице: бе престанал да бъде Игуаната Оберлус, чудовищният харпунджия, син на Аверно, и се бе превърнал в Оберлус, крал на Худ, а

вероятно някой ден и в крал на Галапаговите острови.

Вече не бе нужно да се извинява за външността и присъствието си, нито да прекарва буден нощите и да принася жертви на Елегба, за да измени чертите на лицето му. Черната богиня-курва можеше да изгние във вонящите си дахомейски блата, защото Оберлус вече никога нямаше да поиска нещо от когото и да било. Нито дори от боговете.

Каквото пожелаеше, си го вземаше насила, а който му се противопоставяше, биваше убит.

Така хората разбираха света.

Проснал се върху скалата, той разглеждаше острова с далекогледа, наблюдаваше поданиците си, превили гръб, усърдно трудещи се по дванадесет часа на ден, без да произнесат дума или да се оплачат. Дисциплинирани и покорни, те дори не се осмеляваха да вдигнат лице към мястото, където той се намирал, от страх да не попаднат в полезрението му. Даже и за физиологически нужди трябваше да бързат и да стоят на открито, тъй като знаеха, че скрият ли се, техният „крал“ бе способен да слезе от трона си и да ги бичува.

На всеки три дни той преглеждаше внимателно веригите им, предупреждавайки ги, че ако някой се опита да се освободи от тях, ще бъде осъден на мъчения, започващи от загубата на крак и стигащи до незабавна екзекуция.

И знаеха, че ще го направи.

Жестокостта и безразличието му пред чуждата болка бяха достигнали до най-високата точка на нечовешкото и можеше да се твърди, че без да се наслаждава на това, не изпитваше и минимални симптоми на състрадание, когато прилагаше или нареждаше да се приложат изтънчените наказания, до които често прибегваше, за да поддържа дисциплината.

Изглежда, дисциплината бе единственото, което го интересуваше, и той действаше като военна машина, мачкаща всичко по пътя си към целта.

Онези мъже, онези зверове или онези неща – разликата за него бе незначителна – му „принадлежаха“ и имаха право на това само ако бяха нужни.

По същия начин жената, която държеше затворена в пещерата, беше за него предмет за лично удоволствие – като „Дон Кихот“ или „Одисеята“ – и както никому не бе хрумвало да се ядосва прекомерно, защото са му откъснали страница от книгата, и той не би се ядосал, ако решеше да изтръгне някой пръст на пленницата си.

Харесваше му да я хапе и да бие навсякъде освен по лицето и доволен наблюдаваше следите от зъбите или ръцете си, не от садизъм, а заради факта, че белезите по тялото ѝ потвърждаваха безспорната му власт над нея.

От своя страна Кармен де Ибара понасяше стоически наказанията, непрестанните насилия и дори содомията, сякаш с това изплащаше дълг списък от висящи сметки.

Често губеше съзнание от болка или от отвращението, което изпитваше, въпреки че всъщност прекарваше по-голямата част от времето като сомнамбул, вън от действителността или още по-точно, смесвайки действителността с фантазията.

Но един ден, след като изтече третата седмица от пленничеството ѝ, тя изненада себе си и своя мъчител с продължителен и отчаян вопъл, но не от болка или погнуса, а невъздържан вик, който придружаваше най-силния, най-цялостния, най-смушаващия оргазъм, който бе изпитала през целия си живот.

Като че ли някакъв лъч бе проникнал ненадейно в основата на черепа ѝ, за да се спусне пламтящ, като разтопено олово, по дължината на гръбначния ѝ стълб, да изпепели бъбреците ѝ, да се взриви във влагалището и да изчезне през огромния penis, който проникваше в нея непрекъснато и неуморимо; penis, изглеждащ ѝ повече като голямо зачервено желязо, отколкото част от плътта на живо същество.

Гамбоа, Жуао Батиста де Гамбоа и Коста, бивш първи помощник-капитан на кораба „Рио Бланко“, реши, че е настъпил моментът да се размърда.

Без явно основание и за пръв път от деня, в който се озова, вързан и със запушена уста на дъното на пещерата, той се разтревожи от продължителния тътен на оръдията, а неговият похитител Игуаната Оберлус сякаш бе отслабил значително желязната си бдителност.

Сега той прекарваше много по-малко време на върха на скалата, на стръмния морски бряг и на два пъти закъсня с ритуала по проверката на веригите, извършван на всеки три дни.

Дори метисът Мендоса, изглежда, си даваше сметка за промяната в поведението на господаря и въпреки че продължаваше да не му се доверява, спазвайки винаги регламентираното разстояние и старайки се да не разменя с него повече от точно необходимите думи, забеляза, че имаше „нещо“ необяснимо в поведението му и в атмосферата на острова въобще, което насърчаваше Гамбоа.

Чилиецът мразеше Оберлус и желаше също толкова, а може би и повече от Гамбоа, да го види мъртъв, но последният не се решаваше да му се довери, нито дори да сподели с него намеренията си.

В действителност той не искаше неговата помощ, а му стигаше само в решителния момент да стои безучастно настрана от борбата.

Изчака така още една седмица; увери се, че Игуаната продължава да прекарва повече от времето в скривалището си, а не на скалата и един следобед, когато черни облаци заприиждаха от Запад и предвещаваха бурна гръмотевична нощ, той реши да действа.

Мъглата обгърна острова половин час преди да се мръкне и още с първите сенки над него се спусна водна завеса, придружена от светкавици и екот на гръмотевици.

Мракът го изненада на скалата, която бе избрал, за да чука върху нея с големи камъни, подбирани и струпвани търпеливо ден след ден, дебелата верига, свързваща краката му.

Поройният дъжд с гръмотевици го обливаше, смесваше се с потта, стичаща се на струи по гърба му и въпреки че от време на време спираше, за да се ослуша, бе почти напълно сигурен, че в такова дяволско време и синът на демона не би се решил да напусне топлото си убежище.

Но след четири часа борба, удар след удар, трошейки веригата, го обзе отчаяние. Вече беше надробил шест камъка и изранените му ръце кървяха, а брънката, която си беше избрал, дебела колкото пръст на ръката, само леко се бе посмачкала.

Желязото се бе понагорещило, но въпреки това нищо не предвещаваше, металът най-сетне да отстъпи пред упорството и усилията му.

Реши да си почине малко и едва тогава усети, че трепери от студ, а водата се бе просмукала чак до костите му. Плъзна се, докато седна на мократа земя, с гръб, опрян на скалата, облегна на нея глава и за няколко мига очите му се наляха със сълзи на самосъжаление.

Бе нарушил закона. Бе посегнал на целостта на веригата, опитвайки се да я прекъсне, и му беше ясно, че наказанието ще бъде жестоко. Палачът му отдавна го дебнеше как ще направи погрешна стъпка, за да стовари върху главата му „справедливостта си“ с цялата ѝ суровост.

След нанасянето на първия удар не съществуваше никаква възможност за връщане назад, а правото му на избор се ограничаваше в ликвидиране на звяра или да се остави да бъде унищожен от него. И така даде си половин час почивка, след което поднови работата, въпреки че ръцете го боляха ужасно и най-простото движение – да вдигне камъка, не по-

тежък от два килограма – му струваше свръхчовешки усилия.

Преобърна се няколко пъти с огромна упоритост, почти като автомат, хапейки устни, за да потисне желанието да изкрещи от болка, защото ръцете му, ожулени, превърнали се в истински кървящи язви, отказваха да продължат и се подчиняваха повече на отеклите вдървени пръсти, неспособни да задържат нещо здраво.

Час след час, удар след удар, докато заспа под дъжда, а после отново се събуди, стреснат от една гръмотевица или от собствения си ужас. Огледа се в очакване да види своя смразяващ и омразен похитител.

А когато на разсъмване оставаха не повече от три часа, нощта утихна и той, изплашен, си даде сметка, че ударите къртяха оглушително сред тишината на острова, чиито скали сякаш усилваха стотици пъти ехтенето им.

Но брънката изглеждаше вече ужасно смачкана и той знаеше, че не може да спре. Разкъса панталона, уви ръцете си с парчета плат и макар всяка от тях да тежеше като олово, поднови усилията си.

И строши веригите.

Не вярваше, че е успял и продължаваше да удря, по инерция, доказано изведнъж забеляза, че беше отстъпил назад, увери се, смаян, че звеното от веригата се бе разделило на две и че той можеше да ходи без подскоци или без страх, че ще падне по очи, ако се опита да направи по-голяма крачка.

Даде си кратка почивка, за да се наслади на този първи от дълго време успех, а после бавно се отправи към скривалището си, където бе скътал част от полагащата му се храна и една примитивна брадва, направена от дръжката на стара кирка, дебели ивици кожа от игуана и един широк и тежък камък, търпеливо изострян през часовете, откраднати от съня.

Той използва излишните ленти от кожа и привърза остатъците от веригите към глезените си, за да не дрънчат и да не му пречат, като върви, и най-накрая се плъзна предпазливо към западния бряг – най-дивия на острова.

Пи вода, докато утоли жаждата си от някаква локва, напълни догоре една кратунка, единствения предмет, който Оберлус му бе оставил, нагази в морето и до гърди във водата, като се препъваше и падаше, но без да изпусне нито за миг брадвата и кратунката, бавно се придвижи на северозапад към подножието на стръмния бряг.

Скоро щеше да съмне.

Час по-късно Игуаната Оберлус отвори очи, стана от сламеника в дъното на пещерата на по-малко от два метра от крайната точка, до която стигаше веригата на Ниня Кармен, и ѝ се полюбува за кратко, както беше гола, с разтворени крака и още спяща, точно в същата поза, в която я бе оставил през нощта, след като престана да я люби.

Без да ѝ позволи дори да отвори очи, я облада отново; тя изпита оргазъм и продължи да лежи съвсем спокойна, докато Оберлус се намъкна в някакви червени твърде широки панталони, затъкна в колана си два големи тежки пистолета и излезе с далекогледа и мачетето.

Покатери се на върха, настани се в своята наблюдателница и огледа морето, уверявайки се, че на хоризонта няма и следа от кораб.

Вече не очакваше жадно появата на платна в далечината. Сега имаше всичко необходимо и не би желал друг кораб да навлиза във „водите му“. Петима подчинени и една жена, изобилие от храна, барут, ром и книги – ето от какво се нуждаеше, за да бъде щастлив и удовлетворен. И той ненавиждаше мисълта, че може да му се наложи пак да събира робите си, да им запушва устите, да ги крие и да прекарва дълги часове в тревога, да не би натрапниците да открият обработената земя, овощните дървета, кладенците и следи, че този самотен наглед остров е населен от живи същества.

След като се убеди, че хоризонтът е чист, Оберлус насочи вниманието си към своите пленници, задължени да работят още от ранни зори и веднага забеляза изчезването на португалеца помощник-капитан.

Потърси ги с далекогледа надлъж и нашир в района, който му бе определил, и бързо разбра, че онова, което винаги бе подозирал, се бе случило.

Той не се изненада, а почти се зарадва, че най-после Гамбоа се бе решил да направи стъпката, защото по-скоро би се разтревожил, ако грешеше в преценката си за него и за начина му на мислене и на действие в бъдеще.

Увери се, че останалите пленници са по местата си спокойни и все още неосведомени за изчезването на другаря им; провери дали пистолетите му са заредени, грабна решително остро мачете и заслиза надолу по хълма, плашейки по пътя си гигантските албатроси.

Предпазлив, нашрек за клопки и засади, той огледа много внимателно мястото, откъдето бе избягъл Гамбоа и откри скалата, използвана от него за наковалня, натрошените камъни и счупената брънка от веригата.

Бързо разбра как се бе случило всичко. Сега врагът му се радваше

на известна свобода на движение и вероятно се бе снабдил с оръжие и се крие някъде из острова, готов да се нахвърли върху него всеки момент.

А може би португалецът имаше намерение да се крие до пристигането на някой кораб и едва тогава да се покаже, за да се присъедини към екипажа и да участва в издирването и в унищожаването на скривалището му.

Единственият изход за Оберлус бе да го търси навсякъде, където можеше да се спотайва, и да го ликвидира.

Най-напред той скри останалите пленници, като им върза ръцете и макар че не им запуши устите, ги предупреди изрично:

– Няма да съм далече. И ако ви чуя, ще дойда и ще отрежа на всекиго по два пръста, без да се съобразявам с крясъците ви...

Както винаги Оберлус замаскира грижливо входа на пещерата и започна търпеливо и методично да търси португалеца.

Гамбоа, Жуао Батиста де Гамбоа и Коста, бивш първи помощник-капитан на кораба „Рио Бланко“, се подслони под козирката на един риф, където излегнат и плътно притиснат към него, беше напълно невидим откъм сушата, дори някой да минеше на метър от главата му.

Когато приливът бе в най-високата си точка, вълните стигаха спокойно до него и той биваше принуден да диша ритмично, съобразявайки се с прииждането и отдръпването им. Стигна до убеждението, че подобно скривалище е напълно неподходящо в които и да е друг океан освен в Тихия, с неговите спокойни води.

Спомни си свирепия прибой на брега на родното му Каскаес и благодарни на Бога, че не беше в оня океан, защото суровият Атлантик би го размазал на стената в дъното на убежището му още при първия прилив.

И така сух през половината време и прогизнал през другата половина, той изчака часовете на деня бавно да се изнижат. Дванадесет; ни повече, ни по-малко; минута след минута; и макар че се опита по всякакъв начин да спести оскъдната си питейна вода, врагът, от когото най-много се страхуваше в момента – жаждата, – го атакува късно следобед поради зноя и изпаренията.

Ръцете му, съвсем охлузени, горяха в остра пулсираща и нетърпима болка и той изстенваше всеки път, когато трябваше да вземе нещо или да се хване за скалата.

Видя слънцето да преваля зад хоризонта точно срещу него и търпеливо го изчака да се скрие напълно, обагрило в червено, обсипаното с високи и невероятно дълги облаци небе.

Гледката беше наистина красива, но Жуао Батиста де Гамбоа и Коста не бе в състояние да ѝ се наслаждава, а само се молеше да трае колкото е възможно по-кратко и мракът скоро да падне.

Вече по тъмно той нагази отново във водата и по същия път, но в обратна посока, излезе на брега. Когато стъпи на твърда земя, се просна на пясъка и зачака спокойно, стиснал здраво брадвата, доколкото позволяваше вдървената му ръка, нащрек и за най-малкото движение на острова.

Почти половин час по-късно Гамбоа потегли, като се влачеше сантиметър по сантиметър и ясното съзнание, че животът му зависи от търпението и в тази борба единствено времето беше в негова полза.

Една фрегата плесна с криле на няколко метра и тупна на земята. Когато сърцето ѝ спря да бие, той изпълзя до птицата, отмести я нежно и взе единственото ѝ яйце, което мътеше. Счупи черупката му в близкия камък и го изпи жадно. После потърси други гнезда и други птици, като

лакомо изпиваше яйцата, които не съдържаха вътре пиленца.

Очите му бяха привикнали към мрака и той можеше да различи очертанията на предметите на пет-шест метра разстояние, благодарение на което след половин час успя да намери, това, което търсеше: скали, образуващи в средата малка вдлъбнатина с чиста и хладка вода, която му се услади много.

Поспа на това място няколко часа, пи отново, напълни кратунката и продължи да се движи, без да се отдалечава от брега, докато се блъсна в дебелото стебло на един кактус и откри в основата му кротка сухоземна игуана, която дори не помръдна, като го видя, и се остави да я хване без никаква съпротива.

Би предпочел да ѝ извие тихо врата, но изобщо нямаше сили и затова смаза главата ѝ с каменната брадва.

Разкъса я бавно, сурова и почти жива, потискайки отвращението си от кръвта, стичаща се по лицето и по врата му, тъй като беше сигурен, че ако не се подкрепи, от изтощение няма да има сили да се изправи срещу врага си.

Утрото го изненада на връщане към скривалището му, където към обед, възползвайки се от отлива, той поспа сладко за първи път от четиридесет и осем часа насам.

На осмия ден вече Оберлус започна да се ядосва. Бе претърсил острова педа по педа, без да пропусне нито една пещера; бе огледал и най-малкия кактусов храсталак, всяка долчинка и завой и не само че не бе намерил беглеца, но не бе открил и най-дребна следа от него.

На всеки два дена биваше принуден да освобождава временно останалите пленници, чието физическо и душевно състояние явно се влошаваше и той мечтаеше да се върне към предишното си ежедневие, да бди над кралството си, излегнат върху скалата на стръмния морски бряг, да чете дълго и да се наслаждава на красивото тяло на пленницата си.

Хрумна му мисълта, че португалецът може да се е самоубил, но тя скоро му се стори неприемлива, тъй като никой не бе положил толкова усилия да строши веригите си само затова. Не беше логично и да се е оставил да бъде отнесен от морските вълни, вкопчен в някое дърво, защото като помощник-капитан той сигурно знаеше за течението, пресиращо архипелага.

Португалецът продължаваше да се крие в очакване другият да се измори и да се откаже да го търси, за да започне играта, но с разменени роли, превръщайки се от жертва в ловец.

След като претърси всички естествени скривалища, които предлагаше островът, Йгуаната реши, че не остава друга възможност, освен оня да се заровил в пясъка на плажа или в пръстта, която търпеливо бе трупал и оформял в лехи.

Претърси плажовете, като на всеки половин метър забиваше дългия си харпун дълбоко в пясъка, а после по същия начин бранува и лехите, унищожавайки марулитите, доматиите, тютюна и картофите. Ала упоритият помощник-капитан не се появяваше.

Раздразнението отстъпи място на отчаянието и гнева, а те от своя страна на завладяващия го страх, тъй като на всеки момент някой кораб можеше да се появи на хоризонта и на екипажа да му хрумне лошата идея да хвърли котва в малкия залив.

Логично бе Ниня Кармен да заплати последствията от това отчаяние и гняв, но тя въпреки стоицизма, с който бе понасяла малтретирането досега, го изхвърли една нощ от леглото си с изненадващо силен тласък, несвойствен за жена с нейната физика.

А после се изправи срещу него с искрящи от гняв очи:

– Стига толкова! – изкрещя тя във от себе си и разчорлена. – За какво ме вземаш? За куче ли...?

Оберлус се вдигна от пода малко смутен, защото точно в този момент не беше особено груб с нея и като че ли нямаше да реагира, но изведнъж скочи напред и стовари върху лицето ѝ тежкия си юмрук, който я събори по гръб.

Когато Кармен де Ибара дойде на себе си, се намери легнала по очи, вързана за леглото с разпънати ръце и крака и от силната болка разбра, че той я содомира, опитвайки се максимално да я нарани.

– Моля те! – изстена съкрушено тя. – Моля те!

Но Оберлус не спря, докато не се срина върху нея и продължи да лежи на гърба ѝ, хапейки я по врата.

След миг той си пое дъх и пошушна на ухото ѝ:

– „Моля те“ ли каза?

Тя потвърди мълчешком.

– Това ми харесва... – изрече той. – Време е вече да проговориш и да се обърщаш към мен като към човек... Или досега не си разбрала, че съм човек?

– Не се държиш като човек.

– Защото никой никога не се е отнасял с мен като с човек.

Той се отдели от нея, седна на леглото и започна да я развързва бавно. Накрая я застави да се обърне и като я сложи по гръб, я хвана здраво

за брадичката.

– Погледни ме! – заповяда ѝ. – Приличам ли ти наистина на човешко същество, на човек? – Той се засмя развеселен на нямото ѝ и ужасено потвърждение. – Най-страшният от всички, нали? Но човек все пак... – Оберлус цъкна с език. – Има само едно нещо на този свят, което вдъхва повече страх от лицето ми – последва мълчание. – Аз самият – той отиде до масата и жадно отпи направо от шишето с ром. – Превърнал съм се в нещо, още по-лошо от собственото ми лице, което е вече прекалено, не мислиш ли? – настоя той след като спря да пие.

Тя го попита, гледайки го втренчено:

– Винаги ли си бил такъв?

Оберлус се извърна изненадан и остави настрана шишето.

– Какъв? – Поиска да знае той. – Толкова грозен или толкова свиреп? – Той вдигна рамене. – Е, мисля, че двете неща вървят заедно... Да... – рече. – Откакто се помня, все съм такъв... Родил съм се като онези ембриони, които лекарите показват в епруветки със спирт, с единствената разлика, че съм имал лошия шанс да продължа да дишам... А майка ми, фанатична католичка, трябва да е била прокълнатата, щом не се е съгласила да ме изпрати отново в ада още в същия миг. Тя упорствала, както се вижда, да ме кърми, докато един ден не издържала повече и избягала.

Ниня Кармен не каза нищо, а само се изправи и седна в леглото, докато Оберлус се настаняваше в широкия стол, където обикновено четеше и пушеше почернялата си лула.

Той я погледна презрително:

– Не се осмеляваш да попиташ, как се чувства човек, като се роди такъв, нали? – Добави той веднага. – Страхуваш се да не се обидя и да не се разгневя... Не... – отрече той. – Много години и навсякъде нося това лице... Прекалено много години... Вече нищо не ме обижда. Сега аз съм този, който обижда другите, и това ми харесва.

– Изпитваш удоволствие, нали?

– Разбира се... – рече той. – Обичам да всявам ужас, но не с грозотата си, а защото това, което върша е наистина ужасяващо... – Настъпи кратка пауза. – Винаги се е смятало, че е за предпочитане да вдъхваш омраза, отколкото съжаление, но истината е, че никой никога не е изпитвал към мен дори и съжаление... Само отвращение...

– Той пусна облаче дим към нея. – И ти се отвращаваш от мен, нали?

Кармен де Ибара – светът беше забравил вече за нея, както и че

някога я бяха нарекли Ниня Кармен – отрече, уверена в себе си.

– Сега вече не.

Оберлус я погледна по-внимателно, сякаш искаше да прозре дълбоко в тези загадъчни вълнуващи очи и щеше да се върне пак на въпроса, ако не му беше хрумнало изведнъж друга мисъл, която даде нова насока на разговора:

– Кой беше... – поиска да узнае той – мъжът, когото убих на плажа през онази нощ?

– Диего Охеда, един от най-богатите наследници в Кито.

– Това не ме интересува – отвърна сухо той.

– Искам да зная какъв ти беше? Бяхте ли женени?

– Не, още не бяхме. И през онази нощ щяхме да бъдем за първи път заедно.

– Обичаше ли го?

– Да.

– Още ли го обичаш?

– Мъртъв е.

– Казват, че и мъртвите могат да бъдат обичани.

– Само ние, хората, можем да обичаме мъртвите и тази е една от основните грешки на нашия род... – отговори спокойно тя. – Аз прекарах живота си, обичайки мъртви мъже, но открих, че съм грешила. Грешила съм във всичко.

Игуаната Оберлус не попита какво иска да му каже с това „всичко“, а вероятно и тя не би могла да го обясни, колкото и да се стараше, защото реката от чувства, които Кармен де Ибара бе изпитала, откакто се намираще в пещерата, я бе объркала така, както нищо друго в предишния ѝ живот.

Покорството, с което си беше поставила за цел да приема ужасната си съдба и което считаше като изкупление на старите си грехове и безразсъдните си капризи, донесли само нещастия на любимите ѝ хора, отстъпваше по необясним за нея начин място на едно все по-обезпокоително усещане за благоразположение. Чувствуваше се щастлива, плащайки за злото, причинено от нея, както беше щастлив разкайващият се под тежестта на кръста, носен в процесите през Страстната седмица, или монахът, с власеница в ръце всяка сутрин.

Но това беше лъжа и тя го знаеше.

Смутена, Кармен постепенно откриваше дълбоко в себе си, че е щастлива, не защото понася смирено най-невероятните мъчения, а че това щастие блика от самите мъчения и от покорството, с което ѝ

харесваше да ги изтърпява.

Макар и да я болеше, трябваше да признае пред самата себе си, че не се плаши вече от идването на нейния насилник и палач и че живее, желяйки го, също както желяеше малтретирането и униженията, на които я подлагаше, и ако в определен момент се беше разбунтувала срещу него, то бе, защото знаеше с абсолютна сигурност, че подобен бунт ще предизвика нова реакция на още по-свирепо насилие.

В действителност бе станало точно така и събудила се от жестоката агресия, тя се бе почувствала така обидена и едновременно с това тъй побъркващо щастлива, както никога преди, въпреки че огромният penis я разкъсваше отвътре и накрая нямаше друг изход, освен да моли за милост.

Но дори и в онази смирена молба да не я изтезава повече, тя бе намерила особено удоволствие от простия факт, че както и трябваше да се очаква, нейният господар-чудовище не я бе послушал.

Слънцето бе в зенита си, отливът в най-ниската си точка, а португалецът Жуао Батиста де Гам-боа и Коста дремеше на сянка в скривалището си по обед, през най-тежките и горещи часове на деня.

Но изведнъж отвори очи, сякаш шесто чувство го предупреди или го бе обзело внезапно предчувствие. Протегна ръка, докато усети успокоителното присъствие на дръжката на брадвата, а после остана спокойно на мястото си, с наострен слух и изопнати мускули, готов да скочи и при най-малкия знак за опасност.

След няколко мига откри Оберлус. Той навлезе в зрителното му поле на по-малко от двадесет метра разстояние, нагазил до гърди във водата, изучаващ внимателно със сините си, почти прозрачни очи всяка цепнатина и всяка кухина в скалите.

Разбра, че моментът бе настъпил и повече не можеше да се крие.

Изтъркули се от убежището, изправи се с високо вдигната глава и разтворени крака и размаха оръжието.

– Тук съм, проклето копеле! – Изръмжа той. – Приблужи се...

Игуаната Оберлус се спря и се заоглежда, сякаш изучаваше терена и търсеше най-подходящото за сблъсъка място. Накрая го избра и се отпрати директно към него.

Неравностите по дъното го препъваха и му пречеха да пази равновесие, но когато водата стигна до кръста му, той се добра бързо до пясъка на малкия плаж, простиращ се почти до краката на португалеца и спря там.

Пое си дъх и бавно изкара дългото и остро мачете, което висеше на колана му. Спогледаха се.

Знаеха, че борбата ще бъде на живот и смърт, без милост от ничия страна и без да спазват никакви правила и закони. Да убиеш или да умреш – до това щеше да се сведе битката.

Гамбоа погледна острото мачете, но не се уплаши. Без пистолети, излишни в случая, тъй като барутът щеше да се намокри при първото спъване, врагът му беше един обикновен противник, когото той превъзхождаше по ръст и тегло, а брадвата му, макар и примитивна, можеше да се мери с оръжието на Оберлус.

– Ела! – Повтори той с изразителен жест на ръката. – Да видим дали си толкова смел, колкото се пишеш...

Оберлус не отговори. Очите му – единственото прилично нещо, което Бог бе дал на отвратителното лице, – се бяха вторачили в каменната брадва и се опитваха да преценят степента на опасност по начина, по който я държеше и щеше да я използва португалецът.

Накрая, когато се почувства уверен, той излезе от водата и се спря отново на няколко метра.

Двамата започнаха да се движат съвсем бавно в кръг, като взаимно се изучаваха и се навеждаха все повече, с изопнати мускули, заплашвайки се с удари, които не се осмеляваха да нанесат, с ясното съзнание, че първата допусната грешка ще бъде без съмнение и последната за двамата.

Стоманеното острие блесна във въздуха, из-свистя и се върна по същия начин, с бързо и сръчно извиване на китката, а помощник-капитанът португалец направи крачка назад и вдигна брадвата, готов да я запрати с всички сили.

Игуаната също отстъпи и приклепна, за да я избегне, но ударът не дойде и те заеха първоначалното си положение, като описваха кръгове и очакваха по-благоприятен случай за атака.

Тогава Жуао Батиста де Гамбоа и Коста, изглежда, разбра, че разстоянието между тях не е в негова полза поради по-дългото оръжие на врага му и изведнъж, съвсем неочаквано, полетя напред и се хвърли върху Оберлус, повалейки го благодарение на тласъка и на по-голямото си тегло и ръст.

Затъркаляха се по пясъка, докато навлязоха във водата, боричкайки се, за да се наранят взаимно, удряха се, хапеха се и се ритяха в жестока и отчаяна борба, без стил и благородство, със злобата на побеснели улични псета, жадни да се разкъсат.

Португалецът беше без съмнение по-висок и с по-здрава физика, макар и изтощен, но Оберлус беше по-ловък и хитър и най-вече, имаше много по-богат опит в подобен вид борба, в каквато често му се бе налагало да участва волю неволю, откакто бе станал на възраст, достатъчна, за да се брани от обидите на другите момчета.

Междувременно той се възползва от първия случай на невнимание от страна на противника си, вдигна коляно на височината на слабините му и го срита жестоко в тестисите, премазвайки ги с един рязък и неимоверно силен удар.

Португалецът Гамбоа усети как въздухът не стига до дробовете му, отвори широко уста в безмълвен вик, който не успя да издаде и преди да реагира, откри безпомощен, че върхът на мачетето прониква в левия му хълбок и се завърта яростно, за да разкъса вътрешностите му.

Той все още агонизираше, когато палачът му го хвана за глезена, дотътри го до водата и газейки в нея по обратния път, го повлече след себе си като кърваво доказателство за неоспоримата си победа.

Островът възвърна нормалния си ритъм на живот с изключение на това, че в центъра му, окачен на пръта на бившата предна мачта на кораба „Рио Бианко“, висеше неговият помощник-капитан. Жуао Батиста де Гамбоа и Коста виси в продължение на месеци, изложен на слънцето и вятъра, докато трупът му се разпадна на части.

Игуаната Оберлус се върна на скалата си, за да чете и наблюдава подчинените си, а те напуснаха своя затвор и се заеха отново за работа, като от време на време хвърляха крадешком погледи към мачтата, на която се поклащаше тялото, превърнало се сякаш в символично знаме на остров Худ и на Галапаговите или Омагъосаните острови в Тихия океан, точно на линията на Екватора, на някакви си седемстотин мили от континента и цивилизацията.

В този свят времето като че ли изобщо не бързаше, а дните се нижеха монотонни, съвсем еднакви, различавайки се единствено по миграцията на албатросите и по смяната на сезоните.

Два кораба, единият от които, познатата вече фрегата „Вихрен Бланка“ минаха съвсем близо, без да пуснат котва, а третият, по-малък, бърз и припрян, напразно потърси случайно оцелели корабокрушеници от ветрохода „Илусион“, напуснал пристанището Гуаякил при благоприятен вятър, спокойно море и с опитен капитан, без да се върне повече там.

В продължение на цели два месеца гемията, изпратена от майката

на Диего Охеда, претърси всяко заливче, плаж, скала на архипелага, но не откри никаква следа от странния двумачтов ветроход, нито от нещастните му пътници и тъжното заключение бе, че внезапен щорм го е изпратил на дъното или че е станал жертва на някои от онези свирепи китове-убийци, кръстосващи понякога между островите и сушата при периодичната си миграция от единия до другия полюс.

Не за първи път някое от тези кръвожадни животни нападаше кораб, потапяше го и разкъсваше екипажа му и макар и остаряло, това обяснение на загадъчното изчезване на кораба оставаше единствено приемливо.

Когато на връщане гемията мина почти на хвърлей разстояние от стръмния бряг на остров Худ, никой от екипажа ѝ не допускаше, че там, скрита в една пещера под високата каменна стена, беше затворена и окована с дълга верига единствената жена, оцеляла от „Илусион“.

От своя страна Ниня Кармен, която вече дори не си спомняше, че преди я наричаха така, се беше приспособила до такава степен към новия начин на живот, че можеше да приеме, че никога преди това не е познавала друг.

Нейният свят беше огромната пещера и даже не цялата, а само докъдето стигаше веригата и въпреки че от време на време си даваше напълно сметка колко ниско бе паднала в съзнателната си деградация, предпочиташе да прогони от ума си подобни мисли.

За своите двадесет и шест години Кармен де Ибара, която никога не е била глупава, макар с поведението си често да даваше поводи да я мислят за такава, бе вече достатъчно зряла и мъдра, за да разбере, че ако започнеш да анализира основно чувствата си, трябваше да презре самата себе си, така че щеше да се окаже невъзможно да се отърси от собствения си срам.

Бе разбила живота на много хора и семейства, а сред тях и собствените си и затова съвестта ѝ не ѝ позволяваше да приеме, че го бе сторила от непреодолима жажда за свобода, а по-скоро силната ѝ поквара я бе подтикнала да отхвърля всички мъже, които не успяваха да я завладеят до степен, до каквато тя несъзнателно желаше да бъде поробена.

Как да признае пред себе си, че жадуваше да се почувства презряна, унижена, обидена, бита и доведена до положението на жена за задоволяване на сексуалните потребности на едно отблъскващо брутално същество, чието присъствие предизвиква само отвращение.

Да приеме това, означаваше все едно да се съгласи, че е умствено неуравновесена и че тези, които я наричаха луда, когато разруши брака

си или прекъсна отношенията си с Херман Ариага, бяха напълно прави.

А в действителност не беше ли това форма на лудост тези необясними отношения между нея и похитителя ѝ, когото мразеше и който я отвръщаваше в определени моменти, но едновременно с това тя трябваше да признае, че страстно го желае и изпитва болезнена нужда от него.

Неяснотата и дълбоката сложност на чувствата ѝ я разстройваха и може би в несъзнателен жест на самозащита тя предпочиташе да остави мозъка си на спокойствие и да изживее онези дни, сякаш се отнасяше за продължителен сън, от който задължително трябваше да се събуди някога.

За Игуаната, без абсолютно никакъв опит с жените, не бе останала незабележима промяната в поведението на пленничката му – промяна, осезаема дори и през кожата ѝ в момент, когато я притежаваше.

Естествено, той не беше в състояние да разбере дали една жена лъже или не, когато крещи от удоволствие, но беше напълно способен да усети, по-добре от всеки друг, кога я отвращава и със сигурност можеше да твърди, че поне тя бе свикнала с присъствието и с допира му.

Вече не я усещаше напрегната и вцепенена, когато я доближаваше и започваше да я гали, като проникваше в нея, не се сблъскваше със стягането и сухотата от първите дни, а с един влажен, хладен и пулсиращ прием, който му позволяваше да се плъзне в нея нежно и меко, за да почувства вече след това как горещата ѝ плът го обгръща и заклепва, възпирайки го да се измъкне.

Започнаха също и дълго да разговарят; той ѝ разказа за живота си, за горчивите дни, които бе прекарал като харпунджия в зловонните китови свърталища и за далечните и интересни места на многобройните му пътувания.

Но той предпочиташе да ѝ говори не толкова за себе си, а за книгите, които бе прочел; обичаше също да слуша от нея разкази за живота на сушата и за поведението на хората, напълно непонятни за него, а тя често се опитваше да го убеди в различни неща.

– Далеч от морето не може да има живот... – твърдеше той, убеден в това, което казваше.

– Грешиш... – спореше тя. – За повечето мъже невъзможностите за живот свършват на брега на морето... Земята е плодородна, щедра и блага и човек винаги знае какво може да очаква от нея... Но кой може да се довери на морето? Един ден е спокойно и добро, на следващия се разгневява и разрушава всичко, поглъщайки кораби и екипажи... Не разбирам как може да ти харесва морето.

– Ако не беше то да ме успокоява в момент на гняв, едва ли толкова години щях да понасям подигравките и презрението на съдбата; или може би го харесвам, защото разбирам колко незначителни сме всички пред необятността му. – Той замълча и сякаш за първи път погледът и тонът на гласа му изглеждаха различни, почти човешки. – Нима сам съм си избрал такова лице и външност? Обаче хората само ме обиждаха и свикнах с мисълта, че никой, чуй ме добре, никой няма да прояви към мене и един жест на внимание.

– Трябва да е било много тежко.

– Тежко не е най-точната дума. – Той поклати уродливата си глава, сякаш му беше трудно да повярва, че бе преживял онези години. – Дори сълзите ми не ги трогваха, макар и да е истина, че скоро престанах да плача... Един ден разбрах, че бях прекарал живота си в търсене на съчувствие, а съчувствието не беше това, което желях.

– Отмъщение?

– Може би.

– За какво? Че не си срещнал съчувствие?

– За всичко... Не знам кой ме е родил и защо, но от онзи миг към мене е проявявана само несправедливост... – той се усмихна. – И докато не реших да бъда още по-несправедлив от останалите, нещата при мене не потръгнаха... – Оберлус посочи веригата. – Затова се отнасям така към теб и затова съм жесток към всички, които ме заобикалят... На огъня се отговаря с огън. Няма друго средство и сега ме уважават.

– Страхуват се от теб. Не те уважават.

– Каква е разликата между едното и другото? Ти страхуваш ли се от мен?

– Да.

– Това ми стига... – Той направи пауза и повдигна рамене с искрено безразличие. – Вече ми е все едно дори това, че съм противен. Забавно ми е да гледам как присъствието ми отблъсква... Голямо нещо е да наложиш присъствието си и да знаеш, че другите трябва да потискат отвръщението си от страх да не те ядосат...

– Логично е...

Той я изгледа изненадан от естествеността, с която тя го бе казала.

– Кое е логично? – поиска да узнае.

– Да ти харесва да събуждаш омраза, отвращение и страх... – Кармен де Ибара прокара ръка през дългата си коса – жест, който повтаряше като нервен тик стотици пъти на ден. – Всички желяем да предизвикаме някаква реакция у останалите и когато тази реакция не може да

бъде любов и възхищение, предпочитаме каквото и да е друго чувство пред безразличието.

– Аз бих предпочел това безразличие – рече Оберлус напълно убеден. – Бих минал през живота без никой да ме забележи.

– Не е вярно... – възрази тя. – Никой не желае да остане незабелязан в живота си, а още по-малко ти... Сигурна съм, че по някакъв начин щеше да накараш другите да те забележат.

Той се замисли. После изведнъж каза:

– Може би някой ден ще махна веригата от крака ти.

Ниня Кармен изпита особено усещане за празнота в стомаха си, но не отвърна нищо.

Оберлус сякаш не се задоволи с мълчанието ѝ и настоя:

– Би ли искала да излезеш и да се разходиш из острова?

Тя вдигна рамене:

– Мисля, че няма много за гледане.

– Би могла да се попечеш на слънце.

Той не получи отговор.

Три седмици по-късно Игуаната Оберлус взе длето и чук и измъкна болта от дебелия метална халка, придържаща веригата към глезена ѝ, на който вече беше останала дълбока следа.

– Защо го правиш?

– Вече не е необходимо да си окована... Въобразих си, че може да се самоубиеш, но сега зная, че не ще го направиш... А на този остров няма къде да отидеш.

В първия момент, когато се почувства свободна, Кармен де Ибара не помръдна. Тя продължи да седи на леглото и да гледа веригата, сякаш не разбираше какво става в същност.

Той я наблюдаваше неподвижен и накрая ѝ посочи сандъците в дъното на пещерата, до крито не бе имала достъп досега.

– Там са дрехите ти...

Доста време мина преди Ниня Кармен да се отпрати съвсем бавно към сандъците; тя отвори най-големия от тях, заглежда роклята си, която носеше в деня на слизането си от кораба и си спомни, че я бе сгънала грижливо върху една скала, преди да влезе във водата.

През цялото това време бе стояла гола с широката пола; корсажът, фустата и бельото я върнаха към действителността на един свят, от който бе пожелала да изчезне напълно.

Онази рокля от сива коприна с черна дантела по врата и маншетите ѝ бе подарена от Херман де Ариага след една фантастична любовна нощ и тя я облече за първи път на път за Аранхуес, за да намерят параклиса, в който мислеше да се омъжи по-късно.

Още ей спомняше тъгата, обзела я, когато влезе в малката църквичка; тъга, породена от факта, че скоро щяха да сключат официално брак, превръщайки щастието си от спонтанно чувство в задължение.

Сега видът на тази рокля предизвикваше у нея същото усещане. Неубузданата ѝ сексуална фантазия и кошмарните оргии, които бе изживяла в действителност, я бяха белязали завинаги и промениха разбиранията ѝ за живота и за самата нея като човешко същество. Те ѝ разкриха истинската ѝ същност; сега те като че ли клоняха към своя край.

Без да разбира защо точно, тя интуитивно усещаше, че да се облече, означаваше да се превърне отново в Ниня Кармен – най-красивата представителка на една стара и знатна, но загубила блясъка си фамилия от Кито.

Нейната елегантна сива рокля би се открила по абсурден начин на фона на интериора в тази мръсна пещера, служила векове наред за гнездо на морски птици, а уродливата фигура на мъжа, също полугол, шеше

да изглежда като гротеска.

– Облечи я!

– Не.

– Искам да те видя такава, каквато беше в деня на пристигането ти... Облечи я! – повтори той сега властно и заплашително.

Тя се подчини. Не от страх от гнева му, тъй като до този момент бе обичала насилието, което пораждаше този гняв, а защото изпитваше остро усещане за болка, празнота и тъга, давайки си сметка, че докато се облича, се отдалечава от него, от властта и влиянието му.

Почувствува се победителка.

Щом той беше достатъчно глупав да я освободи от веригите ѝ, въобразявайки си в слабостта си, че тя ще му благодари за това и че заради тази благодарност ще го обикне по някакъв начин, заслужаваше си да се облече и вече облечена, да го накара да види огромната пропаст, която ги делеше.

Той, Оберлус, нейният господар, бе разбил магията с чук. Имаше робиня, покорна и предана, но това не му стигаше. Искаше влюбена жена, любима, съпруга, която да ляга с него от обич, от желание и възхищение. Той започваше да се държи като всеки друг мъж, а освен това беше страшно грозен и страшно претенциозен.

Тя се обърна и го видя как смаяно наблюдава тялото ѝ в стегнатия корсаж и в широката фуста, от която се виждаха само глезените ѝ и с неприязън установи, че нейният похитител, палач, абсолютният ѝ господар не беше звяр, нито син на дявола, нито дори изчадие на Природата, а само един жалък недъгъв мъж, чиято уродлива външност бе деформирала и духа му.

И тъй като той беше преди всичко мъж, Ниня Кармен знаеше отлично, че накрая ще го покори.

Тя продължи да се облича, въпреки че това ѝ причиняваше освен болка, горчивина и разочарование и дълбоко разтърсващо удоволствие.

Когато я видя облечена, той дълго ѝ се наслаждава, накара я да се завърти и да повърви от единия до другия край на пещерата, а после поиска от нея да легне, защото желаше да я люби с роля.

Не я повали на леглото, нито я събори на земята; не я и изнасили, нито ѝ заповяда с онзи негов дрезгав, властен и дълбок глас. Само я помоли, както би се помолил един влюбен чирак на любезната млада шивачка, която му показва току-що изгладения костюм на някоя клиентка.

Той изглеждаше смешен, изгубен сред поли; дантели и фусти,

душещ първо между краката ѝ и търсещ с език влагалището ѝ, което оставаше стегнато и сухо, а след това се покатери отгоре ѝ и проникна в нея грубо, с жадна нетърпеливост, за да свърши за миг омотан в дрехи и панделки.

После се изтегна до нея, погали леко черните дантели на роклята ѝ, измърмори нещо през зъби и заспа.

Ниня Кармен лежа дълго време спокойна и замислена, с очи вперени в тавана, а след това погледът ѝ обходи бавно познатите до болка предмети в пещерата, спирайки се на pistolетите, които той оставяше винаги върху един камък, близо до кревата си и далече от мястото, докъдето стигаше веригата.

Тя вдигна крак и заразглежда дълбоката и гноясала рана на глезена си, причинена от халката на веригата. Помисли малко и накрая се измъкна съвсем внимателно от леглото, без да събуди спящия.

Приближи се бавно до pistolетите, разгледа ги, без да ги пипа, и се обърна към Оберлус, който продължаваше да спи в същата поза, дишайки равномерно. Наведе се, взе едно от оръжията, прицели се с две ръце и връщайки се към леглото, застана срещу похитителя си.

Той усети, че леко го разтърсват, за да се събуди, и когато погледна, пред очите му зееше черното дуло на pistolета, насочен към него.

Не проговори веднага, но като отвори уста, гласът му изглеждаше непроменен.

– Ще ме убиеш ли? – попита той.

– Все още не зная.

– Страх ли те е?

Тя поклати глава отрицателно:

– Съвсем не. Но ако те убия, няма да мога да се насладя на отмъщението си... – Ниня Кармен посочи веригата и властно му нареди. – Сложи си я! Искам сега ти да я поносиш...

Но Игуаната Оберлус отказа, без да губи спокойствие.

– Нямам намерение да го направя... – Той ѝ посочи крака си. – Ако искаш, ела ти да ми я сложиш.

Кармен де Ибара се засмя презрително, отхвърляйки предложението, докато се наместваше в кожения стол, в който седеше винаги той.

– Не съм толкова глупава... – каза тя. – Не мисля да се оставя да ме хванеш тъй лесно... – Сега усмивката ѝ стана подигравателна. – И тебе не смятах за глупак... – добави. – През първия ден, през който престана да се държиш като звяр, те улавят като заек...

Оберлус не каза нищо, само я погледна втренчено, сякаш искаше да

я хипнотизира.

– Не ме гледай така... – предупреди го тя. – Вече не ме плашиш. В началото припадах само като те видех, но с течение на времето свикнах с лицето ти. Казвала ли съм ти някога, че наистина си страшен? Това, с което привличаш вниманието повече, не е грозотата ти, а нещо нечовешко в тебе. Колкото и да се старая да проникна отвъд лицето ти, за да се убедя, че зад него се крие човек, не успявам. – Той се канеше да се изправи и тя стисна още по-здраво оръжието. – Не се опитвай! – Рече. – Родриго ме научи да стрелям... Само днес открих в теб човешко изражение – добави тя, връщайки се към монолога си. – Докато се обличах, ми напомни за братовчед ми Роберто, когато го оставях в леглото и започвах да се оправям, за да се прибера вкъщи... – Тя цъкна с език в знак на досада. – Душата му излизаше през очите, докато ме гледаше и се страхуваше, че никога няма да се върна... Човек би казал, че нещо силно те боли... В същност същото ставаше и с Родриго... И с Херман. Притежаваха ме, принадлежах им и въпреки това живеяха в страх, че всеки момент може да им се изплъзна... – Тя продължи малко объркана. – Никога не бяха сигурни в себе си и може би точно това ме накара да ги изоставя.

– Досаждаш ми – каза той протичко. – Решавай най-после какво ще правиш, защото няма да седя тук и да слушам глупавата ти история.

– Ще седиш, докато реша.

Игуаната Оберлус втренчи очи в нея почти подигравателно и пренебрегвайки оръжието, бавно се изправи, докато тя продължаваше да се цели в него с все по-напрегнат пръст върху спусъка.

Вече прав, той я изгледа отдолу нагоре и се отпрати, без да бърза, към леглото, като се спря до камъка, на който се намираще втория пистолет.

– Да не си посмял да го пипнеш! – Заплаши го Ниня Кармен с дрезгав глас, но той сякаш не я чу, наведе се, взе оръжието и се обърна, зареждайки го.

– Разликата между теб и мен – каза Оберлус, докато се прицелваше с твърда ръка, – е, че ти не си способна да убиеш дори палача си, докато на мен не би ми мигнало окото да убия и собствената си майка... – Той се усмихна и показа мръсните си зъби. – Решавай, защото имаш три секунди...

Кармен де Ибара се опита да прочете в очите му:

– Няма да стреляш... – рече тя уверено.

– Сигурна ли си?

– Да.

Изстрелът изтрещя в пещерата и ехото му се повтори хиляди пъти, отскачайки от стена в стена.

Изненадана, все още недоверчива, Кармен де Ибара остана няколко мига съвсем спокойна, опитвайки се да проумее какво точно означава да умре от куршум в гърдите, изстрелян почти в упор.

Но гърмежът излетя през тесния вход на пещерата и отново настъпи тишина, в която се долавяха само ускореното ѝ дишане и силните удари на сърцето ѝ.

Тя сведе поглед и потърси раната, но не я откри.

Той, чудовището, сега по-омразно от всякога, продължаваше да стои невъзмутимо срещу нея, наблюдавайки я подигравателно.

Тя разбра истината, прицели се на свой ред в гърдите на врага си и натисна спусъка.

Чу се само трясък. Същият трясък, който се повтори по същия начин и изчезна през същия вход.

Ниня Кармен захвърли оръжието надалеко.

– През цялото това време си се подигравал с мене! – обвини го тя. – Махнал си патроните.

Оберлус мълчаливо се съгласи, приближи се бавно и с един изключително силен шамар я събори по гръб заедно със стола и всичко останало.

– Това за обидите! – Уточни той, докато я наблюдаваше как сяда на пода, как изтърсва роклята си и чисти шурналата от носа ѝ кръв. – Не съм толкова глупав, колкото смяташ – добави. – Нужно ми беше да узная какво мислиш и как би се държала, като те оставя на свобода... – Оберлус се приближи съвсем до нея и леко я настъпи. – Защото искам да си свободна – каза той. – Прекалено удобно е за теб да се оправдаваш с факта, че си окована... Отсега нататък искам всичко, което вършиш, да го вършиш съзнателно, защото ти харесва или го желаеш. – Той разкопча панталоните си, разкривайки огромния си penis, вече възбуден и ѝ заповяда: – А сега го посмучи, докато потече върху роклята ти с дантели.

Преглъщайки яростта и омразата си, покорна и удовлетворена, Ниня Кармен се подчини, въпреки че кръвта продължаваше да шурти от носа ѝ и вече проникваше в устата ѝ.

Мъжете останаха възхитени от внезапната поява в една слънчева утрин на жената, облечена в мъжки панталон, закопчани ботуши и

широка моряшка фланелка, през която обаче се загатваха закръглените форми на силните ѝ, високи и твърди гърди.

От четиримата роби Кнут и Мендоса не бяха виждали жена повече от две години, а другите изпаднаха почти едновременно в екстаз пред съвършенството на лицето ѝ, малко бледо поради затворения начин на живот и пред грациозността на движенията ѝ, когато скачаше като птица от скала на скала.

Тя ги огледа със смесица от болка и любопитство и пренебрегвайки предупрежденията на Оберлус, скоро се заприказва с чилиеца, с когото, естествено, се разбираше най-добре поради общия език, въпреки че в началото той се колебаеше дали да влезе в разговор с нея и често поглеждаше крадешком на върха на стръмния бряг, откъдето ги наблюдаваше Оберлус с неизменния си далекоглед.

– Не можете да живеете винаги в страх... – отбеляза тя. – А и той не е бог, нито е всесилен...

Метисът ѝ показва ръката си, с два липсващи пръста и посочи към мачтата, от която все още висяха останките от тялото на португалеца.

– Той ми причини това... И уби онзи човек... И десетина други, бог знае колко... – каза чилиецът и продължи да нарежда вулканични камъни на мястото, където един ден трябваше да се изгради водоем, за да се събере водата на цялата долина.

– Луд е и не бива да му вярвате, защото освен че е луд, е и хитър... Ще ви използва, докато му омръзнете или докато залови друга жена... В този ден животът ви ще струва по-малко, отколкото животът на една костенурка. Бъдете сигурна...

Ниня Кармен замълча, размишлявайки над възможността друга жена да се появи на острова. Подобна мисъл не ѝ бе минавала досега.

Накрая, като че ли неволно, тя промени темата на разговора и попита:

– А никога ли не сте мислили да избягате?

Себастиан Мендоса я погледна така, сякаш за миг я заподозря или допусна, че може да е шпионка, изпратена от омразния палач.

После посочи към зловещия флаг, развял се над острова.

– Гамбоа се опита, нали виждате... – каза той. – На тази проклета скала няма къде да се отиде, нито има материал, от който да се построи управляем сал... Държи ни в плен... – Мендоса я погледна втренчено. – Отдавна ли сте тук?

– Вече загубих представа за времето – бе отговорът. – Два или три месеца, предполагам...

– Аз също съм загубил представа... – Чилиецът като че ли потъна в горчивите си мисли. – Вкъщи ме смятат за мъртъв след завръщането на кораба и жена ми може би се е омъжила вече за друг... Боже! – възкликна той. – Безсилието прави страданието още по-тежко.

– То скоро ще свърши.

Каза го убедена, сякаш знаеше нещо, за което метисът не беше информиран или бе направила вече своите планове, но другият не отговори и продължи да работи, вероятно защото не споделяше изобщо оптимизма ѝ или не желаше да се обвързва, тъй като, в същност не я познаваше и не знаеше, доколко тя бе зависима от Оберлус.

Кармен де Ибара – толкова назад бе останало времето, когато за някого бе Ниня Кармен – сякаш разбра, че за момента няма да получи нищо от своя събеседник и предприе отново дълга разходка из острова, превърнала се в навик, който ѝ доставяше удоволствие.

Все още тя нямаше ясна представа за бъдещето си и до каква степен то щеше да бъде свързано с Игуаната Оберлус и с остров Худ, но бе стигнала до извода, че случилото се щеше да бележи живота ѝ напред и да ѝ послужи най-вече, за да опознае по-добре себе си и да разбере какво желае в действителност.

След шестнадесетата си година трябваше да си проправя път през мрежа от идеи и чувства, като напразно се опитваше да открие в обърканото си съзнание какво търси и какво ще изисква от мъжа, на когото щеше да се отдаде завинаги.

Току-що бе открила това и нямаше намерение да се залъгва повече. Независимо дали ѝ харесваше, Ниня Кармен се беше родила робиня и трябваше да се примири с положението си покорно, приемайки в същото време, че ще бъде щастлива само с мъж, който ще я владее и ще изкара открито на бял свят ужасното ѝ морално падение, което толкова се бе старала да скрие от самата себе си и от другите.

Нейното пленничество, гола и окована, подчинена на едно човешко изчадие, в сърцето на някаква пещера на един загубен остров, беше без съмнение най-ниската точка, до която можеше да се стигне при подобно падение. Но достигнала веднъж дъното, тя се оказваше способна да намери някой ден известно равновесие между автентичността на инстинктите си и една привидно нормална форма на съществуване.

Цената, която плащаше, за да открие своя път в живота, не ѝ изглеждаше прекалено висока, имайки предвид тази, която дотогава бе заплатила и бе накарала други да заплатят. Скоро щеше да навърши двадесет и седем години и ако успееше да напусне острова и да се освободи

от похитителя си, целият живот щеше да бъде пред нея и Ниня Кармен щеше да съумее да открие мъжа, който да я покори, макар да беше сигурна, че няма да е лесно, тъй като накрая всички се влюбваха в нея. Невинният Родриго, слабият Роберто, опитният Херман де Ариага и даже сръбският граф Риосеко се бяха провалили и загубили мъжествеността си, сякаш ставаше дума само за предизвикателни пениси, които проникваха в нея възбудени и агресивни, за да се измъкнат след малко, меки и увиснали, немощни и безжизнени, превърнали се в обикновени късове повяхнала плът.

– Бременна съм.

Той я погледна изненадан.

– Сигурна ли си?

– Напълно.

– От мене ли?

– От кого друг, ако не? – Тонът ѝ беше саркастичен. – От месеци съм тук и непрекъснато ме любиш... Как мислиш се раждат децата?

– Не искам дете, не искам да страда като мен.

– Няма причини да прилича на теб.

– Откъде да зная.

– Можем да знаем това, чак когато се роди.

Те бяха седнали на върха на скалата, на стръмния бряг и наблюдаваха как от север приближават черни облаци, заплашващи с буря.

Игуаната Оберлус се умълча за малко, сякаш изучаваше облациите, чужд на всякакви други мисли, но накрая, без да се обръща, каза:

– Ако прилича на мен... Ако не е нормално дете, ще го хвърля от скалата.

– Би ли искал да постъпят така с тебе...

– Разбира се.

– Не ти ли стига да си крал на остров?

В очите му блесна гняв.

– Запази иронията за себе си... – предупреди я той. – Имаш лошия навик да ме правиш често на глупак, а аз не съм... Ако не знаех, че обичаш да те бия, щях да го правя по-често... – Той поклати глава. – Трябва да намеря форма на наказание, която да ти е неприятна... – Оберлус промени тона си. – Зная много добре, че не съм крал на Худ, нито нещо друго... Аз съм само един изстрадал човек и не желая синът ми да премине през същото... – Той я погледна многозначително. – Дори и да е твой син... – заключи.

– Какво искаш да кажеш с това „дори да е твой син“?

– Трябва ли да ти обяснявам? – запита Оберлус на свой ред. – Познавам те добре, тъй като те изучавам от деня, в който дойде на острова. Зная, че съм чудовище и съм приел това преди години, защото хората си поставиха за цел да ме убедят в него... Такъв съм във всичко: отвътре и отвън. Но и ти си същата, макар и да не изглеждаш външно. – Той чукна дясното си слепоочие с пръст. – Твоята чудовищност е тук, в главата, и не е като моята, която е в сърцето и във вътрешностите ми, заради външния ми вид... – Той протегна енергично ръце напред, сякаш искаше да я посочи. – Ти си имала всичко необходимо, за да бъдеш нормална и не

си пожелала да бъдеш такава... Каквото и да се роди, нашето дете е осъдено да бъде чудовище. Сигурен съм.

– За такава ли ме мислиш?

Той потвърди мълчешком. Мълчанието му продължи дълго, докато големите облаци се приближаваха и първите светкавици разцепиха въздуха в далечината.

Гръмотевиците идеха отдалеко, бавни и тържествени, тревожейки морските птици, които грачеха нервно в гнездата си.

Кармен де Ибара не беше смутена, нито дори изненадана от това, което ѝ бе казал. Знаеше от доста време, че зад онази отблъскваща външност се крие блестящ ум, за който бе получила многобройни доказателства и следователно не беше чудно, че Оберлус е успял да разбере какво става в душата ѝ. Бе наблюдавал съвсем отблизо дълбоката ѝ метаморфоза и, изглежда, бе отбелязвал и анализирал всяко едно от действията и реакциите ѝ. Логичният резултат бе, че я познаваше в дълбочина и сякаш отгатваше най-потайните ѝ намерения.

– Май не те впечатлява много фактът, че си открил каква съм... – вметна тя накрая.

Той вдигна рамене.

– Защо трябва да ме впечатлява? – попита. – Не зная много за жените, но може би повечето са като теб.

– Предполагам, че по своята същност много от тях са като мене... – допусна Ниня Кармен. – Неудачнички в живота, неспособни да признаят пред себе си истината за най-интимните си желания... Разкриването им би ги ужасило, но след като един път тези желания изплуват на повърхността, както в моя случай, те трябва да бъдат приемани така, както се приема хомосексуализмът, излязъл наяве след дългогодишно латентно състояние... Но заради това не се считам за чудовище... – продължи тя с бодър глас и поглед, устремен към морето, променящо цвета си от виолетово-синьо в стоманеносиво, докато над него се приближаваха облаци. – Не съм убивала, не съм крала, нито съм причинявала зло на някого съзнателно... Проблемът ми се състои в една неудържима необходимост да бъде покорявана, притежавана и закрияна... Ако умеех да откривам навреме цялото зло, което сама си причинявам, то никой не би страдал по моя вина... – Тя прекара още веднъж ръка през косата си, с онзи тъй характерен и механичен неин жест. – Но не смятам, че моето дете трябва да наследи задължително недостатъците ми, както и не мисля, че трябва да наследи чертите ти. То няма да бъде чудовище... – заключи тя, сигурна в себе си. – Ще бъде едно здраво и прекрасно дете.

Над острова бе започнало да вали и ясно се виждаше как вятърът носи към тях водна завеса, която разделяше на две съвсем различни тоналности суровия пейзаж на голата скала.

– По-добре е да слезеш в пещерата... – рече той накрая. – Не е хубаво да се мокриш.

При първите лъчи на утрото, докато ленивите сенки все още отказваха да се отделят от очертанията на предметите, а хоризонтът беше само една неопределима смесица от багри, разлели се от двете страни на неясната му линия, изведнъж вахтеният се провикна от марса:

– Земя!

Елиот Кайне, трети, офицер на „Адвенчър“, внушителен бриг с четиридесет оръдия, принадлежащ на Нейно величество, прелестната кралица, вдигна лице към мъжа, който викаше, проследи посоката на протегнатата му ръка и подпирайки се на вантите, разгъна далекогледа и го насочи към острова.

Минута след това Кайне вече чукаше почтително на вратата на капитанската каюта, от която се излизаше направо на задната палуба.

– Господине! – каза той, без да влиза. – Бряг откъм носа. Предполагам, че е остров Худ...

Един изморен, дрезгав и сънен глас отвърна кисело:

– Събудете господин Гарет... Да потърси подходящо място за пушкане на котвата... И ме оставете да спя...

– Слушам, господине...

Елиот Кайне знаеше от опит, че първият офицер Стенли Гарет също не беше много разбуден и реши да го остави да поспи още половин час, докато красивият нос на бързия кораб пореше елегантно водата в посока към дивия скалист бряг, чиито очертания ставаха все по-ясни с настъпването на деня.

Чувстваше се щастлив и доволен. Това беше първото му пътуване като офицер и бе имал късмета да го осъществи на борда на един чист и почтен кораб, който гордо посрещаше страховитите вълни на нос Добра Надежда и се плъзгаше с лекотата на чайка по спокойните води на Тихия океан.

Удоволствие беше да усещаш как корабът се подчинява на най-малкото движение на руля, да слушаш как вятърът свири в платната му или да наблюдаваш дисциплинирания екипаж, който се катери по мачтите под командата на кратко изсвирване, за да извърши всяка маневра с абсолютна математическа точност.

Скоро, щом пуснат котва срещу онзи див, самотен остров, спектакълът щеше да се повтори още веднъж и това го караше да изпитва гъдела на вълнението под лъжичката, подобен на този, който изпитваше като дете, когато баща му обещавахе да го заведе да види въжеиграчите.

– Колеман! – извика той. – Събери юнгите и когато са готови, събуди господин Гарет...

Навъсеният боцман махна в знак на съгласие, хвърли поглед към сушата и изчезна бързо през един от люковете.

Третият офицер Елиот Кайне проучи посоката на вятъра, провери положението на платната и се усмихна, горд от самия себе си и от кораба.

Изгрвящото зад гърба му слънце огря с червеникава сетлина дивия скалист бряг, който се възпламени, сякаш гладката скала образуваше гигантско огледало, контрастиращо с бледо синьото на небето и с изумрудено зеленото на спокойното море.

Елиот Кайне взе отново далекогледа, облегна се на вантите, както бе виждал да го правят най-старите моряци, и огледа дивия бряг, над който летяха вече стотици морски птици, стрелкащи се към водата в търсене на ежедневната закуска.

Изведнъж нещо привлече вниманието му, но корабът се залюля и той за малко не загуби равновесие, а когато насочи отново далекогледа си към най-високата скала с връх, обърнат на север, вече нямаше място за съмнение.

Той вдигна лице.

– Вахта! – извика. – Виждаш ли човек на сушата?

Отговорът закъсна с няколко минути, но накрая, възбуден, морякът се обади отгоре:

– Виждам го, господине... Прави ни знаци... Може да е корабкрушенец...

Почти в същия миг вратата на капитанската каюта се отвори и капитанът се показа по долни дрехи и с враждебно лице:

– Може ли човек да поспи спокойно на този проклет кораб? – възкликна той, поемайки далекогледа от третия офицер. – Дай да видя! Къде по дяволите е тоя корабкрушенец?

Елиот Кайне протегна ръка, сочейки с пръст на север.

– Там, господине... На скалата, с връх, наклонен на север...

Капитан Ласемби, грамаден човек, един от най-високите силни, червеносоки, опитни и властни мъже от Кралската Армада, стъпи

здро̀во на краката си и разгледа вър̀ха, който му сочеха, по-люлявайки се ловко в такт с кораба.

– Вярно! – рече той. – Като го гледам как ръкомаха, сигурно е някой окаян корабкрушенец... – Той се заоглежда. – Къ̀де е госпо̀дин Гарет?

– Ей сега ще се качи, госпо̀дине – бе плахият отговор. – Помислих, че мога да го оставя да поспи още малко...

Капитан Ласемби изгледа от висотата на невероятния си ръст своя млад трети офицер, сякаш изследваше устройството на краката на бръмбар.

– Младежо! – Отбеляза той. – Вие сте тук не да мислите, а да изпълнявате заповеди... Това ще ви струва порцията за ден! – И капитанът махна с ръка, запътвайки се обратно към каютата си.

– Доведете веднага госпо̀дин Гарет, а хората да се пригответ за маневра... Забавно ми е да спасявам корабкрушенци...

Десет минути по-късно той щеше да се появи идеално избър̀снат и в униформа, а през това време юнгите започнаха да свиват платната. Вулканичният бряг се виждаше толкова ясно, че почти можеха да различат чертите на мъжа, който, изправен вър̀ху скалата, продължаваше да маха отчаяно с ръ̀це.

– Видяхме те вече! Видяхме те вече! – измърмори навъсено капитанът, докато поемаше голямата чаша кафе, поднесена му от камериера му. – Един топовен залп, за да се успокои – нареди той, обръщайки се към първия офицер. – Може да е англичанин...

Тътенът на гърмежа събуди Оберлус.

Най-големите платна бяха вече свити и носът не пореше с такъв устрем водата, а спокойно я разтваряше; мъжете бързаха да хвърлят котва и да пуснат лодките, когато изведнъж един от юнгите вдигна разтревожено ръка и посочи към вър̀ха:

– Там! Там!

Сега човекът от скалата сякаш викаше за помощ, макар думите му да не се разбираха и махаше все по-отчаяно с ръ̀це, докато друг се изкачваше тичешком по хълма, прескачайки камъни и храсти като пошуряла коза.

Нещо щеше да се случи и те изведнъж го почувстваха.

Онзи, който отиваше нагоре, размахваше в двете си ръ̀це пистолети, проблясващи на утринното слънце при всеки скок и скоро проехтя изстрел. Осемдесетте члена на екипажа на „Адвенчър“ впериха очи в

острова и видяха как непознатият от скалата се олюля. После другият се спря, прицели се внимателно за втори път и те различиха дима от дулото на оръжието много преди изстрелът да достигне до ушите им.

Улучен в гърба, Себастиан Мендоса падна напред, описвайки голям пирует във въздуха и потъна завинаги в морето, повлечен от тежестта на веригите си.

Капитан Ласемби, който едва бе имал време да насочи далекогледа си към фигурата на Оберлус, преди тя да изчезне като призрак сред храстите, изруга:

– Проклет убиец... – викна той – Гарет! Лодки във водата! Доведете ми това копеле, за да го обеса на най-високата мачта!

Стотина мъже от Английската флота слязоха минути по-късно на брега на остров Худ или Ла Еспаньола от архипелага на Галапаговите или Омагьосаните острови и започнаха да претърсват плажовете и полетите му склонове отдолу нагоре.

Но когато половин час след това достигнаха върха на скалата и съзряха бездната в краката си, те се спогледаха недоумяващи.

Първият офицер Стенли Гарет, който плаваше от осем години под заповедите на избухливия капитан Ласемби, изсумтя звучно:

– Всички назад! – Проверявайте под камъните, ако е необходимо, но този тип трябва да се появи. Не може да е избягал по море.

Върнаха се по същия път с удвоено внимание и благодарение на това успяха да открият двете оръдия и голямата пещера под западната скала, където бяха складирани провизиите от корабите „Мадлен“ и „Рио Бданко“. Намериха също и пещерата, послужила за гроб на Доминик Ласа, някои останки от старшия помощник Гамбоа и окачената на един клон камбана на френската фрегата.

Капитан Ласемби, който беше слязъл на брега и чакаше, седнал на сгъваем стол под сянката на един кактус, погледна стъписано своя първи офицер.

– Как така го няма... – запита недоверчиво той. – Какво значи това „няма го“. Аз го видях и вие го видяхте... Целият екипаж го видя и видя също как убива един нещастен, невъоръжен човек, застрелвайки, го в гърба... Всички ли откачихте?

– Не, господине – измънка виновно нещастният офицер. – Не сме откачили, но го няма...

– Тогава го търсете навсякъде – изръмжа Ласемби. – Няма да позволя на никого да извърши убийство пред очите ми и да остане ненаказан... – той замълча. – А както изглежда, това не е единственото му

престъпление... Два трупа, следи от хора, останки от корабокрушения... – Капитанът се изправи, извън кожата си от гняв. – Искам да знам какво по дяволите е станало на този проклет, остров... Хайде, движение! Търсете!

Всички, до последния човек от „Адвенчър“ освен готвачите, трябваше да слязат на сушата и да се включат в търсенето. Лодките обикаляха острова, най-добрите пливци се гмуркаха и се опитваха да извадят тялото на Мендоса, а артелеристите вдигнаха във въздуха с барут скалите, под които можеше да се крие вход на пещера, но не успяха да открият никакви следи от беглеца, въпреки че капитан Ласемби се кълнеше и проклинаше, че никой няма да сложи хапка хляб, нито глътка вода в устата си, докато не му го предадат жив или мъртъв.

Игуаната Оберлус едва бе стрелял по чилиеца и го видя да лети към морето. После изгича да събере останалите пленници поведе ги по стръмни, тайни пътеки към върха на острова и ги принуди да слязат в пещерата под скалата, макар и да рискуваше да полетят към бездната, както бяха с оковани във вериги крака.

Като ги прибра на сигурно място, вързани и със запушени уста, той се изкатери отново навън и грижливо заличи следите, водещи към входа на скривалището им. Прикри с камъни и дори с гнезда издълбаните в скалата стъпала, после запуши с вар и парчета варовик широкия отвор, водещ към пещерата и тъкмо завършваше работата си, когато на десетина метра над главата му се чуха гласовете на моряците, стигнали почти до върха.

През цепнатините на стените проникваше слаба светлина. Той седна на стола си, запали лулата си и зачака, с очи вперени в Ниня Кармен, която седеше на леглото, няма и безучастна, с ръце, нежно отпуснати върху подутия ѝ корем.

Накрая, след дълго и тягостно мълчание, станало, почти нетърпимо, тя посочи към върха и запита:

– Кои са?

– Англичани... Английски военен кораб. Напоследък са плъзнали навсякъде...

– Много ли са?

– Изкарвам ги стотина... Но няма да ни намерят.

– Англичаните са упорити.

Оберлус вдигна рамене и показа с жест наоколо.

– Тук можем да преживеем шест месеца... – той махна с ръка назад.

– А ако ни открият, през този отвор могат да влизат само един по един... Не се страхувай. – Ниня Кармен не каза нищо, тъй като и през ум не й беше минало да се страхува от англичаните. Целият ѝ страх произтичаше от факта, че след два месеца трябваше да се роди дете в тази пещера, единствено с помощта на човека-звяр, седнал срещу нея.

Отдавна вече не излизаше от пещерата, не само поради тесния вход, през който едва минаваше, а най-вече защото не беше в състояние да секатери по стръмната скала и затова си седеше вътре като пчелакралица, затворена в кошера си, в очакване на бебето, ритащо вече силно в корема ѝ, да се реши да излезе.

Разполагаше с дълги часове за размисъл за самата себе си и за детето, задавайки си хиляди пъти въпроса, дали ще се роди нормално, както искаше да вярва, или, напротив, ще прилича на баща си.

Понякога се улавяше за своя собствена изненада, че наблюдава внимателно лицето на Игуаната Оберлус, опитвайки се да разбере дали страшната му уродливост се дължи само на генетично увреждане, или бе наследствен недостатък, който детето щеше също да получи.

Обичаше това дете.

Въпреки че беше негово, тя страдеше, че може да се роди гърбаво и отблъскващо; обичаше го с особена нежност, от която самата тя се изненадаваше.

Често се питаше и какъв щеше да бъде животът ѝ – нейният и на толкова други хора, – ако Родриго бе успял да ѝ направи дете през онези чудесни години в Котопакси. Може би едно дете щеше да утоли жаждата ѝ за свобода или робство и почувствала един път привързаност към него, никога нямаше да се поддаде на терзанията и илюзиите си. И в този момент тя щеше да бъде може би една щастлива майка, със семейство и можеше да очаква друго дете, седнала срещу прозореца, с лице към вулкана, в красивия и уютен салон на имението.

Колко ли време бе минало оттогава?

Осем години, не повече, и въпреки това често ѝ се струаха хиляда; тъй изпълнено бе съзнанието ѝ с чудовищни спомени. Осем години на разочарование и нещастие, които самата тя с удоволствие бе струпала на главата си; осем години на отчаяно бягство от щастието, което неведнъж ѝ се бе усмихвало, за да се хвърли сама в обятията на злото, в една от най-отвратителните му форми.

А сега седеше тук, на стария креват, в средата на огромна пещера и наблюдаваше трима души във вериги, проснати на земята, двама от които вече се бяха напикали, и едно изчадие със запалена лула, потънало, в

„Одисеята“, която четеше може би за стотен път.

Усетил сякаш че го гледа, Оберлус вдигна лице и също я погледна.

Останаха дълго време така, в мълчание, докато той посочи с глава издутия ѝ корем.

– Продължава ли да рита? – попита.

– Понякога.

– Кога ще се роди?

– Не зная. На този остров и в тази пещера човек губи представа за времето... Може би остават два месеца... – тя замълча. – Нямам голямо желание да се роди... – добави. – Докато е все още в корема ми, имам надежда, че ще бъде нормално дете... Красиво дете.

– Толкова ли бързо изгуби вяра? В началото беше убедена, че ще бъде така.

Оберлус не получи отговор, а като я видя да гали корема си, веднага я запита:

– Способна ли си да го задържиш, дори и да е чудовище?

Тя го погледна в очите и откровено му отговори:

– Не зная... Всеки ден си задавам този въпрос и все още нямам отговор...

– Аз пък имам... – каза ѝ той. – Ще постъпиш също като майка ми; ще го гледаш, докато започне да се оправя само и после, отвратена, ще го изоставиш... Не мога да си те представя да се разхождаш с едно малко чудовище за ръка...

– То ще е мое дете...

– Не... – уточни Оберлус. – „Мое дете ще е“. Като го видиш толкова отвратително, ще хвърлиш върху мен цялата вина за раждането му, тъй като аз те насилих... Ще забравиш за голямото удоволствие, което си изпитвала понякога и че в един от тези случаи си го заченала... – той затвори книгата и я остави на масата. – Казах ти и ти повтарям, за да няма място за съмнение: ако прилича на мен, най-добре за него и за всички ще е да го хвърля в морето.

Ниня Кармен щеше да каже нещо, но внезапно движение на бебето я накара да сбърчи лице от болка. Тя разтърка удареното място и се усмихна леко.

– Силно е – каза. – В това няма съмнение.

– Трябва да е момче... – засмя се Оберлус с онзи свой ужасен смях, при който наядените му зъби винаги се оголваха. – Представяш ли си да прилича на мен и освен това да е момиче?

Тя го стрелна със строг поглед.

– Не виждам нищо смешно в това... – отбеляза.

– А аз виждам... – обясни той. – Представи си една жена с твоите крака и кръст, и с този невероятен задник, и към всичко това добави едно лице като моето... Страхотно ще е!

Кармен де Ибара го погледна отвратена, с очи, с които можеше да се наблюдава жаба или змия, проговорили неочаквано.

– Има ли нещо божествено или човешко, което да зачиташ? – поиска да знае тя. – Дори и собственото си дете не ...

– Дори и него не... – отговори Оберлус. – Когато преди време се разбунтувах, беше срещу всичко и срещу всички... Срещу Бог и срещу децата ми включително... – той я посочи с пръст. – Но ти обещавам, че ако прилича на мен, ще го уважа. Ще го убия веднага, но поднасяйки всичките си почитания.

Тя се изправи и започна бавно да се разхожда от единия до другия край на обширната пещера, държейки се за бърбреците и с уморена олювяща се походка. След малко каза, без да го погледне:

– Понякога имам чувството, че няма да си доволен, ако детето се роди нормално... Ще се чувстваш предаден. Не от мен, което е невъзможно, а от него... Дълбоко в себе си желаеш тъй страстно то да се гордее, със силата на баща си, че предпочиташ да прилича на теб, макар това да му струва живота още в момента на раждането...

– Ти си луда...

– Не съм... Много добре зная, че не съм... И зная също, че дълбоко в душата си ти си като всички останали – себелюбив и егоист; гордееш се със собствените си недостатъци, макар тези недостатъци да са причина за нещастieto ти... – тя се бе облегла на каменната стена и дишаше уморено и тежко, сякаш не ѝ достигаше въздух. После посочи към тримата пленници, навързани като вързопи. – Какво щеше да правиш, ако беше се родил като тях? Един глупак, а другите двама покорни и изпълнителни... Погледни ги! Превърнал си ги в нещастни животни, с по-малко воля, отколкото у едно куче... Докога ще ги държиш така? Не могат да се помръднат...

– Докато премине опасността.

– Самият ти каза, че тук сме извън опасност... Постъпваш с тях нечовешки...

– Аз съм безчовечен.

– Зная... – додаде Ниня Кармен естествено. – И зная също, че това ти доставя удоволствие, но не е моя работа – тя замълча. – Може би ще се наложи да прекараме дълго време заедно в тази пещера... Ако ги

оставиш така, скоро ще звонят.

В продължение на два дни екипажът на „Адвенчър“ преобърна и последния камък, претърси и последния храст на остров Худ, за да открие един мъж, когото всичките бяха видели със собствените си очи и когото – казано най-точно – сякаш земята бе погълнала.

Оръдията бяха хвърлени от скалата, стоките, провизиите и трупове-те – изгорени, нивите – опустошени, а кладенците – унищожени, с което от труда на Оберлус и робите му не остана и следа, но въпреки това нямаше начин – според думите на първия офицер Стенли Гарет – този „волящ плъх“ да се е измъкнал от скривалището си...

Бе плъзнал слух, че работата намирисва на пиратство и че двамата мъже сигурно са оцелели от корабокрушението на някакъв кораб, пренасял голямо съкровище и затова екипажът бе тъй заинтересуван да намери беглеца и да го принуди да открие убежището си, с което всички щяха да забогатееят отведнъж.

Обаче капитан Ласемби, подтикван единствено от искрено желание да постъпи справедливо и без много да вярва на историите за пирати и съкровища, стигна до убеждението, че не може повече да стои закотвен срещу един гол остров на някакъв архипелаг, изгубен сред Тихия океан и на третия ден заповяда да вдигнат котва, решен веднага да докладва за случилото се на висшестоящите инстанции.

Може би Адмиралтейството щеше да счете за нужно да съобщи на испанските власти, а те щяха да изпратят някой от разузнавателните си кораби, макар капитан Ласемби да знаеше от опит, че дори при най-добро желание от страна на всички, щеше да мине много време, докато се направи нещо по въпроса.

– Никога не съм си представял – сподели той през онази нощ по време на вечерята в столовата на офицерите, – че някой ден ще стана свидетел на престъпление и ще трябва да го оставя безнаказано...

– Направихме, каквото беше по силите ни, господине – отбеляза първият офицер Гарет. – Никой не може да ни обвини в небрежност.

– Не става въпрос за небрежност или за вина... – отвърна сухо капитанът. – Става дума за гняв... Гняв и безсилие... Да гледаш как онзи побеснял тип тича, да разбираш, че ще извърши убийство и да не можеш да направиш нищо, за да го предотвратиш, това ми скъса нервите... – той стисна сребърната поставка за салфетки с огромните си ръчища, смачквайки я, сякаш беше от картон. – Господи! Никога не съм се чувствал по-голям неудачник... Сто души, четиридесет оръдия, един от най-добрите кораби на Армадата, а не успяхме да се справим с едно влечуго... Домакине! – избоботи той. – Сипи ми ром... Тази нощ искам да

се напия, макар да не ми е позволено. И никои да не ме були два дена... Това е заповед!

Заповедта бе изпълнена и капитан Ласемби отвори отново очи, когато бяха вече много далеч в открито море, малко преди Игуаката Оберлус да се реши да излезе от скривалището си и да пропълзи до върха на скалата, за да се увери, че от „Адвенчър“ няма и следа.

Той провери предпазливо дали не бяха оставили отряд на острова, а после го обходи съвсем бавно и с гняв установи, че плодовете на многогодишния му труд са напълно унищожени.

Не бе останала нито една овошка, нито една бразда, нито един кладенец и дори пръстта от лехите бе пръсната на разни страни. Сечивата му също бяха изчезнали, а всичко, което можеше да гори, се бе превърнало в купчина пепел.

Още веднъж се бяха погаврили с него и сега той трябваше да започне от нула, а беше сигурен, че ще бъде още по-трудно, защото скоро „Адвенчър“ щеше да разпространи из пристанищата на Тихия океан новината, че на островчето Худ от архипелага Галапагос се крие човек, чиято екипажът е видял да извършва престъпление.

Спокойствието му, дължащо се на факта, че светът не подозира за неговото съществуване, бе свършило.

От друга страна, тримата пленници знаеха вече за скривалището му, можеха сами да влязат и да излязат от него и стигаше само да застанат някоя сутрин на върха на скалата, за да му попречат да се изкачи, зачеряйки го просто с камъни, щом се опита.

Той прокле англичаните, но още повече прокле себе си, че бе позволил да го изненадат с внезапното си пристигане.

Знаеше, че първото му задължение е всяка сутрин да проверява дали на хоризонта не се е появило платно и бе се провалил в нещо тъй важно и просто едновременно.

Предидшната нощ бе чел много до късно, а после, преди да заспи, му се прииска да се люби с Ниня Кармен, въпреки че тя му отказваше от повече от седмица, под предлог, че може да навреди на детето.

Поспориха.

Накрая тя се съгласи и, изглежда, желанието и се пропъди, защото си поиска още, след което заспаха изтощени чак до призори; в това утро за зла участ, която сякаш винаги го преследваше, най-бързият от корабите на английската Армада, плаваше, носен от попътен вятър и добро течение към остров Худ.

За кой ли път вече се питаше защо, по дяволите, небесата се бяха

обърнали отново срещу него. Съдбата, фаталността, боговете или някой друг, който разпределяше щастието или нещастieto сред хората, изглежда, изпитваше удоволствие да го измъчва с особена жестокост, сякаш ставаше дума за експеримент, с който да се провери до каква степен човек може да бъде изтезаван, без да се унищожи докрай.

Клекнал пред купчината пепел от всичко, което преди бе негова, стигна до извода, че несъмнено свободата, фаталността, боговете или който и да е друг, бяха подбрали добре жертвата си, защото той – Игуаната Оберлус – щеше да продължава да се бори, макар и да го поваляха хиляди пъти.

Със сигурност бяха потърсили един несломим дух като неговия, за да стоварят отгоре му всички нещастия и ако се окажеше все още способен да повярва в гръцката митология и Одисей, когото почиташе, щеше да си представи боговете, седнали на Олимп, за се забавляват, наблюдавайки неравната му борба със света.

– Какво може да направи един човек, надарен само с ум, но лишен от всичко останало.

– Да видим.

– И ето го него, Игуаната Оберлус, на когото не бяха дали дори прилично име, свит върху една скала на самотно островче, наблюдаващ безпомощно рухването на „империята“, която бе създал да съгради.

Трябваше да започне отново – без запаси от вода, без земя за обработване, без овощни дървета и почти без водни костенурки за храна. Трябваше да започне отново с една жена, затворена в пещерата и очакваща дете, с трима пленници, станали опасни за сигуростта му и под постоянната заплаха от други кораби, които можеха да го потърсят всеки момент.

Трябваше да започне отново.

И той започна.

Всеки следобед събираще пленниците и ги затваряше в една от пещерите в дефилето, вързани един за друг и за скалната стена с веригата, която преди използваше за Ниня Кармен.

Но беше сигурен, че ако някоя нощ те успееш да я изтръгнат и да се освободят, стигаше да се изкачат на върха на скалата и с него бе свършено; затова започна често и внезапно да се появява в най-необичайно време и да проверява дали не са направили опит за бягство.

Присъдата, произнесена предварително, не подлежеше на обжалване: изтезание и смърт за тримата.

През деня ги караше да работят още по-усилено, най-вече за възстановяване на кладенците; а един от португалците, Ферейра, който прояви непокорство, получи тридесет удара с камшик и лежа цяла седмица, прострян на земята, но оцеля благодарение на своето мъжество и на желанието си за живот, непонятно за човек, намиращ се в толкова критично и трагично положение.

Игуаната Оберлус се бе превърнал в един намръщен човек, жертва на внезапни изблици на гняв, а към pistolетите и мачетето си бе прибавил сега дълъг камшик, който плющеше при най-малкото предизвикателство върху гърба на пленниците му, държейки ги в постоянно състояние на ужас и стрес.

Живееше с ясното съзнание, че всеки кораб, акостира на брега, бе насочен срещу него и моряците му идваха да го заловят; животът му, протичащ все в пещерата, щеше да се превърне в ад; с изчерпани запаси от водни костенурки, без вода и продукти, той щеше да преживява и оцелява все по-трудно и, изглежда, спокойните и благодатни дни, през които трябваше само да седи на върха на скалата и да наблюдава с далекогледа робите си, бяха останали завинаги назад.

Успехът му не бе траял дълго.

Гигантските албатроси бяха отлетели за трети път и още не бяха се завърнали, когато той се обяви за крал на Худ, а изглежда, че всичко бе свършило вече. От богатството му бе останало само златото, което не му служеше за нищо тук, а от всичките му пленници бяха оцелели само глупавият норвежец и двамата португалци.

Но въпреки това той щеше да се бори.

Да се бори, да работи, да бие и да се гневи – това бяха единствените неща, останали му на този свят и той кипеше в трескава дейност, която не му даваше и миг покой и го караше вечер да се просва като труп от умора.

Изгори книгите.

Направи го с убеждението, че те бяха отслабили волята му, че бе прекарал часове с мечти, пълнейки главата си с глупави идеи и се закле на глас, че никога повече няма да прочете и ред, проклинайки деня, в който му бе хрумнало да се ограмоти.

– Това е смешно... – отбеляза Ниня Кармен, докато го гледаше как хвърля книгите в огъня. – Лошото е не да можеш да четеш, а да прочетеш двадесет пъти „Одисеята“, както си направил ти... Какво очакваше? Да се превърнеш в Одисей?

– Какво знаеш ти за Одисей?

– Това, което знаят всички: че е бил някакъв луд, отишъл на война, оставяйки сама една прекрасна жена... – тя се усмихна весело. – Лошо то е, че тя не е тръгнала с първия срещнат, вместо да го чака години...

– Ти не би ли го чакала?

– Разбира се, че не... – отговори тя бързо. – Мъжът, който отива доброволно на война, заслужава само забрава и смърт... Какво го е засягало Одисей дали Елена спи с Парис или не? Защо Пенелопа е трябвало да остава вкъщи, докато съпругът ѝ се опитвал да върне Елена на един стар малоумник? Тази Одисея, която толкова ти харесва е само глупава история за мъже, предпочели да се избиват помежду си, вместо да любят жените си... – тя се усмихна презрително. – Говори се, че повечето от тези гърци били сбъркани...

Той я погледна учудено:

– Какво искаш да кажеш?

– Това, което казах... Че лягали едни с други и затова толкова обичали да ходят на война заедно!

Игуаната Оберлус замълча известно време, спомняйки си нещо, докато наблюдаваше как екземплярът „Остроумният Дон Кихот от Ла Манча“ изчезна напълно.

– На последния кораб, на който плавах, изненадаха двама юнги... – каза той накрая. – Бяха още много млади, но капитан Харисън нареди да ги вържат един срещу друг и ги пусна да висят от борда с крака във водата, докато ги изядат акулите... Боже, как крещяха! – възкликна той. – Единият умря същата нощ, а на другия му обгориха чоканите с нажежено желязо и го свалиха в Ямайка... – той цъкна с език. – Капитанът твърдеше, че един хомосексуалист е по-опасен за всеки екипаж, отколкото скорбута, защото на китоловните кораби след шест месеца плаване дори и най-стабилният мъж може да се поддаде на изкушението.

Тя го погледна развеселено:

– Ти никога ли не си се поддавал? Оберлус се засмя:

– Кой би ме прелъстил мене, с това лице? – той промени тона си. – Дори и „сбърканите“ никога не са искали да имат нещо общо с мен... – той замълча и разрови с пръчка пепелта от книгите. – Знаеш ли, че аз не съм разговарял никога с никого повече от пет минути? Сякаш никой никога не е имал да ми каже нещо... – Оберлус поклати глава, като че ли не искаше да повярва в собственото си минало. – Да получиш малко повече от пет минути внимание през целия си живот, не е много, но въпреки това никога не са ми го отделяли.

– За човек, решил, че изобщо не му пука от света, прекалено много

се самосъжаляваш – рече Ниня Кармен. – Или се оправдаваш?

Той я погледна със зле прекрит гняв или с презрение:

– Не, не ми трябва да се оправдавам... – отвърна той. – А още по-малко пред теб, която нямаш никакво оправдание.

– Как можеш да бъдеш толкова сигурен? Какво знаеш ти в същност за живота ми?

– Достатъчно ми е, че видях как се държиш, откакто си тук... – бе отговорът. – През онзи ден, когато след всичко, причинено ти от мен, ти не бе в състояние да ме застреляш, разбрах каква си в действителност...

– Не всички сме убийци...

– Ако в онзи миг ме беше убила, това нямаше да се счита за убийство... То беше твое задължение. Но ти не го изпълни, защото ти харесва да бъдеш държана в подчинение от мен, отблъскващото същество, до което никой не се е доближавал по собствено желание... Кой друг би те налагал по задника или би те унижавал по този начин? Ако някой ден се освободиш от мен, ще ти е много трудно да намериш друг такъв... Но ако го достигнеш, ако успееш да избягаш, ще свършиш като проститутка в някоя пристанищна кръчма, лягайки с кого да е за няколко монети, които после ще даваш на сводника си, за да не те бие... Такава си ти по душа... – заключи той. – И по-лесно аз ще променя лицето си, отколкото ти същността си.

Ниня Кармен погали нежно издутия си корем, готов сякаш да се пръсне.

– Моето дете ще ме промени... – увери го тя. – То ще бъде красиво дете и аз ще имам на кого да посветя живота си... Когато една жена има дете, тя престава да фантазира.

Той дълго я наблюдава. Накрая каза:

– Не и ти... Теб никой не може да те промени... Такава си се родила и такава ще си умреш...

Болките започнаха следобед и тя вика часове наред, обляна в пот, гърчеше се, плачеше, молеше се и ругаше „проклетото, отвратително чудовище, от което бе заченала друго чудовище, опитващо се да я убие отпътре“.

Игуаната Оберлус мълчеше в очакване, старейки се да си спомни наставленията, които бе получил, и се опитваше да не мисли за това, че часът бе настъпил и много скоро трябваше да вземе най-важното решение в живота си.

Бебето, което щеше да се роди, бе негово дете; единственото нещо,

което можеше да се счита истински негово в този живот, а също и единственият спомен, който щеше да остави на света в деня на смъртта си. Но все пак се надяваше, че ако разбере, че са родили нов Оберлус, ще има сили да го запрати в пропастта, преди дори да е изплакало.

Бе посветил много време на размисли и даже в един момент – преди инцидента с английския кораб – повярва, че детето ще може да живее на острова без огледала и никой никога няма да се осмели да му каже как изглежда лицето му.

Щеше да бъде негово дете, негов наследник, крал на Худ и на всичките му роби и богатства, възпитано от баща си със самочувствието, че те двамата винаги имат право, че са силни и съвършени, и останалите хора трябва да им служат и да им се подчиняват.

Но за подобни мечти вече нямаше място и ако бебето се родеше недъгаво, то бе осъдено да следва пътя си не като принц, наследник на остров, а като най-отвратителното от всички бебета.

Той си припомни детството и реши, че повече от всеки друг на света има право да накара едно човешко същество да мине през голготата, която и самият той бе изстрадал през онези години. Животът не беше толкова скъп, за да заплати за него толкова висока цена, още повече че то все още не го познаваше и не изпитваше желанието да живее, както и жаждата за мъст.

За миг детето щеше да премине от топлата утроба на майка си в хладното море, в което щеше да потъне завинаги, без дори да осъзнае, че е вдишало въздух.

От нищото в нищото, спестявайки му едновременно с това едно много дълго пътуване през болката, за да стигне накрая до същото място.

Какъв смисъл имаше да приеме предварително една прегорчива мъка като неговата, след като бе абсолютно убеден, че не съществува задгробен живот, който да компенсира толкова много и тъй ужасни страдания?

Той, Оберлус Игуаната, „пъкленото изчадие“, вонящото животно, от което всички се отвращаваха, знаеше, че няма Бог, нито рай, нито ад, който да оправдае и една сълза само на неговото дете, и затова той, Игуаната Оберлус, си приписваше правото да му спести незаслуженните страдания.

Виковете се засилиха.

Пламъкът на газените, лампи като че ли затрептя още по-силно.

Водата завря на огъня, който гореше в единия ъгъл и допринасяше

за още по-призрачното осветление в пещерата.

Ниня Кармен се вкопчи силно в железните пръчки на леглото.

Игуаната Оберлус чакаше все така мълчалив.

Утрото настъпи.

Детето се роди.

Ниня Кармен престана да вика и затвори очи, изтощена.

Игуаната Оберлус пререза пъпната връв на детето, взе го на ръце и го уви в чисто платно.

После съвсем бавно го приближи до светлината и внимателно го разгледа.

Ниня Кармен отвори очи и жадно го погледна.

Игуаната Оберлус се приближи до входа на пещерата и хвърли новороденото в бездната, наблюдавайки как телцето му цамбурна глухо в спокойното стоманеносиво море, над което започваха да кръжат с първите лъчи на утрото фрегати, албатроси, пеликани и чайки.

– Искях да го видя.

– Нямах да ти хареса.

– Беше мое дете.

– И мое. Предупредих те, че ще го направя и го направих... Неговите проблеми вече свършиха...

– Никой няма право да разполага така с живота на друг.

Той я погледна намръщено.

– Аз имам. В древна Гърция спартанците хвърляли в пропастта недъгавите деца... Много животни също бивали убивани. Само човешкият род си позволява да ги оставя живи, за да ги унищожава после постепенно. – Имам това право – повтори той. – И не се разкайвам, че го упражних.

– Но аз трябваше да го видя! – Настоя тя. – Как мога да бъда сигурна, че не е било нормално?

– Защо мислиш, че го убих в такъв случай?

– Защото не го искаше... Защото едно дете усложнява нещата... Защото може би сякаш да се променя, а ти не желаеш да бъда различна... – тя вдигна рамене. – Защото ти харесва да убиваш... Толкова причини има!

Оберлус също вдигна рамене, без да прикрива безразличието си:

– Мисли, каквото искаш – каза той. – Не ме е грижа... Детето е вече мъртво и никой няма да го възкреси; няма защо да се занимаваме повече с този въпрос. Така е по-добре. По-добре е за всички.

Тя не отговори веднага, а когато отвори уста, думите започнаха да

излизат от устата ѝ съвсем бавно.

– Никога няма да ти простя това... – каза тя.

Той я гледаше мълчалив и замислен, а накрая махна безпомощно с ръце, вдигна ги нагоре, сякаш още веднъж се сблъскваше с нещо извън неговата власт.

– Какво значение има за мен един враг повече или по-малко? – запита той. – Отдавна съм свикнал. И запомни: може би е имало момент, когато съм те обичал, бил съм мекушав с тебе и съм се надявал, че навярно съдбата ми се е променила и че съм срещнал жена, която да споделя моя кучешки живот... Но това е вече минало.

– Заплашваш ли ме?

– Да... – отговорът бе категоричен. – За мен ти вече не си човек, когото мога да обичам, нито бъдещата майка на детето ми. Ти си моя робиня, вещь и както те предупредих от първия ден, твоите задължения са да поддържаш чисто, да ми готвиш и да разтваряш краката си, когато ти заповядам... – той посочи навън към бездната. – А ако ми досаждаш, кълна се, че ще последваш детето си.

Кармен де Ибара – какъв абсурд, че някой някога я бе нарекъл Ниня Кармен – не каза нищо, защото беше сигурна, че той говори както винаги сериозно. Примирението, ако е имало за миг такова, бе свършило и независимо, че тя се чувстваше нервна и изтощена, Игуаната Оберлус не би се замислил много да я хвърли в пропастта, ако му хрумнеше подобна идея.

Ако за миг си бе въобразила, че го е завладяла, също както бе завладяла толкова други мъже, то това обстоятелство се бе променило и сега нито лъскавата ѝ сива рокля с черни дантели, нито всичките ѝ женски хитрости щяха да ѝ послужат да се справи с едно същество, превърнало се отново в това, което винаги е бил: звяр с остър ум и ледено сърце.

Звяр, който освен че проявяваше по съвършен начин своя изтънчен садизъм, вече дори не се държеше брутално и тиранично с нея и не я насилваше, малтретирайки я както преди, а само я притежаваше с умерена власт на строг съпруг, държащ на правата си, когато се връща у дома изтощен след дългия работен ден.

Можеше да се каже, че бе настъпил краят на споделените им чувства, на онзи странен и необичаен „меден месец“, бурен и сърцераздирателен, отблъскващ и ужасяващ, и те навлизаха, както много други двойки, в дългия, тъмен и криволичещ тунел на досадата и взаимната ненавист.

Когато майката на Диего Охеда научи за престъплението, извършено на остров Худ и на което бяха станали свидетели членовете на екипажа на „Адвенчър“, у нея се породи надежда, че може би тайната, криеща се в този остров, има нещо общо с тайната на ветрохода „Илусион“, изчезнал в същите води, и тя реши да изпрати отново гемията, но този път с десетки въоръжени мъже на борда.

Нейните заповеди бяха да заловят убиеца и да го заведат в Гуаякил, за да го подложат на изчерпателен разпит, както и да открият на самотната скала някакви следи от изчезналия кораб.

От „Мадлен“ и „Рио Бранко“ бяха намерени останки, но корабокрушението им в онзи район и по онова време бе станало също при твърде мистериозни обстоятелства, както и това на „Мария-Александра“, китоловен кораб, от който нямаше вести: от всичко следваше логично, че между четирите зловещи злополуки има някаква връзка.

По всяка вероятност ключа на загадката бе в същия този престъпник, когото слуховете започваха вече да идентифицират като Игуаната Оберлус, страшният харпуниер от „Олд Лейди II“, дезертирал от него преди няколко години.

Доня Аделаида Охеда, която въпреки времето отказваше да приеме смъртта на първородния си син, предложи сто жълтици на капитана на кораба и по петдесет на всеки един от членовете на екипажа му, ако и донесат достоверни и окончателни новини за съдбата на сина ѝ Диего.

– Ако ми го доведете жив, ще ви направя богати... – обеща тя. – Всички ще станете богати.

Капитанът на гемията Аристидес Риверо, който години по-късно щеше да стане известен и щеше да свърши на бесилката при опит за въоръжен бунт, се приближи към остров Катман като първа спирка, с хитрото намерение да вдигне котва рано следобед, смятайки да стигне до бреговете на остров Худ среднощ, за да свали хората си и да изненада по този начин вечно изплъзващия се Оберлус, на разсъмване, в момент, когато той доверчиво напуска сигурното си скривалище.

Разчиташе на меката лунна светлина, за да намери острова, но за зла участ големи черни облаци от изток скриха неочаквано луната, което го принуди да свие платната в полунощ и да изчака до разсъмване на разстояние от скалата, страхувайки се да не се блъсне в нея.

Утрото го изненада на около шест мили от брега и въпреки че той се отправи с пълна пара направо към залива, излагайки кораба на вятра, Оберлус, вече нашрек, го беше видял и събра пленниците си, за да ги затвори отново в пещерата под надвисналия морски бряг.

В продължение на пет дена хората на Аристидес Риверо претърсваха острова педа по педа, откривайки, че част от кладенците бяха възстановени и че тук-там се виждат пресни следи, говорещи за човешко присъствие, което ги накара да се убедят, че в действителност се крие не само един човек, а няколко – може би и жена в това число.

Трима доброволци се спуснаха с въжета по стената на стръмния бряг, а Оберлус видя сенките им и чу гласовете им през малките пролуки на гнездата, изчислявайки, че един от тях трябва да е минал на по-малко от шест метра от входа на пещерата.

Затваряха му пътя и той знаеше това.

Откриването му беше вече само въпрос на време и за него нямаше друг изход, освен да се остави да умре от глад, затворен вътре като заек, уловен от порове.

Врата за бягство не съществуваше, а на тях им стигаше само да седнат на върха и да чакат.

Реши, че е настъпил моментът да им обяви война и през тази нощ той върза ръцете и на Ниня Кармен, запуши устата на четиримата, нарами оръжието и тежкия харпун за лов на китове и изпълзя тихо до върха.

Видя огъня на плажа на залива и светлините на гемията. Изчака, заслушан в мрака, но долови само тревожния крясък на птиците и воя на самотния вълк, който чакаше смъртта на десетина метра от него.

Започна да се промъква предпазливо като познавач на всяка пътека, скала и храст на острова, способен да се предвижва и слепешком, безшумно, дори без да събуди птиците, дремещи в гнездата си.

Тук беше неговото царство; бе го обхождал хиляди пъти, а понякога в нощи като тази бе изпълзвявал по същия начин, за да дебне пленниците си, да провери дали са на местата си и не се ли опитват да се разбунтуват срещу него.

Стигна до плажа близо след час и се спря под прикритието на сенките. Огледа съвсем спокойно спящите мъже, сгушени около огъня, включително и дежурния, въоръжен с тежка еднокалибрена пушка.

След като се увери, без да бърза, че всичките му врагове са пред очите му и никой няма да го изненада неочаквано, той вдигна спокойно харпуна, прицели се внимателно, изопна ръка и изпрати оръжието без характерния за случая вик.

Часовоят падна по гръб и изстена, пронизан открай докрай, а спящите изведнъж скочиха.

Откнаха два изстрела, родени от нощта, и единият от мъжете се строполи, улучен в главата, докато друг се държеше с ръце за корема,

превивайки се и виейки от болка.

Чуха се само бързите стъпки на нечии боси крака, които изчезнаха в нощта, и после – нищо.

На следващия ден хората на Аристидес Риверо очакваха нащрек нова атака и претърсиха още веднъж острова, но този път освирепели и жадни за мърт.

Всичко бе напразно. Всичко бе както винаги напразно и вече бе станало ясно, че няма начин да се открие дяволската бърлога па звяра.

– Кучета! – взе да вие накрая Риверо, извън себе си от гняв. – Как не ми дойде наум по-рано? Нужни са ни кучета...!

– И ти самият не вярваше в тази история... – натякна му помощник-капитанът. – Но сега вече виждаш, че е истина... Този тип съществува и умее да се крие.

– В Катман имаше кучета... – напомни му Риверо. – Ще отида да взема няколко и след два дни се връщам.

Той поиска да остави петима от хората си да пазят острова, но те отказаха. Никой не желаше да се излага на риска от ново нападение в мрака за петдесет златни монети, а и глупаво беше да се продължава търсенето, оказало се тъй безрезултатно досега.

– Няма къде да отиде... – бе доводът, възприет от всички. – Като се върнем с кучетата, ще го изкараме от дупката му... Щом е чакал толкова, ще почака още три дни.

Тази нощ, когато Оберлус изпълзя на върха на скалата, готов да вземе нови жертви, остана изненадан от изчезването на кораба и още по-предпазливо от всякога, обходи острова със страх от капан или засада, но не откри никакви следи от човешко присъствие.

На разсъмване претърси с помощта на далекогледа си всяко кътче, скала, храст или пътечка и се увери, че на хоризонта също не се вижда никакво платно.

Бяха си отишли.

Смаян седна на скалата си, размишлявайки върху изненадващия факт, че враговете му се бяха отказали така лесно от залавянето му, при положение че тези мъже очевидно бяха дошли тук твърдо решени да го хванат.

Защо толкова бързаха да си тръгнат, когато борбата едва бе започнала?

Необходими му бяха цели два часа размишления, през които поста-ра да се постави на мястото на преследвачите, търсещи начин да принудят един човек, криещ се на острова, да се покаже, за да си спомни

думите, които самият той си повтаряше, докато търсеше португалеца Гамбоа; а за това му бяха нужни почти десет дни.

„Ако имах едно хубаво куче, щях да го накарам да излезе от дупката си...“

– Кучета!

Оберлус се изплаши.

Кръгът се затваряше и беше глупаво да се надява, че може да остане скрит завинаги.

Бе дошло време да се размърда и той се размърда.

Изчака отлива и в момента на най-ниската му точка нагази във водата, навлизайки пет метра навътре и точно на мястото, където преди повече от година бе потопил кораба „Мария-Александра“, намери бързоходната лодка за лов на китове.

Изкара навън един по един тежките камъни и когато тя изплава на повърхността, той изгреба с кофа водата.

Все още наводнена я издърпа на сушата с помощта на новия прилив, а после я доизпразни.

Някои от дъските ѝ се бяха издули и разковали и водата проникваше през процеците, но той успя да ги пооправи, доплава с гребане до залива и изтегли лодката на пясъка.

Тогава доведе пленниците, които я обърнаха и водата се оттече напълно, след което ги изпрати за дърва и съчки, за да накладат голям огън.

Напълни най-обемистия от казаните си с червени водорасли, риба, миди и дори костилки и листа от кактуси, оставяйки странната и воняща смес да ври часове, докато той старателно се зае с дозаковането на дъските и с калафатенето на свързките им, използвайки за тази цел дълги ивици плат от красивата и блестяща рокля на Ниня Кармен.

А тя, наблюдавайки го как припряно работи, обхванат сякаш от особена треска, го запита:

– Какво става? Защо ти е тази лодка?

– За да се махнем оттук... – отговори той, без да я погледне.

– Къде?

– На континента.

– На континента? – повтори тя удивена, мърморейки под носа си и когато, изглежда, възвърна способността си да разсъждава, попита с пренебрежение. – Нима имаш представа на какво разстояние се намира континентът?

– На седемстотин мили.
– И смяташ да измениш седемстотин мили с това...
– Нямам друг изход...
– Но в този район теченията са винаги в обратна посока... И никога няма вятър...

– Зная... Това е районът на големите безветрия... Но вятърът не би ми послужил много, тъй като нямам платна.

– Как мислиш да стигнеш тогава?

– Чрез гребане.

Изумена, Ниня Кармен, приседна на един камък, сякаш не можеше да се държи на краката си след онова, което току-що бе чула. Удивлението ѝ нарастваше, макар да считаше, че огромната ѝ способност да се изненадва, бе вече изчерпана. Накрая тя измърмори по-скоро на себе си, отколкото на Оберлус:

– Ще гребеш седемстотин мили на една осемметрова лодка и то срещу течението... Ти си луд!

Игуаната спря отново работата си посочи с жест мъжете, които търсеха дърва наоколо.

– Те ще гребат – заяви той. – И те уверявам, че на всяка цена ще ни закарат до континента...

– Ще ни закарат? – повтори тя разтревожена. – Не разчитай на мен... Не мисля да се качвам на тази лодка и да предприемам абсурдни авантюри в открито море...

Оберлус я погледна със студен и безчувствен поглед, лишен от всяка човештина.

– Както скоро ще разбереш... – поде той, – мисля да не оставям никого тук, да не разкаже на онези, които ще се върнат, че пътувам беззащитен с една лодка и те да тръгнат да ме преследват. – Той замлъкна. – Така че избирай: или ще ме придружиш, или започвай молитвата си, защото преди да тръгнем, мисля да ти тегля куршума. Тя също го погледна и заключи, съгласявайки се убедена:

– Знам, че би го направил. Ще ме изнасилиш за последен път; ще ми теглиш после куршума и ще се измъкнеш най-подло...

– Ти го каза... – наблегна Оберлус. – Така че решавай бързо и ако имаш желание да дойдеш, започни да събираш игуани, костенурки, гълъби, яйца и всичко друго, което става за ядене... – Той посочи Кнут. – Нека онзи глупак ти помогне да изпразните буретата с ром от пещерата и ги напълни с вода... Използвай и последната капка, която намериш, защото преходът ще бъде дълъг, а все още не е сезонът на дъждовете...

– Ти си луд! – повтори тя, още по-сигурна в това, което казваше. – Абсолютно и безнадеждно луд!

– Луд ще съм, ако остана тук и позволя да ме заловят, за да ме покажат после като панаирна атракция заради грозотата ми, преди да ме обесят за убийство... – Игуаната сякаш говореше за нещо незначително, което изобщо не го засягаше. – Ще се върна към морето, което никога не ми е изневерявало, а ако и там ме преследват, винаги ще имам възможност да се удавя с верига на врата... – гласът му промени тембъра си и стана по-дрезгав, докато добавяше: – Защото, кълна ти се, никой никога повече няма да ме докосне с пръст. Никога!

Той намаза лодката с гъстата и миризлива смес от казана, като я втриваше грижливо в процепите, минавайки ги по три пъти последователно отвън и отвътре, за да осигури по този начин пълната им непроникливост.

После я покри открай докрай с нещо като платнище, изплетено от тръстика и клони, което я предпазваше отлично от слънцето и накрая смени последните две пейки с леглото, донесено от Соуса и Ферейра по негова заповед.

Натовариха храната, водата, оръжията и тежкия чувал с бижутата и парите, които беше намерил на борда на корабите „Мадлен“, „Мария-Александра“ и „Рио Бранко“, и привечер всичко беше готово за път, въпреки че малко преди това Оберлус трябваше да се справи с един опит за бунт от страна на пленниците, нежелаещи да се качат на лодката.

С камшични удари и смъртни заплахи ги прикова към пейките, а после застана пред тях и уточни:

– Нещата са ясни... – каза той и тонът му не търпеше никакви възражения. – Ако достигнем до твърда земя, вече няма да имам нужда от вас и ще можете да се върнете по домовете си... А ако не стигнем, то ще е само защото всички ще бъдем на дъното на морето. Така че пригответе се да гребете, иначе ще ви хвърля на рибите, като преди това ще ви отрежа краката и тестисите.

Пленниците започнаха да гребат съвсем бавно, почивайки си на смени един по един, а Оберлус знаеше, че не трябва да ги преуморява, но и че ако престанат да гребат, течението на континента ще ги върне веднага назад.

Той постави пред себе си един компас, принадлежал някога на „Рио Бранко“, заповяда на Ниня Кармен да седне на носа, докато ѝ се приспи,

и отново се загледа в очерталия се на хоризонта остров Худ, неговото „кралство“, единственото място на света, където се бе чувствал свободен и където беше прекарал най-хубавите години от живота си.

Даваше си ясно сметка, че от момента, в който стъпеше на континента, ако изобщо някога успееше да стъпи, щеше да се превърне отново в Игуаната Оберлус, обект на подигравки от страна на всички; щеше пак да бъде дяволското изчадие, от което всички се отвращаваха и което съдебните власти щяха да започнат да търсят съвсем скоро.

Разбира се, сега имаше много пари, но не знаеше за какво точно може да му послужи съкровището в кожата чувал под краката му, щом лицето му е същото и ще го издава, както винаги.

Каквото и да стореше, беше белязан човек; богат или беден, скромен или с власт, и дори зад маска от злато и изумруди да се скриеше, пак нямаше да избяга от трагичната съдба, предопределена му от боговете на Олимп девет месеца преди да се роди.

– Какво можеше да направи човек, надарен с упоритост и ум, ако е лишен от всичко останало?

– Ще видим.

И така той се опитваше още веднъж да избяга от глутницата ловджийски кучета и от преследвачите си, съсредоточен в компаса, сочещ Изток, и нащрек да не би гребците за миг да се отпуснат и да намалят темпото.

По-късно пусна зад гърба си дебело въже, дълго около два метра и щом то се влачеше, той знаеше, че напредват срещу течението. Обратно, скриеше ли се под кърмата, на която, бе вързано, това означаваше, че течението е по-силно от тласъка на гребците.

На Изток и само на Изток и винаги с проточено назад въже – такава бе целта и заповедта му, която твърдо бе решил да принуди другите да изпълнят на каквато и да е цена, даже да им струваше животът.

Настъпи нощта. Ниня Кармен си легна до него, а той не се поколеба да я върже за железните табли на кревата.

– Не искам изненади... – каза той. – Знам, че рано или късно ще заспя и няма да позволя да се съюзите помежду си и да ме унищожите, за да се върнете на острова и да изчакате да ви потърсят... Така ще бъда по-спокоен.

Тя не отговори нищо, защото беше сигурна, че всеки протест е излишен. Позволи да я окове, затвори очи и се опита да заспи, за да забрави, че току-що бе предприела най-адското пътуване – нечувано и невидано досега.

Оберлус потърси на небосвода звездата, която трябваше да го води в нощта. По-голямата част от живота си бе прекарал на открито, на палубата на някой кораб и звездите винаги са били негови добри приятелки.

Той не се страхуваше от морето и нощта, нито от дългите преходи. Не се страхуваше от нищо и дълбоко в душата си бе щастлив, че плава отново и се гордееше със способността си да се опълчи срещу света и пак да се подиграе със своите преследвачи.

Преди да тръгне, бе заличил всякакви видими следи от бягството си и бе скрил по-добре от всякога, този път от външната страна, входа на бърлогата си, поради което кучета или не кучета щяха да се нуждаят от дни и даже от седмици, за да разберат, че той вече не е на острова и ги е измамил още веднъж.

Тогава Оберлус щеше да бъде вече много далече, вероятно на континента и ако стигнеше до брега на Перу, щеше да прекоси Андите и да навлезе завинаги в непроходимите джунгли на амазонската долина.

Щеше да се научи да живее в тях, както се бе научил да живее на една гола скала, защото той, Оберлус, бе жилав по рождение; едно недоросче, отказало да умре, когато още едва дишало; една неудържима природна сила, способна да се изправи дори срещу боговете на Олимп.

На следващия ден следобед островчето Худ изчезна напълно в далечината, а морето – необятният океан на Екватора в района на големите безветрия, с води, по-тихи и спокойни от тези на най-тихото и спокойно планинско езеро, си остана единичък спътник на хората в китоловната лодка.

Морските птици, които дълго време ги придружаваха и по навик се изхождаха върху тях, престанаха да кръжат наоколо, отправяйки се на залез слънце към гнездата си, а на разсъмване пътниците най-последно осъзнаха страшната си самота.

Нито една вълна, нито един крясък, нито дори шум от водата, плъзгаща се под кила; само тишина, нарушавана единствено от монотонните удари на греблата с натрапчива и ритмична последователност, сякаш от човешки същества те се бяха превърнали в автомати, в безчувствени машини, осъдени да гребат вечно.

Глътка вода, оскъдна храна и нечовешки усилия под строгия контрол на самия Оберлус, решил да поддържа живота на тези мъже, дори против волята им. Трябваше да гребат дни, седмици или може би месеци – времето не бе от значение, а единствено желанието му да вижда възето, проточено зад кърмата, което означаваше, че завоюват метър след метър от онези хиляда километра, делещи ги от целта.

– Никога няма да стигнем... – подхвърли веднъж Кармен в палещия обеден зной след седмица път. – Имам чувството, че остров Худ ще се появи отново зад гърба ми... Не напредваме.

– Напредваме... – възрази Оберлус, уверен в себе си. Напредваме постепенно на изток, макар течението да ни отклонява на Юг.

– Нас също ни бе отнесло на Юг няколко дни след тръгването ни от Гуаякил – рече тя. – А помощник-капитанът обясни, че има контратечение, което идва от Панама и тласка корабите на юг от Галапаговите острови... Може би затова стигнахме до Худ, вместо до някой от по-големите острови на север! Никога няма да стигнем! – повтори тя.

Оберлус не отговори, а се замисли и след малко се обърна към пленниците си:

– Вече чухте... – каза той. – Отклонили сме се и дори и да се опитваме да се върнем, няма да можем да намерим острова. Течението откъм сушата ни тласка навътре в океана и никога и доникъде няма да отидем. Следователно остава ни да се движим в една посока – към континента и от вас зависи дали ще стигнем или не...

Никой не му отговори: норвежецът Кнут както обикновено не бе разбрал, а португалците бяха твърде изморени, за да реагират. Те

отдавна вече бяха загубили и последните си остатъци от воля, а вероятно и всякаква надежда за оцеляване в този абсурден кошмар. Гребяха, защото техният похитител ги принуждаваше да го правят с камшични удари, а и вече не желанието да се спася ги стимулираше, а само страхът от физическата болка и безграничният ужас, вдъхван им от демона, от когото винаги можеше да се очаква нещо още по-извратено.

Той бе решил да ги застави да гребат и да напредват дори и срещу коварното и неумолимо течение и ги уверяваше, че ще гребат до последен дъх, а когато вече заплахата от камшика не е достатъчна, Игуаната Оберлус щеше да прибегне до нови наказания, които да ги насърчат и да изтръгнат още сили от себе си.

Тя се съблече гола, плъзна се във водата, без да се държи за борда и въпреки че не умееше да плува добре, достатъчни бяха само две загребвания с ръце, за да ги настигне, толкова бавно се движеше лодката.

Не я плашеше спокойното море, ширнало се край нея, нито невъобразимата бездна, зееща под краката ѝ, нито дори опасността от появата на акули. Желаше само да усеща милувките на водата по тялото си и това ѝ помагаше да забрави макар и за няколко мига страшната монотонност на часовете и дните, прекарани в седнало положение, на носа на лодката, която сякаш не напредваше и с метър в това абсурдно пътуване с едно кошмарно същество, повело ги от нищото пак към нищото.

Помисли си да изостане; да се остави на лекото течение да я отдалечи съвсем бавно, докато безкрайното, лениво и тихо море я поеме в обятията си в последна прегръдка, превръщайки я в постоянна част от себе си.

Това щеше да бъде един красив завършек на един дългогодишен, вълнуващ и бурен живот. Ниня Кармен, родена на три хиляди метра надморска височина, в подножието на вулкана Пичинча, в дивните оврази край град Кито, щеше да изчезне завинаги, погълната от пясъците на дъното на най-големия и най-дълбокия от океаните.

Или може би щеше да изплува на повърхността? Да, може би, като се подуеше, тялото ѝ щеше да изплува на повърхността на водата и коварното течение, онази неумолима сила, с която напразно се бореха вече дванадесет дни, щеше да изхвърли трупа ѝ на плажовете на екзотичните острови, за които бе чела, че се издигат на другия край на света.

Изглеждаше приятно, почти съблазнително да се предаде в плен на магията с на една спокойна смърт, която да сложи край на толкова страдания. Мисълта да се освободи окончателно от отвратителното

присъствие на звяра я успокояваше. Представяше си гнева и унижението му, когато разбере, че като всички други бе избрала да умре, вместо да продължи да търпи противното му лице и това ѝ носеше утеха.

– Сбогом, чудовище, сбогом! Дори черепът на мъртвеца е по-красив и предпочитам вечната му компания, отколкото да те понасям до себе си даже само един ден още... Сбогом, Игуано... Сбогом, проклет звяр... Сбогом, обожаеми палячо, успял за миг да взривиш у мен цял вулкан, който никои никога вече няма да може да угаси.

Чувстваше се толкова объркана! Толкова изтощена от слънцето и жаждата през дните, през които виждаше единствено хоризонта и чувстваше само повтарящия се хиляди пъти шум от греблата, удар след удар.

– Докога? Защо поне не духаше вятър? Защо не се надигаше морето по света? Защо трябваше да попаднат точно в сърцето на големите безветрия?

Даже в Средиземно море, онази малка локва, карикатура на океан, която бе видяла, придружена от Херман де Ариага, имаше повече сила и характер, отколкото в този глупав Тих океан, винаги скучен, винаги гладък, сякаш невидим дебел слой масло успокояваше напълно яростта му и като гигантско огледало, поставено там нарочно, връщаше слънчевите, лъчи. Защо беше тъй безхарактерно това море? Море, чийто единствен признак на живот бе безмълвното и коварно течение, опитвашо се да им попречи като ръка на циклоп да се приближат до сушата.

Би било прекрасно да се отпусне в люлката му, да се отдаде на вълшебството му и да го пропусне през всяка своя пора, за да се превърне най-накрая и тя в океан, в тих океан, в необятност, нетърпяща граници, нито униженията да я приковават всяка нощ към железните пръчки на леглото.

Португалецът Пинто Соуса поиска вода за трети път и за трети път Игуаната Оберлус му отказа:

– Трябва да я пестим... – каза той. – Започва да намалява.

Час по-късно португалецът Пинто Соуса, болнав човек, за когото изглеждаше цяло чудо, че бе издържал толкова дълго, се свлече върху греблото си и всички усилия на Ниня Кармен да го върне към действителността се оказаха напразни.

– Дай му вода... – молеше се тя. – Дай му вода, иначе ще умре.

Оберлус се наведе над изпадналия в безсъзнание мъж, разгледа внимателно изпитото му лице, кльощавите му ръце, окървавените длани и немощното му и покрито с гнойни рани тяло и категорично отказа:

– Абсурд е да хабим вода за него! – Той е свършил.

– И ще оставиш да умре така?

– Не, ще го хвърля в морето.

Кармен де Ибара го погледна изумена. Въпреки че живееше с него вече цяла година и бе станала свидетелка и жертва на безбройните му издевателства и абсурдната му безчувственост, тя все още не можеше да проумее някои от реакциите на това същество, което наистина по нищо не приличаше на останалите хора.

– Но той е все още жив... – запротестира тя.

– Диша, това е всичко. Но със сигурност е напълно изтощен...

Колкото по-бързо свърши, толкова по-добре за него и за всички...

Той отиде до кърмата, развърза края на веригата, с която бяха оковани пленниците, освободи Пинто Соуса и пред очите на безпомощната жена и безразличието на другите, го хвана за раменете и го пусна във водата.

Съвсем бавно – можеше да се каже, че този мързелив океан вършеше всичко съвсем бавно – тялото на португалеца започна да потъва в прозрачните води, за да изчезне накрая, погълнато от синята безкрайност; всичко това приличаше повече на идиличен сън, отколкото на действителна смърт.

Игуаната Оберлус го наблюдаваше как се скрива от погледа, а после седна на мястото на първия и хвана свободното гребло:

– Поеми руля... – заповяда той на Ниня Кармен – И запомни: на Изток! Все на Изток! Ако се отклониш и с един градус само, ще те лиша от вода... Трябва да се измъкнем от тази мъртва зона без вятър и без риба... – той започна ентузиазирано да гребе. – Ако продължаваме да се движим така, за два дена ще изминем половината път...

Тя изхлипа с пресипнал глас.

– Половината път! Милостиви Боже!

Глупавият Кнут, изтощен, загуби и малкото разсъдък, който му оставаше след четвъртата седмица от прехода, когато храната вече съвсем недостигаше и бе станало ясно, че в онова изключително дълбоко и спокойно море рибите не се изкачват до повърхността, колкото и да се опитваха да ги привлекат с всевъзможните видове стръв, с каквито разполагаха на борда.

Изведнъж, една сутрин, норвежецът започна да пее, въпреки че устните му бяха напукани от жаждата и, изглежда, песента му се стори много забавна, защото от време на време избухваше в гръмогласен смях

и размахваше превзето ръце.

Накрая запрати греблото във водата и макар че Оберлус го удари жестоко, той пак го хвърли, когато му го върнаха в ръцете.

Взеха му греблото и му дадоха да пийне глътка вода, в очакване да дойде на себе си и да си възвърне разсъдъка, но той продължи да извива своята неразбираема песен, без да спре нито за миг през целия ден и през следващата нощ. На разсъмване Оберлус извади един от пистолетите си от чувала, в който ги държеше, за да ги предпази от влагата, и се прицели в главата му, поставяйки ултимативно пръст на устните си, за да го накара да млъкне.

Но нещастният глупак продължи да пее. Оберлус открито насочи оръжието към него. Другият го видя, но остана безразличен и даже избухна в смях, развеселен без съмнение от неприличната песен, като продължи да я тананика, сякаш се намираше – и в действителност той наистина се намираше – в друг свят.

– Не го убивай – застъпи се Ниня Кармен за него – не виждаш ли, че полудя?

– Това, което виждам, е, че всички ни ще подлуди... Ако не искаш да го убия, накарай го да млъкне.

Кармен де Ибара се приближи до норвежеца и започна да го гали по главата, сякаш беше дете:

– Стига толкова... – прошепна тя. – Успокой се... Вече се посмяхме на песните ти... Спи, моля те! Не разбираш ли, че ще те убие? – изхлипа тя безпомощно. – Боже Господи! Дори не чува, а и да ме чуваше, не би ме разбрал... Млъкни, Кнут, моля те! Млъкни!

Тя сложи ръка на устата му, а глупавият норвежец Кнут за ухапа с такава сила, сякаш искаше да я откъсне цялата.

Ниня Кармен зави от болка, но другият продължи да стиска, докато проехтя изстрел, който му отнесе главата и го повали по гръб.

Изпръскана с кръв и мозък, оглушала от гърмежа, отекнал близо до ушите и, Ниня Кармен изпадна в истерия при вида на размазаното от куршума лице и стискайки силно разкъсаната си, кървяща ръка, се свлече съкрушено на дъното на лодката. Тя заридя, загубила напълно способността си за съпротива.

Игуаната Оберлус хвърли във водата трупа на норвежеца, зареди отново оръжието, прибра го грижливо и грабвайки веслата, принадлежащи на мъртвите, започна да гребе съвсем бавно, с провлаченото, монотонно и постоянно темпо, което бе наложил от първия момент.

Португалецът Ферейра, просъствал на разигралата се сцена с

безразличитео на сомнамбул, се сви на пейката си, сякаш случилото се изобщо не го засягаше и изведнъж заспа.

Без да спира да гребе, Оберлус ритна леко Ниня Кармен и и заповяда:

– На Изток! Дръж курс на Изток!

– Върви по дяволите! – бе отговорът. – Това е единственият път за теб! Върви по дяволите! Върни се там, откъдето си дошъл, проклето дяволско изчадие!

Ритникът бе толкова силен, че едва не й пи ребрата и я накара да изстене от болка.

– Посока Изток! – повтори той с дрезгав глас. – Ако не ставаш за това и тебе ще хвърля в морето... Нямам намерение да делия храната и водата си с ненужни хора... На Изток...

Ниня Кармен се довлече с мъка до кърмата, хвана кормилото, погледна компаса с подути от плач очи и подсмърчайки, попи с някаква мръсна кърпичка кръвта, която бликаше от ранената й ръка, и насочи руля на Изток.

Игуаната Оберлус, който я наблюдаваше със зачервено от безсъние и умора очи, продължи да гребе, безчувствен, далечен и безчовечен, като робот, програмиран да извършва в продължение на часове абсолютно еднакви движения.

– Кораб...!

– Да, кораб...

– Може би ще ни видят... Господи, направи така, че да ни видят!

– Не могат да ни видят... Прекалено далече са...

– Трябва да ни видят! Чуваш ли? Трябва да ни видят... – изхлипа Ниня Кармен. – Не искам да умра тук! Благословени Боже! Света Дево, покровителка на беззащитните, направи така, че да ни видят... Никога не съм искала нищо от теб, но сега те моля, умолявам те... Направи така, че да ни видят от кораба и аз ще изпълня всичко, което пожелаеш... Ще ти посветя живота си! Ще се затворя в манастир завинаги...

При тези думи Игуаната Оберлус не можа да сдържи смеха си, въпреки че ужасно го боляха устните, покрити с кори от рани.

– Монахиня! – възкликна той. – Това би било най-лошото, което може да се случи на църквата от преследването на Нерон... Монахиня... Дева Мария би предпочела кораба да потъне, отколкото да ни видят... Ще помолиш ли изповедника си, вместо опрощение, да те нашиба с камшик и да ти го вкара в задника.

Но тя сякаш не го чу или поне не му обърна внимание. Бе намерила някакъв парцал и го размахваше, изправена на пръсти на борда, вкопчила се в един от прътовете, които придържаха почти разкъсаното платнище.

– Тук, тук – извика тя така слабо, че надали биха я чули на петнадесет метра разстояние. – Тук сме!

Оберлус протегна ръка, грабна парцала и я дръпна да седне.

– Стига толкова! – заповяда ѝ той. – Казах ти вече, че не могат да ни видят. А ако ни видят, бъди сигурна, че преди да стигнат до нас, ще съм ви пратил и двамата на дъното на морето... Предупреждавам те... Не мисля да се оставям да ме заловят...

– Но това е единствената ни надежда! – молеше се тя. – Нямаме какво да ядем, рибата продължава да не кълве, а водата е на привършване.

– Вече сме близо...

– Откъде знаеш?

– Знам, защото корабът се движи на север... Вероятно към Гуаякил или Панама и следователно трябва да се доближи до брега, за да използва течението, идващо от Юг... Ако плаваше на североизток, би трябвало да се отдалечи от брега и да се възползва от пасатите... Но ние не сме в зоната на пасатите, а в района на безветрията, който корабите се стремят да избягват... – той посочи към отдалечаващите се платна. – Ако този напредва... А той напредва... Значи го тласкат теченията от Юг и вятърът, който духа към сушата. – Той замълча и след малко добави с нов блясък в очите. – Прекарал съм живота си в плаване и познавам тези морета... Сигурно сме на югоизток от Гуаякил и на североизток от Пайта и Пунта Негра, на по-малко от сто мили от брега. Ще го достигнем!

– Но ние нямаме вода!

– Скоро ще завали... – убедено заяви Игуаната Оберлус. – В тази зона винаги вали...

Валя.

Валя така, сякаш небесата се бяха продънили и искаха да се изляят върху главите им, да ги потопят, да ги удавят, да причинят корабкрушението им, опитвайки се да постигнат това, което апатичният океан без нокти не успя да направи.

Валя.

Валя.

Валя.

И дъждът ги върна към живота.

И към борбата.

Ферейра беше вече само една ненужна сянка, изтощен въпреки водата и почивката, но Игуаната Оберлус, хванал здраво греблата, се навеждаше напред и назад, назад и напред, неуморим, несломим, почти неразбираем, като се имаше предвид, че повече от три дена не бе слагал и хапка в устата си.

Ниня Кариен, отпусната на леглото, неспособна да се помръдне, изнемощяла и съсипана от глада и умората, все още правеше усилия, макар и често напразни, да поддържа курса...

На Изток... Все на Изток, въпреки че беше убедена, че този Изток се е превърнал вече в химера, в недостижима мечта, в едно изключително митично място, до което никой никога в историята не беше стигал досега.

На Изток!

Но Изтокът продължаваше да бъде все на изток от изток.

Защо тогава беше отбелязан на компаса, щом не съществуваше? Защо си играеха така с надеждите на толкова нещастници? Защо бяха измислили подобен термин?

– Изток е мъртъв – прошепна тя и той я погледна строго между два удара с веслата. – Изток е мъртъв и ти знаеше това, още като тръгнахме. – Тя разтърси буйната си черна коса. – Вече нищо не съществува... Нито Север, нито Юг, нито Изток, нито Запад... И ти си само един Харон, лодкарят на смъртта, който ме прехвърля на отсрещния бряг... Но този отсрещен бряг също не съществува. Нищо друго не съществува освен морето, а морето е смъртта, вечността, безкраят... Може би адът, на който съм осъдена, заради злините, причинени от мен...

Тя млъкна, но той я подкани да продължи с дрезгав глас.

– Продължавай да говориш... – заповяда й. – Продължавай да дрънкаш глупости; само говори нещо, каквото и да е то... Иначе и аз ще повярвам, че съм мъртъв и че съм обречен да греба и да греба, водейки те наникъде... Кажеш нещо? – той побутна с крак Ферейра. – И ти, скапан португалец, кажи и ти нещо или ще те хвърля във водата... Само си ми в тежест. Говори или греби, но прави нещо...

Другият едва отвори очи.

– Гладен съм... – прошепна той.

– О, нима! Колко остроумно! – възкликна Оберлус подигравателно. – Гладен си... Нищо ново не ми казваш... Всички сме гладни, защото преди три дни нашата красива кормчийка изяде последния картоф...

– Ще умра – зариди шепнешком Ферейра. – А не искам да умирам, защото знам, че ще ядеш от плътта ми... – Сълзите се стичаха тихо по лицето му. – Това чакаш... Видях как ме гледаш и го прочетох в очите ти на звяр. Ще ме изядеш... Знам, че си способен да го направиш...

Игуаната Оберлус не отговори, а продължи да гребе, докато Ниня Кармен се опитваше да се надигне с голяма мъка, подпирайки се на лакът.

– Нима имаш такова намерение? – запита тя. – Ще го ядеш ли наистина? Способен ли си да го направиш?

Той само я погледна и очите му й се сториха още по-студени и безсърдечни отвсякога.

– Благословени Боже! – прошепна тя. – Вярвам, че ще го направиш... Или него, или мене, който падне първи, нали така? Способен си на всичко, за да стигнеш до проклетия бряг... – Тя посочи напред. – Но май не си даваш сметка, че той не съществува... Вече ти казах... Изток

не съществува. Откраднали са го... Морето е погълнало континента. Сушата е изчезнала и сме останали само ние тримата, осъдени да плаваме до края на вечността... Защо не искаш да ми повярваш?

– Вярвам ти... – рече той задъхано, изморен от постоянното напрегане... Ако не беше легнала, а гребеше на мое място, щеше да си победена. Вече не съществува нищо друго освен морето; но заливайки сушата, то може би е станало по-плитко и няма да стигне даже и до задника ти... Защо не скочиш да пробваш?

– Защото, ако скоча и то все още е дълбоко, няма да можеш да ме издеш – бе отговорът. – Защо не скочиш ти?

Оберлус понечи да отговори, но, изглежда, разбра, че не разполага с достатъчно сили, за да говори и гребе едновременно и продължи с усилията си да предвижва лодката напред – все на Изток – пък било и с няколко сантиметра само, макар тези усилия да му се струваха вече напразни.

Сънливостта налегна отново тримата пътници. Ниня Кармен се отпусна на сламеника, а португалецът Ферейра, разкрячен на пейката си, разваряше все по-широко уста при вдишване, сякаш това му струваше крайно усилие и въздухът достигаше все по-трудно до дробовите му.

Игуаната Оберлус го наблюдаваше невъзмутимо.

След около четири часа португалецът промърмори отново нещо като насън:

– Гладен съм... – и това бяха последните му думи. Подпря глава на борда на лодката, поуспокои се и съвсем престана да диша.

Когато вече нямаше никакво съмнение, че е мъртъв, Игуаната Оберлус остави греблата настрана много вниателно, за да не паднат във водата и извади ножа си.

Ниня Кармен го погледна ужасена.

– Ще го ядеш ли? – запита тя, като едва изричаше думите.

Оберлус отговори отрицателно:

– Не, ако не е абсолютно наложително...

Той посочи наоколо. – Сигурно вече сме близо до брега... Не е дълбоко като а открито море... Тук някъде трябва да има риба... Ще го използвам за стръв.

– Способен ли си да използваш за стръв едно човешко същество? – изуми се тя. – Нима не изпитваш никакво уважение към мъртвите?

Той я погледна, както може да се гледа най-големия глупак на света...

– Още по-малко, отколкото към живите... – рече той. – Но във

всеки случай рибите ще го хапнат... Дай ми въдиците... В дървеното сандъче са...

Оберлус се наведе над мъртвия, разпори с лекота корема му отгоре надолу и изкара все още вдигащите пара вътрешности. Разрови ги без отвращение и без преструвки, отдели червата и изтегли черния дроб, като го освободи с две рязания.

– Него най-много го кълват – поясни той. – И не прави такава физиономия... За какво може да служи черния дроб на един мъртвец? Трябва да се молиш да кълвнат, защото ще те накарам да изядеш ръката му. Ще те заведе до сушата жива, чуваш ли? Ще оцелеем на всяка цена...

Клъвнаха.

Не една, две, а дузина риби; щом кордата стигне до дъното, на четиридесет морски сажена дълбочина, риби от най-различни видове и размери се натрупаха върху кървавата стръв и се хванаха на въдиците.

Пиян от радост Игуаната Оберлус остави на дъното на лодката богатия улов и изведнъж престана да реже на парчета още топлия черен дроб на мъртвия Ферейра.

Изхвърли през борда остатъците, а после пусна и трупа във водата, наблюдавайки го как постепенно се отдалечава, носен от течението, и едновременно с това потъва. Накрая показа плячката си на Ниня Кармен, която седеше мълчалива и толкова изтощена, че не можа да изрази радостта си от факта, че скоро ще яде.

– Виждаш ли? – отбеляза той. – Край на, проблемите... Вече никой няма да може да ни обвини в човекоядство.

– Не знам кое е по-лошо... – взе да разсъждава тя. – Бих те разбрала, ако бе ял от месото на този нещастник, подтикван от глада и желанието да запазиш живота си... – тя замълча. – Но хладнокръвно да го използваш като стръв... Това е отвратително! Нечовешко, престъпно и отвратително...

Оберлус, който бе сложил две от рибите все още живи в един казан с морска вода, я изгледа пренебрежително:

– Никога няма да се научиш... – отговори той. – Ако бях ял от този тип, в други ден той щеше да се вмирише и трябваше да изхвърля остатъците от него, а след три дни ние щяхме да бъдем в същото положение: умрели от глад – той посочи рибите. – А като сменяме често водата на тези двете, ще ги запазим живи и след два дена те ще ни послужат отново за стръв, за да уловим други и да подновим процеса... С водата от дъжда, който вали, и с добър улов като този можем да преживеем

месеци... – той посочи към мястото, където бе изчезнало тялото на португалеца. – Какво значение има дали рибите са го изяли изведнъж или са започнали от черния му дроб?

– Ти си чудовище!

– Приятна новина!

С две сръчни движения с ножа той разпори една тлъста риба, махна главата ѝ и ѝ я поднесе с жест на любезен сервитьор:

– Яж! – заповяда ѝ той. – Дъвчи бавно и ако на моменти се затрудниш с месото, гълтай сока... Възстановявай силите си, защото сега се нуждаем само от сила... – той махна към носа на лодката. – Дори и да ти е трудно да повярваш, там отсреща, на Изток, независимо от съмненията ти, се намира континентът и въпреки че сега трябва да греба сам, имам намерение да стъпя на него.

Той беше разтворил друга риба и като взе едно дебело парче бяло месо, твърдо и пулсиращо, сложи го в устата си и започна да го дъвче съсредоточено и заинтересовано като човек, съзнаващ ясно, че изпълнява ритуал, от който зависи живота му.

През това време китоловната лодка бясно се отклоняваше на северозапад и Оберлус го знаеше, но не обръщаше внимание, защото след като възстановеше силите си, щеше да хване отново веслата, за да навакса загубеното разстояние и да продължи да гребе неуморно, докато стигне до бленуваните брегове на Перу.

Колкото и далече да го отнесяха, каквито и клопки да се опитваха да му устроят и както и да му пречеха, боговете на Олимп не бяха в състояние да променят мястото на континентите и той, Оберлус, Игуаната, щеше да победи.

Сега това беше вече само въпрос на упоритост и време, а Оберлус разполагаше и с двете в излишък.

Тя спа цяла нощ, без да се налага да я окувава. Оберлус беше убеден, че Ниня Кармен няма да се осмели сама да посегне на живота му, защото съзнаваше, че той е единственото човешко същество на света, способно да я измъкне от безкрайното спокойно море и да я свали жива и здрава на брега.

Часовете на нощта се нижеха бавно и се чуваха само монотонните удари на веслата, които влизаха и излизаха от водата, сякаш някаква машина ги стискаше здраво и никой не беше в състояние, да я спре.

По-късно, когато се съмна и слънцето започна да се издига, събуждайки я, Ниня Кармен отвори очи и видя, че за първи път от много

време той беше спрял и обърнат с гръб към нея, наблюдаваше спокойно хоризонта.

– Какво става? – попита тя.

– Ето го там... – отговори той, без да се обръща. – Казах ти, че ще стигнем и стигнахме.

Тя се изправи възбудена и започна да се взира, но накрая каза разочарована:

– Не виждам нищо.

– Но аз виждам... И го подушвам... А птиците, които кръжат над нас, идват от брега... – Той я погледна отново и въпреки че изражението му оставаше все същото, в очите му проблясваше пламъчето на победата. – Два дена! – обеща той. – След два дена ще бъдем на сушата. – Последва пауза. – Ти трябва само от време на време да требваш с веслата, за да не ни върне назад течението.

След няколко минути той вече спеше дълбоко, а Ниня Кармен го наблюдаваше, като в същото време хвърляше продължителни погледи на Изток и търсеше да види сушата, за която Оберлус твърдеше, че е наблизо, макар тя да не успяваше да я различи.

Кармен де Ибара изпълни това, което се искаше от нея и изгаряща от неудържимото желание веднъж да стигне или поне да зърне брега, дълго гребя, издирайки ръцете си с веслата.

Четиридесет или вероятно петдесет дни бе прекарала на борда на тази крехка лодка, чиито стени започваха вече застрашително да пропускат, принуждавайки я непрекъснато да изхвърля вода и все още ѝ бе трудно да повярва, че – както Оберлус твърдеше – може би след два дни изтезанието ще свърши.

Всичко това ѝ изглеждаше като сън, въпреки многобройните доказателства, които ѝ бе дал той за способността си да се бори и да побеждава, но дълбоко в себе си тя беше убедена, че нещата стоят точно така, както казваше Игуаната и че там, откъм страната на носа, макар тя да не успяваше да го съзре, се намираще американският континент.

Възхищаваше се от Оберлус.

Вбесяваше я фактът, че не може да не се възхищава от мъжа, когото най-много мразеше и желаше на света и който я отвращаваше и привличаше в същото време с една необяснима противоречивост; тази противоречивост, изглежда, направляваше всяко нейно действие и беше подбудител на всяко нейно чувство.

Каквото и да бе външният му вид и колкото и зли да бяха постъпките му, ясно беше, че тя никога и никъде не бе срещала, нито вярваше,

че ще срещне подобно същество, което носеше в едно и също тяло, при това уродливо, такава нищета и такава величие, едновременно.

Посъзвела се от кошмарите, предизвикани до голяма степен от жаждата и глада, чувствувайки се ободрена от мисълта, че най-накрая ще стигнат, тя посвети на съвета, докато гребеше бавно, на размисъл за спящия мъж, с когото се надяваше скоро да се раздели.

У него имаше нещо неопишуемо, животинско и отвратително, което все пак я привличаше неудържимо; нещо повече от сексуалното удоволствие, което бе успял да ѝ достави в определени моменти, или пък от неимоверното коварство, за което постоянно ѝ даваше доказателства.

Може би това привличане се дължеше на злобата му и на една жестокост, извисяваща се много над самото зло, сякаш понякога Игуаната Оберлус не беше човешко същество като другите, за какъвто се представяше.

Обгорял от слънцето, с лице, покрито с гноясали рани, макар и заспал, в този момент той изглеждаше още по-страшен от обикновено и през очите на Ниня Кармен, грозотата му бе достигнала до такава крайност, че трябваше да се мери по критерии, съвсем различни от тези, които се прилагаха към останалите живи същества.

Видян през поглед, твърде чужд за общоприетите от човечеството критерии, Оберлус се оказваше, без съмнение, едно пленително същество, към което Ниня Кармен – вече Кармен де Ибара за всички и от много време – не можеше наистина да изясни чувствата си.

Той се събуди на обяд, уринира, взе спокойно веслата, провери пороката и започна отново да гребе, без да спира, освен за да хапне нещо привечер, а после поднови усилията си, безчувствен и мълчалив през остатъка на дългата нощ.

Когато слънцето се показва зад високите планини и освети с първите си полегати лъчи златистия пейзаж от бял пясък, пред очите ити се разстла голяма и еднообразна пустиня, простираща се от край до край на хоризонта, докъдето поглед стигаше.

Те я разгледаха.

– Привечер ще пипнем земята – обеща Игуаната.

– Какво ще правиш с мен? Той я погледна с безразличие.

– Ще те оставя да си вървиш... дойде най-накрая отговорът. – Ако тръгнеш на Север, все по брега, рано или късно ще срещнеш хора... – Настъпи пауза. – Може да вземеш част от парите и бижутата... Откраднати са и ти ще решиш дали ще разкажеш историята им или да я

премълчиш завинаги... – Той сви рамене. – Не ме интересува какво ще правиш, защото тогава аз ще съм пресякъл вече планините и ще съм навлязъл в джунглата... Там никой няма да ме потърси...

– Винаги си ме учудвал.

– Не се опитвам да те учудя – отвърна. – Опитвам се единствено да запазя живота си, а и повече нямам желание да убивам, въпреки че ти вече не означаваш нищо за мен и предпочитам да продължа да живея сам, вместо да получа от една жена това, което получих от теб... – Той поклати глава. – Не желая да се изправам повече, пред дилемата: да убия или не детето си... Не искам да давам живот на чудовища, нито да храня абсурдни надежди, да се самозалъгвам и да си въобразявам, че някоя жена ще ме обикне... Може би точно ти ми беше необходима, за да разбера истината за себе си и вече я знам... – Оберлус сви рамене. – В джунглата ще живея добре. Това ще бъде промяна; ново училище, различна борба, в която ще трябва отново да изпробвам силите си, ден след ден... – той се усмихна почти приятно. – Ще победи! Ще победи, защото аз, Оберлус, Игуаната, винаги побеждавам...

После хвана греблата и пак се изправи срещу морето, което вече не беше безкрайно.

Дълги, кротки и лениви, вълните се разбиваха без ярост и сила в необятния плаж; вълни, лишени от борчески дух, но способни поради размерите си и сблъсъка между теченията, да потопят кораб и Оберлус разбра това едва когато беше вече много близо до брега.

– Дръж руля! – заповяда й той. – Старай се вълните да идват винаги откъм кърмата, защото ако ни подхванат отстрани, ще ни обърнат, а теченията тук са много коварни... – той плю на охлузените си ръце, готов за последно и окончателно усилие. – Хайде, давай! – викна. – Ако правиш това, което ти казвам, скоро ще бъдем на сушата...

Оберлус загреба упорито, като изтласкваше китоловната лодка все по-бързо, придавайки й необходимата скорост, за да може първата вълна да я поеме на гребена си и да я прехвърли още по-бързо напред, на следващата, а между двете той не преставаше нито за миг да гребе, докато Ниня Кармен стискаше здраво лоста на руля и така море и човек, обединили усилията си, изкараха лодката до началото на пясъка.

В момента, в който тя щеше да се забие в него, Игуаната Оберлус скочи ловко във водата, хвана дългото въже, вързано за носа ѝ, и изтича към брега, газейки до колене, като дишаше, тежко и пхтеше, защото мокрото въже разкъсваше тялото му.

После той дръпна със сила – сила, зараждаща се в самите му вътрешности и като се възползва накрая от тласъка на нова вълна, Оберлус изтегли на сухо тежката и вече разбита китоловна лодка.

Едва тогава той се отпусна на пясъка, изнурен и изтощен, но щастлив от победата си.

Затвори за миг очи, пое си дъх в очакване сърцето му да се успокои и когато вдигна отново лице, видя съвсем близо до себе си Ниня Кармен, която се целеше в него с тежък и вече зареден пистолет.

Той я наблюдава няколко мига, преди да я попита, запазвайки, разбира се, спокойствие.

– Нима ще ме убиеш сега? Сега, когато пристигнахме и ти си спасена?

Тя кимна леко с глава:

– Сега е моментът да те убия... – каза. – Когато пристигнахме и аз съм спасена... – настъпи кратка пауза. – Но преди това искам да ми кажеш нещо... Момче ли беше или момиче?

Игуаната Оберлус сви рамене:

– Не знам... – отговори той и не излъга. – Погледнах само лицето му.

Отекна изстрел и той падна по гръб, с гърди простреляни от тежък куршум.

Кармен де Ибара – тя вече никога и за никого нямаше да бъде Ниня Кармен, нито дори Кармен де Ибара – се върна до лодката, взе чувала със скъпоценностите и едно буренце с вода и се отдалечи по плажа все на Север. Без да се обърне нито веднъж.

Повален на земята, с ръце, зарити в пясъка, за да не изкрещи от болка, Игуаната Оберлус дълго я наблюдава, докато нощта падаше и последните морски птици се завръщаха кратко по гнездата си.

Игуаната Оберлус не умря на онзи плаж. Тежко ранен, заловен от властите на град Пайта в Перу, той бе съден за убийството на един непознат на скалите на остров Худ; убийството, на което бяха станали свидетели осемдесет английски моряци, но никой от тях не се яви да свидетелства по делото.

Освен това заподозрян в безброй издевателства, които обаче не можеха да бъдат доказани, той бе задържан със заповед и хвърлен в затвора, в очакване да се появи единственото лице, способно да свидетелства против него: Кармен де Ибара.

Забравен от правосъдието на хората, срещу които се бе борил

винаги, Игуаната Оберлус, изчадието, геният на злото, несломимият дух, живя дълго в тази дупка, без никой да види повече лицето му, докато умря от старост, тридесет и две години по-късно.

Лансароте, януари 1982 г.

КРАЙ

© 1996 Алберто Васкес-Фигероа
© Пенка Еремиева, превод от испански
© Емилия Папазова, превод от испански

Alberto Vázquez-Figueroa
La iguana, 1996

Сканиране, разпознаване и редакция: sljapata, 2008

Публикация

Алберто Фигероа. Игуаната
Роман

Издателска къща „Андина“, Варна

Превод от испански: Пенка Еремиева, Емилия Папазова

Библиотечно оформление: Жеко Алексиев

Рисунка на корицата: Текла Алексиева

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8334>]